

MAŁY KSIĄŻĘ I KSIĘŻNICZKA 2019 - ZGŁOSZENIA TYLKO DO 16 CZERWCA s. 12

TYLKO REMIS Z KASZTELANEM SIERPC S. 15

KOLEJNA KRAKSA
POD SZPITALEM

Nr 24 (792)
ŚRODA
12.06.2019

NOWY KURIER mławski.pl

DZIERZGOWO GRUDUSK LIPOWIEC MŁAWA RADZANÓW STRZEGOWO STUPSK SZREŃSK SZYDŁOWO WIECZFŃA WIŚNIEWO

ISSN 1731-9056
nakład poniżej 15000 egz.
Nr indeksu 382302

cena 2,80 zł
(w tym 5% VAT)

MŁAWA

s. 3

MARSZ DLA ŻYCIA
I RODZINY

MŁAWA

s. 4

PRACE
ARCHEOLOGICZNE
SPOWOLNIĄ BUDOWĘ
„SIÓDEMKI”

MŁAWA

s. 6

Z DZIAŁDOWSKIEGO SĄDU UKRADŁA 270 TYS. ZŁ, Z MŁAWSKIEJ PRZYCHODNI 12 TYS. ZŁ s. 5

GMINNY DZIEŃ STRAŻAKA

KONOPKI

s. 4

WYBIERAMY SZEFÓW ZARZĄDÓW OSIEDLI

MŁAWA

s. 5

REKLAMA

WAWA-MED
PRYWATNA PRZYCHODNIA
Czynne: pn.-pt. 8-19, sob. 9-13

DZIAŁDOWO
ul. M. Konopnickiej 14
e-mail: wawa-med@wp.pl

tel. 668-684-212 www.wawa-med.pl

GINEKOLOG (kobieta) z Warszawy
REUMATOLOG z Działdowa
NEUROLOG DZIECIĘCY z Warszawy
NEUROCHIRURG z Warszawy
KARDIOLOG z Olsztyna
LARYNGOLOG z Olsztyna (dorośli i dzieci)
ONKOLOG z Olsztyna
CHIRURG OGÓLNY z Olsztyna
UROLOG z Warszawy (dorośli i dzieci)
ENDOKRYNOLOG z Olsztyna
DIABETOLOG z Olsztyna
ORTOPEDA z Olsztyna
INTERNISTA z Olsztyna

ALERGOLOG PEDIATRA z Olsztyna
NEUROLOG Epileptolog z Warszawy
CHIRURG NACZYNIOWY z Warszawy
DERMATOLOG z Gdańska (dorośli i dzieci)
MEDYCYNĄ ESTETYCZNĄ
lekarz z Gdańska
USG-RADIOLOG z Warszawy
PUNKT POBRĄŃ
czynny pn., śr., pt. 8:00-11:00
współpracujemy z laboratorium w Olsztynie
BADANIA EKG, HOLTERY
TESTY ALERGOLOGICZNE
ZABIEGI WSZCZĄĆ ESPERALU

111907ZD-A-0

Szymon Wyrostek
Redaktor naczelny
s.wyrostek@
gazetaolsztynska.pl
514-800-912

Natalia
Tomala
Dziennikarz

Zdzisław
Breński
ziennikarz
sportowy

Agnieszka Jankowska,
specjalista ds. reklamy
reklama@
kuriermlawski.pl
(89) 652 64 00

Katarzyna Zakrzewska
specjalista ds. reklamy
k.zakrzewska@
kuriermlawski.pl
tel. 509 712 244

Paulina Zielonka
specjalista ds. reklamy
p.zielonka@
kuriermlawski.pl
514-800-911

CZEKAMY NA SYGNAŁY! tel. 89-652-64-00 e-mail: redakcja@kuriermlawski.pl ZAREKLAMUJ SIĘ U NAS tel. 89-652-64-00, e-mail: reklama@kuriermlawski.pl

PONIEDZIAŁKOWY PIĄTEK

Słowo „piątek” nabiera nowego wymiaru, a Polacy coraz bardziej je kochają... Dlaczego? Jest co najmniej kilka powodów. W piątek zaczyna się weekend, czyli czas wypoczynku po całym długim tygodniu pracy. Na piątek z utęsknieniem czekamy już od poniedziałku, żeby nie powiedzieć od niedzieli, czasem nawet już od godziny 15.00. Piątek to czas wyczekiwania, który zawsze kojarzył mi się z moją rodzinną miejscowością. Zawsze, bowiem w piątek po lekcjach jechałem autobusem, by oderwać się od szarej rzeczywistości. Niedawno syn mojego kolegi przedstawił mi swoją teorię długości i miary, jednocześnie pytając jak to jest możliwe. Wyjaśnił mi, że z Mławy do Warszawy trzeba przejechać około 130 km i z Warszawy do Mławy też 130. A od piątku do poniedziałku są dwa dni, a od poniedziałku do piątku aż 5 dni? Jak to wyjaśnić? Niestety moje próby wyjaśnienia tego fenomenu spęłzy na niczym. W myśl zasady syna mojego kolegi i gry słów - w tym tygodniu będziemy mieli dwa piątki, a doliczając miniony to będziemy mieli aż trzy. Wszystko za sprawą Krzysztofa Piątki czyli naszego „El Pistoleta”. I tu trzeba przyznać, że Piątek jest wystrzałowy nie tylko w piątek, ale także i w poniedziałek. Więc do zobaczenia w... środę w kolejnym wydaniu „Kuriera”.

Szymon Wyrostek

WODA DLA BEZDOMNYCH

MŁAWA\\ Grupa Zalewski rozpoczęła kolejny raz akcję „Butelka wody dla bezdomnych” - zbiórka butelkowej wody niegazowanej i gazowanej, która trwa od 1 czerwca do 5 lipca.

Od wielu lat Grupa Zalewski zwraca uwagę, że bezdomni nie tylko potrzebują pomocy w czasie zimy gdy za oknem są ujemne temperatury, ale także w upalne dni, gdyż nie mając dostępu do wody pitnej narażeni są na odwodnienie, przegrzanie, co w rezultacie prowadzić może do udaru cieplnego, a nawet śmierci.

Alkohol, wiek osób bezdomnych, wycieńczenie organizmu, schorzenia spowodowane brakiem higieny osobistej jak choćby dolegliwości skórne typu łuszczyca i długotrwałe przebywanie w przegrzanych i parnych pomieszczeniach - sprawiają, że czasie tak wysokich temperatur BEZDOMNI zaliczają się do grupy podwyższonego ryzyka, a ich organizm często nie funkcjonuje prawidłowo i nie jest w stanie sobie poradzić z odprowadzeniem

For. Nadesłane

Kolejny raz trwa akcja „Butelka wody dla bezdomnych”

nagromadzonego ciepła na zewnątrz.

Możemy im pomóc! Butelkową wodę można przekazywać do magazynu Stowarzyszenia Hospicjum Królowej Apostołów w Mławie po wcześniejszym kon-

takcie z Grupą Zalewski przez portal społecznościowy Facebook lub też sms-owo na numer 666 590 418 albo pocztą elektroniczną: patrolezuka@wp.pl.

Jak co roku zebrana butelkowa woda zostanie

przekazana bezdomnym w czasie dziennych i nocnych patroli organizowanych przez Grupę Zalewski na terenie Mławy i Działdowa.

IP

redakcja@kuriermlawski.pl

NOWY KURIER MŁAWSKI W WINDYKACH

WINDYKI\\ We wtorek, 4 czerwca mieliśmy okazję odwiedzić Szkołę Podstawową w Windykach w gminie Wieczfnia Koś. Przeprowadziliśmy krótką lekcję dziennikarstwa wśród uczniów klas szóstych i siódmych.

Młódzież dowiedziała się, w jaki sposób przebiegają kolejne etapy tworzenia gazety. Podczas spotkania nie zabrakło także interesujących anegdotek dotyczących trudności, z jakimi dziennikarz może się spotkać wykonując codzienne obowiązki. Redaktor naczelny opowiedział uczniom, jak istotną rolę odgrywa w dzisiejszych czasach szybkość

przekazania informacji, a tym samym fanpage, dzięki któremu dosłownie kilka chwil po zdarzeniu jesteśmy w stanie poinformować czytelników o ważnym wydarzeniu. Krótka lekcja dziennikarstwa przebiegała w bardzo miłej atmosferze. Na koniec zrobiliśmy pamiątkowe zdjęcie i zaprosiliśmy młodzież na rewizytę w naszej redakcji.

IP

**TU SMACZNIE
ZJESZ
I PRZECZYTASZ
„KURIER
MŁAWSKI”**

PIZZERIA „105”
ul. Żwirki 33, bogate menu,
zawsze świeże składniki,
zamówienia w lokalu
i na telefon, tel. 23 655 10 54

„TESALI”
ul. Poświętna 3A,
smaczne i świeże jedzenie
w ekspresowym tempie
na miejscu i na dowóz.
tel. 23 684 13 14

**„PIEROGARNIA
NA STARYM RYNKU”**
ul. Stary Rynek 4,
smaczne domowe obiady
i pyszne pierogi także
z dowozem do klientów
tel. 23 655 03 30

KONKURS

**SPRAWDŹ
CZY WYGRAŁEŚ...**

Właściciel auta proszony jest o zgłoszenie się z gazetą, w której umieszczono jest zdjęcie i dowodem rejestracyjnym pojazdu do biura stacji przy ul. Torfa Załęskiego 6 w godzinach 8-16. Tam otrzyma kupon, uprawniający do jednorazowego, **bezpłatnego zatankowania 15 litrów paliwa**.

Wspólnie z firmą Transmik,
sponsorem nagrody,
ZACHĘCAMY DO UDZIAŁU
W KONKURSIE

**NOWY KURIER
mławski.pl**

REDAKCJA: 06-500 Mława, ul. Warszawska 1, lokal 9/10
tel./fax 89 652 64 00
e-mail: redakcja@kuriermlawski.pl, www.kuriermlawski.pl

REDAKTOR NACZELNY: SZYMON WYROSTEK, DZIENNIKARZE: NATALIA TOMALA, ZDZISŁAW BREŃSKI,
BIURO REKLAMY: AGNIESZKA JANKOWSKA, KATARZYNA ZAKRZEWSKA, PAULINA ZIELONKA.

SKŁAD DTP: GRUPA WM SP. Z O.O.;
WYDAWCA: GRUPA WM SP. Z O.O., 10-364 OLSZTYN, UL. TRACKA 5;
PREZES ZARZĄDU: JAROSŁAW TOKARCZYK;
DRUK: DRUKARNIA PRASOWA GRUPY WM SP. Z O.O. OLSZTYN, TEL. 89 539 74 21

PRENUMERATA REALIZOWANA PRZECZ RUCH S.A.:

Zamówienia na prenumeratę w wersji papierowej i na e-wydania można składać bezpośrednio na stronie www.prenumerata.ruch.com.pl
Ewentualne pytania prosimy kierować na adres e-mail:
prenumerata@ruch.com.pl lub kontaktując się z Telefonicznym Biurem Obsługi Klienta pod numerem: 801 800 803 lub 22 717 59 59
– czynne w godzinach 7 00 – 18 00. Koszt połączenia wg taryfy operatora.

KOLEJNA KRAKSA POD SZPITALEM

MŁAWA\\\\ W poniedziałek (10 czerwca) po północy na ul. Warszawskiej w Mławie miało miejsce nocne dachowanie Opla. Tego samego dnia w godzinach popołudniowych doszło do poważnych wypadków samochodowych na ul. Szpitalnej i Warszawskiej.

Pod szpitalem doszło do kolejnego groźnego wypadku

W poniedziałek, ok. godz. 0:20 na ul. Warszawskiej w Mławie Opel Corsa dachował, a następnie stanął w płomieniach. Póki co nie wiadomo jakie były przyczyny tego zdarzenia. Na miejsce wypadku niezwłocznie przybyli strażacy z JRG Mława oraz OSP Szydłowo. Po spraw-

dzeniu samochodu okazało się, że w palącym się aucie nikogo nie ma. Strażacy ugasiłi pożar, po czym wspólnie z funkcjonariuszami policji przeszukali najbliższą okolicę, aby odnaleźć osoby, które brały udział w wypadku. Poszukiwania nie przyniosły jednak żadnych rezultatów. Samochód został całkowicie zniszczony. Uszkodzeniu ule-

gły także dwa znaki drogowe. Straty wynoszą wstępnie ok. 7 tys. zł.

Do wypadku doszło także tego samego dnia ok. godz. 13.00 na ul. Szpitalnej w Mławie.

- Jak wynika ze wstępnych ustaleń kierująca samochodem marki Nissan Micra, 73 - letnia mieszkanka Mławy, wyjeżdżając z ul. Szpitalnej

Na ul. Warszawskiej doszło do zderzenia dwóch aut

nie ustąpiła pierwszeństwa przejazdu prawidłowo jadącemu ul. Dobrąską pojazdowi marki Suzuki Alto, kierowanemu przez 29-letniego mieszkańca Mławy - mówi Aneta Prusik, z zespołu prawego Komendy Powiatowej Policji w Mławie. W wyniku zderzenia pojazdów mężczyzna doznał urazu kręgosłupa. Kobieta po przeprowadzo-

nych badaniach w szpitalu została zwolniona do domu. Oboje byli trzeźwi.

Z kolei ok. godz. 20:30 na ul. Warszawskiej w Mławie, jak wynika ze wstępnych ustaleń, kierujący samochodem marki Ford Mondeo, 64 - letni mieszkaniec Mławy, wykonując manewr zawracania, nie ustąpił pierwszeństwa przejazdu prawidłowo

jadącemu pojazdowi w tym samym kierunku, marki Audi A3 kierowanemu przez 18-letniego mieszkańca Mławy. W wyniku zderzenia pojazdów pasażerka pojazdu Ford doznała złamania prawej ręki. Kierujący Audi po przeprowadzonych badaniach został zwolniony do domu.

IP

redakcja@kuriermławski.pl

KOLEJNA GARŚĆ RÓŻNYCH KRADZIEŻY W POWIECIE MŁAWSKIM

POWIAT\\\\ W tym tygodniu policjanci tradycyjnie już otrzymali kilka zgłoszeń dotyczących kradzieży. Tym razem interweniowali w sprawie m. in. skradzionego auta i konsoli.

Na przełomie maja i czerwca 2019 r. w miejscowości Konopki, gm. Stupsk, nieznany sprawca poprzez wybite szyby w oknie, dostał się do budynku jednorodzinny i dokonał kradzieży konsoli do gier wraz z akcesoriami oraz kluczy i dokumentów od pojaz-

Policja cały czas „walczy” z plagą złodziei

du marki Opel. Następnie ukradł również w/w pojazd. Straty poniesione w wyniku zdarzenia wyniosły ponad 3,5 tys. zł.

We wtorek (4 czerwca) ok. godz. 07:00 w gm. Stupsk, 73 - letni mężczyzna mieszkaniec tej gminy, dokonał kradzieży ciągnika rolniczego

marki Zetor powodując straty w wysokości ponad 30 tys. zł. na szkodę zgłaszającej mieszkanki gm. Stupsk.

Z kolei w środę (5 czerwca) funkcjonariusze interweniowali w sprawie dwóch złodziejek telefonów. W środę, około godz. 13:00 w komisie z telefonami, dwie nieznane

kobiety dokonały kradzieży telefonu marki LG oraz pieniędzy w kwocie ponad 100 zł. Udało im się to dzięki temu, że odwróciły uwagę sprzedawcy podczas wydawania reszty, za zakup rzeczy, z której i tak zrezygnowały.

IP

UWAGA KIEROWCY. DZIŚ RUSZAJĄ POLICYJNE DZIAŁANIA „SMOG”

MŁAWA\\\\ Już dziś policja rozpocznie akcję „Smog”. Są to działania kontrolno – prewencyjne których celem jest zwrócenie uwagi na prawidłowy stan techniczny pojazdów.

Już dziś na terenie całego kraju i również na terenie pow. mławskiego, od wczesnych godzin rannych policjanci z wydziału ruchu drogowego będą prowadzili wzmożone działania pod kryptonimem „Smog”. Stróże prawa będą

Dziś ruszają wzmożone działania pod kryptonimem „Smog”

sprawdzali czy kontrolowane przez nich pojazdy, nie emitują spalin o nadmiernej toksyczności. Będą również reagowali na wykroczenia drogowe związane ze stanem technicznym pojazdów. Działania te pozwolą na wyeliminowanie

z ruchu drogowego aut niesprawnych technicznie, a w szczególności emitujących spalinę o nadmiernej toksyczności.

Prowadzone działania będą miały również charakter edukacyjny. Policjanci będą przypominali kierow-

cym, że dający się we znaki smog, to nie tylko „zasługa” kominów fabryk i słabej jakości paliwa opałowego domów jednorodzinnych ale także niesprawnych technicznie pojazdów i złej jakości ich spalin.

IP

DZIEŃ STRAŻAKA W KONOPKACH

KONOPKI W sobotę, 8 czerwca odbył się Gminny Dzień Strażaka w Konopkach. Święto rozpoczęło się Mszą św. o godz. 14.00. Następnie uczestnicy przeszli na plac, gdzie odbył się apel i ceremonia przekazania sztandaru. Nie zabrakło odznaczeń.

Fot. Natalia Tomala (3)

Gminny Dzień Strażaka rozpoczął się od Mszy św. w kaplicy w Konopkach, podczas której został poświęcony sztandar. Następnie wszyscy przeszli na plac, gdzie odbył się apel i przekazanie sztandaru. Ponadto podczas uroczystości wybrani strażacy zostali wyróżnieni za swoje zasługi:

- Złoty Znak Związków Ochotniczych Straży Pożarnych otrzymał Stanisław Świdorski.

„Uchwałą Prezydium Zarządu Oddziału Wojewódzkiego wojództwa mazowieckiego:

- złotym medalem za zasługi dla pożarnictwa odznaczni zostali

dh Czarzasty Ryszard s. Konrada,
dh Zieliński Ryszard s. Tadeusza,
dh Witkowski Henryk s. Konstantego.

- srebrnym medalem za zasługi dla pożarnictwa odznaczni zostali
dh Pietruś Wojciech s. Bronisława,

dh Wyjadłowski Krzysztof s. Kazimierza,
dh Lewicki Jacek s. Wiesława.

- brązowym medalem za zasługi dla pożarnictwa odznaczni zostali
dh Sobieski Piotr s. Sławomira,
dh Bączek Łukasz s. Andrzeja,
dh Szczepański Piotr s. Kazimierza,

dh Szczepański Hubert s. Kazimierza,
dh Linke Grzegorz s. Dariusza.

Prezydium Zarządu Oddziału Powiatowego nadało także odznakę Strażak Wzorowy, którą otrzymali:
dh Kacerski Paweł s. Sławomira,
dh Dobrzeńcki Adam s.

Stanisława
dh Witkowski Dariusz s. Grzegorza,
dh Grudziń Dawid s. Sławomira,
dh Pingieński Krzysztof s. Stanisława,
dh Pazio Sebastian s. Bogdana IP

więcej zdjęć na
kuriermlawski.pl

UCZESTNICY MARSZU DLA ŻYCIA I RODZINY PRZESZLI MŁAWSKIMI ULICAMI

MŁAWA W niedzielę, 9 czerwca odbył się Marsz dla Życia i Rodziny. Trasa prowadziła z Kościoła pw. Przemienienia Pańskiego na Wólce do parafii Matki Bożej Królowej Polski na OKM.

Swięto rodzin rozpoczęło się od Mszy Świętej o godz. 11.00, która została odprawiona w Kościele na Wólce. Potem przyszedł czas na uroczysty Marsz dla Życia i Rodziny.

Mieszkańcy miasta przeszli ulicami: Napoleońską, J. Piłsudskiego, Z. Morawskiej, T. Kościuszki i Mariacką, trzymając w rękach transparenty. Charakter uroczystości podkreśliła dodatkowo towa-

rzysząca im orkiestra dęta. W przyjaznej atmosferze mławianie dotarli do kościoła pw. Św. Ducha, gdzie odbył się koncert zespołów parafialnych. Uczestnicy marszu mieli okazję pokazać, jak wielką wartością jest dla nich rodzina, a podczas Mszy św. podziękować za nią Panu Bogu.

„Marsze dla Życia i Rodziny organizowane są w celu publicznego świadectwa o pod-

stawowej wartości ludzkiego życia od poczęcia oraz rodziny opartej na małżeństwie kobiety i mężczyzny, otwartym na przyjęcie i wychowanie dzieci. Marsze mają pozytywny, radosny i afirmatywny wymiar. Ze względu na zmieniającą się rzeczywistość społeczno-polityczną, jak również dla uwypuklenia najważniejszych aspektów obrony życia i rodziny, każdego roku organizowane są pod

innym hasłem. Zawsze jednak wyrażają oczekiwanie takich zmian społeczno-prawnych, które zapewnią pełną ochronę życia ludzkiego i praw rodziny w naszym kraju.” - informują organizatorzy.

W ciągu 13 lat Marsz został zorganizowany w 150 miejscowościach. Każdego roku liczba ta jest coraz większa. W Mławie Marsz dla Życia i Rodziny miał miejsce już po raz czwarty. IP

REKLAMA

KONSTAŁ PRODUCENT

GARAŻE Blaszane BRAMY Garażowe

Najniższe **CENY** Różne wymiary

Transport i montaż **GRATIS** cały KRAJ

Dogodne **RATY** **GARAŻE WZMOCNIONE**

www.konstal-garaze.pl

509-574-644 505-526-036 29-642-34-61
24-368-32-17 23-683-10-85 22-100-45-86
509-574-644 505-526-036 25-643-57-75 86-225-23-11 89-741-38-75

15190tr-H - N

KRADŁA KASĘ Z SĄDU I Z PRZYCHODNI

MŁAWA\\ Ostatnie „głośne” kradzieże w Mławie i w Działdowie mają prawdopodobnie wspólny mianownik - sprawcę. Sprawczyni, 49-letnia kobieta, dokonała kradzieży na kwotę 270 tys. zł z działdowskiego sądu rejonowego i 12 tys. zł mławskiej przychodni.

Nie tak dawno kierownikowi sekretariatu Sądu Rejonowego w Działdowie zostało postawionych 80 zarzutów związanych z przekroczeniem uprawnień, podrobieniem dokumentów i oszustwem na szkodę Skarbu Państwa. Kobieta bez uprawnień dokonywała wypłat z depozytów sądowych. Łącznie ukradła 271.013,56 złotych.

Z nieoficjalnych informacji wynika, że jest to ta sama osoba, która dokonała ostatnio kradzieży w Mławie. Jak podaje mławska policja: okresie od 11 do 25 maja br., 49-letnia kobieta dokonała kradzieży pieniędzy pochodzących z opłat za świadczone usługi w laboratorium medycznym na ulicy Warszawskiej w Mławie. Łączna kwota strat szacowana jest na ponad 12 tys. zł. Nieoficjalnie wiemy, że w tym okresie nie pracowała już w Działdowie.

Prokuratura Okręgowa w Gdańsku nadzoruje śledztwo dotyczące dokonywania nieuprawnionych wypłat z depozytów sądowych.

Kobieta 27 maja na polecenie prokuratora, została zatrzymana była kierownik

Sprawa kradzieży w Działdowie i Mławie ma charakter rozwojowy

sekretariatu Sądu Rejonowego w Działdowie.

Prokurator zarzucił jej popełnienie łącznie 80 czynów przekroczenia uprawnień i fałszowania dokumentów, oszustwa na szkodę Skarbu Państwa, jak również poświadczenia nieprawdy.

W związku z tym, że podejrzana z procedury uczyniła sobie stałe źródło dochodu grozi jej nawet do 15 lat pozbawienia wolności.

Po wykonaniu czynności procesowych z podejrzaną prokurator podjął decyzję w przedmiocie skierowania do sądu wniosku o zastosowanie

środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania na okres 3 miesięcy. Sąd uwzględnił wniosek prokuratora.

Ponad 270 tysięcy złotych wypłacone na podstawie podrobionych dokumentów Jak ustalono w toku śledztwa, przestępczy proceder

trwał od 2012 roku do września 2018 roku. W ramach 16 spraw prowadzonych w Wydziale I Cywilnym Sądu Rejonowego w Działdowie, dokonano wypłat pieniędzy pochodzących z egzekucji nieruchomości na rzecz podmiotów niebędących stronami postępowań. Łączna kwota

dotychczas ujawnionych nieuprawnionych wypłat wynosi 271.013,56 złotych. Do wypłat posłużono się postanowieniami i zarządzeniami opatrzonymi podpisami sędziów i pracowników sekretariatu. Oryginałów tych dokumentów nie ujawniono w aktach spraw.

Jak wynika z zebranego w sprawie materiału dowodowego, dokumenty te zostały podrobione przez kobietę pełniącą funkcję kierownika sekretariatu w Sądzie Rejonowym w Działdowie. Kobieta przekazywała je do księgowości, gdzie na ich podstawie dokonywano wypłat na wskazane rachunki bankowe. Ustalenia śledztwa wskazują, że rachunki te należą do kobiety. Do chwili obecnej ujawniono 8 takich rachunków bankowych.

Sprawa ma charakter rozwojowy. Weryfikowane są kolejne wypłaty pieniędzy pochodzących z egzekucji nieruchomości oraz dotyczące zwrotu opłat od wpisów sądowych. Weryfikacji podlegają również rachunki, na jakie były one księgowane. Ustalono bowiem, że podejrzana mogła dysponować blisko 100 rachunkami bankowymi.

IP

WYBIERAMY PRZEWODNICZĄCYCH ZARZĄDÓW MŁAWSKICH OSIEDLI

MŁAWA\\ Przewodniczącym Zarządu Osiedla Obrońców Mławy został Kamil Przybyszewski. Na Osiedlu Ksiąząt Mazowieckich funkcję tę objął Artur Dębski.

Artur Dębski, przewodniczący Zarządu Os. nr 13 OKM

Zarząd Osiedla nr 13 Ksiąząt Maz.

Kamil Przybyszewski, przewodniczący Zarządu Os. nr 8 Obrońców Mławy

Zarząd Osiedla nr 8 Obrońców Mławy

Wpiątek, 7 czerwca o godz. 18.00 w Szkole Podstawowej nr 4 odbyło się pierwsze zebranie, podczas którego mławianie wybrali zarząd osiedla Obrońców Mławy (nr 8). Przewodniczącym Zarządu został Kamil Przybyszewski, na którego zagłosowały

24 osoby. Druga kandydatka Elżbieta Tomaszewska otrzymała 4 głosy. W skład trójosobowego zarządu weszli jeszcze: Małgorzata Zielińska (wiceprzewodnicząca) i Damian Ochelski. Na spotkaniu obecni byli: Patryk Fabisiak - radny miejski z okręgu Wólka, Magdalena

Cecelska z Wydziału Organizacyjnego, Katarzyna Kulesza z Biura Rady Miasta. Zebranie poprowadził Arkadiusz Dłubisz - wiceprzewodniczący Rady Miasta, natomiast przewodniczącym obrad został Zbigniew Lewandowski. W składzie Komisji skrutacyjnej znaleźli się: Patryk Arent,

Paweł Żulewski (przewodniczący) i Konrad Ochelski.

O mandat przewodniczącego Zarządu Osiedla Ksiąząt Mazowieckich (nr 13) rywalizowało dwóch kandydatów: Artur Dębski (ustępujący przewodniczący) i Jarosław Zadrozny. Wzebraniu uczestniczyło jedynie 11 mieszkańców OKM. Po

tajnym głosowaniu wygrał Artur Dębski, na którego zagłosowało 9 osób. Oprócz niego, w pięcioosobowym zarządzie znaleźli się: Henryk Kacprzak, Zofia Kazimierska, Iwona Rylska i Jarosław Zadrozny. Na spotkaniu obecni byli radni miejscy Michał Pol, Mariusz Dziubiński, Zofia Kazimier-

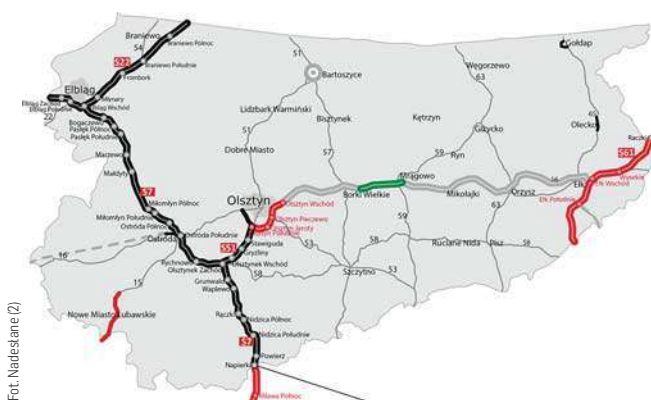
ska i Lech Prejs (poprowadził obrady), Katarzyna Kulesza z Biura Rady Urzędu Miasta, Magdalena Cecelska z Wydziału Organizacyjnego. Nad wynikami i przebiegiem wyborów czuwała komisja skrutacyjna w składzie: Stanisław Kruszyński (przewodniczący), Jan Salwa, Ziemowit Leyko. IP

WYKOPALISKA OPÓŹNIĄ BUDOWĘ E-7

MŁAWA 7 czerwca podpisana została umowa wykonawcza na ratownicze badania archeologiczne wraz z opracowaniem wyników tych badań na stanowiskach archeologicznych znajdujących się na trasie drogi ekspresowej S7 na odcinku Napierki – Płońsk.

Badania zostaną przeprowadzone na 40 - arowych stanowiskach w ośmiu miejscowościach. W tym gronie znajdzie się: Peplowo, Nowa Wieś, Wola Dłużniewska, Dłużniewo, Ćwiklinek, Cieciorki, Mdzewo i Kuklin. W zależności od stanowiska, wykopaliska potrwać od 15 do 20 dni. Po zakończeniu badań, archeolodzy przez okres 12 miesięcy będą opracowywali wyniki.

Wykonawcą prac archeologicznych będzie konsorcjum firm: APB THOR Sp. z o.o. z siedzibą w Gnieźnie, Fundacja Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza z siedzibą w Poznaniu i Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska z siedzibą w Zielonej Górze. Maksymalny koszt

Fot. Nadejane (2)

Prace archeologiczne spowolnią budowę nowej „7”

badania przewidziano na 36,1 tys. zł brutto.

Umowa wykonawcza została zawarta na podstawie umowy ramowej. Oznacza to, że we wcześniejszym przetargu wyłoniono kilku wykonawców,

z którymi zawarto umowę ramową na wykonywanie archeologicznych badań wykopaliskowych, które mogą wystąpić w trakcie prowadzenia prac budowlanych.

Umowa ramowa na wyko-

W zależności od stanowiska, wykopaliska potrwać od 15 do 20 dni

nywanie badań archeologicznych ma na celu skrócenie procedury wyłaniania wykonawcy wykopalisk podczas trwania budowy. W rezultacie jednego przetargu zawieramy umowy ramowe z wykonaw-

cami, którzy będą w czasie określonym w umowie (max. 4 lata) mogli ubiegać się o wykonanie konkretnych badań archeologicznych. W rezultacie nie będziemy, w razie pojawiania się kolejnych

stanowisk archeologicznych, musieli za każdym razem ogłaszać przetargu. Przy dużej wartości zamówienia takie postępowania przetargowe mogą trwać ok. 2 miesiące – jeśli nie ma odwołań. Wyłonienie wykonawcy wykopalisk w oparciu o umowę ramową to kilka dni.

Budowa drogi ekspresowej S7 Napierki - Płońsk to inwestycja obejmująca budowę 71 km drogi S7. Zadanie zostało podzielone na cztery odcinki realizacyjne: Napierki - Mława (ok. 14 km), Mława - Strzegowo (ok. 21,5 km), Strzegowo-Pieńki (ok. 22 km), Pięńki-Płońsk (ok. 13,7 km). Inwestycja jest realizowana w systemie „Projektuj i buduj”. Obecnie toczy się procedura uzyskiwania decyzji ZRID.

IP

REKLAMA

komunikat

GPP6840.28.2018.EW

Wyciąg z ogłoszenia o pierwszym przetargu pisemnym ograniczonym

Burmistrz Miasta Mława ogłasza pierwszy przetarg pisemny ograniczony na sprzedaż niezabudowanej nieruchomości komunalnej oznaczonej w ewidencji gruntów i budynków jako działka 178/10 o pow. 0,0031 ha, położonej w Mławie, w rejonie osiedla Książąt Mazowieckich. Nieruchomość ma urządzoną księgę wieczystą nr PL1M/00046467/7. Działka nie ma dostępu do drogi publicznej.

Nieruchomość jest przeznaczona w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, uchwalonym uchwałą nr XL/488/2018 z dnia 27 marca 2018 r. (obręb urbanistyczny 2U/UC) na:

- usługi, w tym obiekty handlu o powierzchni sprzedaży powyżej 2 000 m²,
- dworzec autobusowy,
- pomieszczenie dworca kolejowego,
- realizację parkingów dla samochodów osobowych do obsługi sąsiadującej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej.

Nieruchomość zostanie sprzedana w drodze przetargu ograniczonego na poprawienie warunków zagospodarowania (powiększenie) przyległych nieruchomości.

Ewentualna przebudowa kolidujących sieci uzbrojenia technicznego terenu oraz wyznaczenie punktów granicznych nastąpi na koszt nabywcy.

Cena wywoławcza: 5 510,00 zł (słownie złotych: pięć tysięcy pięćset dziesięć 00/100).

Wadium: 600,00 zł (słownie złotych: sześćset 00/100).

Sprzedaż nieruchomości jest opodatkowana podatkiem od towarów i usług VAT wg stawki 23%.

Pisemne oferty należy składać w kancelarii Urzędu Miasta Mława, 06-500 Mława, ul. Stary Rynek 19, w terminie do dnia **12 lipca 2019 r. do godz. 15.00** w zamkniętych kopertach zaadresowanych: Burmistrz Miasta Mława, 06-500 Mława, ul. Stary Rynek 19 i opatrzonych napisem „Pierwszy przetarg pisemny ograniczony na sprzedaż nieruchomości nr 178/10 – rejon osiedla Książąt Mazowieckich”.

Część jawna przetargu odbędzie się w dniu 16 lipca 2019 r. o godz. 10.00 w Urzędzie Miasta Mława, ul. Stary Rynek 19, pokój 25. Część jawna przetargu odbywa się w obecności oferentów.

Ogłoszenie o przetargu zostało wywieszone na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Mława, ul. Stary Rynek 19, oraz opublikowane na stronie internetowej Urzędu Miasta Mława w Biuletynie Informacji Publicznej: www.mlawa.pl.

Szczegółowe informacje dotyczące przetargu można uzyskać w Urzędzie Miasta Mława, Wydział Gospodarki Nieruchomościami i Planowania Przestrzennego, ul. Stary Rynek 19, pok. 14, tel. 23 654 32 53 wew. 401.

OLIMPIADA U PRZEDSZKOLAKÓW

MŁAWA W środę, 5 czerwca o godz. 9.30 rozpoczęła się olimpiada sportowa w Przedszkolu nr 3 w Mławie. Dzieci brały udział w różnych konkurencjach.

W konkurencjach wzięli udział zarówno dzieci, jak i rodzice

Przeciąganie liny sprawiło wszystkim mnóstwo radości

Na początku olimpiady nastąpiło uroczyste powitanie przedszkolaków i ich rodziców. Następnie, jak przystało na prawdziwą olimpiadę sportową, zapalono znicz olimpijski. Potem przyszedł czas na niesamowity pokaz aiki-

do i konkurencje sportowe. Wzięły w nich udział zarówno przedszkolaki, jak i ich rodzice. Nie zabrakło m.in. przeciągania liny, konkurencji niesienia jajka na łyżce i przeciągania włóczki. Na koniec wszyscy zawodnicy zostali nagrodzeni medala-

mi i dyplomami. Olimpiada przyniosła zarówno dzieciom, jak i dorosłym mnóstwo radości, o czym świadczyły szerokie uśmiechy na ich twarzach.

Natalia Tomala

więcej zdjęć na
kuriermlawski.pl

SUSZA NIEŻLE BIJE NAS PO KIESZENI

PIENIĄDZE \\ Z tygodnia na tydzień dosłownie wszystko drożeje. Ceny biją nas po kieszeniach. Ich skok między marcem a kwietniem był największy od ośmiu lat. A najgorsze jest to, że wcale nie będzie lepiej. Wkrótce zaczniemy oszczędzać.

Nasz portfel jest czuły na... pogodę. Na Warmii i Mazurach padało w marcu, a w kwietniu wszystko odwróciło się o 180 stopni. W maju natomiast były przymrozki. Czerwiec z kolei przyniósł afrykańskie upały. Taka pogoda odbija się na plonach. Cena za kilogram (zeszłorocznej) pietruszki dochodzi nawet do 20 zł. Rok temu o tej samej porze za kilogram tego warzywa trzeba płacił 9 zł, a dwa lata temu niecałe 5 zł. Pietruszka jest droższa niż szparagi.

Biała cebula też idzie w górę. Kilogram kosztuje średnio 3,30 zł, podczas gdy rok temu cena wynosiła tylko 80 groszy. Niemal czterokrotnie podrożały ziemniaki, z 60 groszy do 2,30-3 zł za kilogram. Za sełkę trzeba zapłacić przeciętnie 3,50 zł, dla porównania rok temu kosztował 2,30 zł.

— Kiedyś pewien człowiek nauczył mnie, że nie należy patrzeć na ceny. Trzeba mieć tyle pieniędzy, żeby za wszystko zapłacić. Wziąłem to sobie do serca i bardzo staram się właśnie tak żyć. Nie patrzę na ceny, bo one cały czas się zmieniają. To pułapka. Dziś borówki kosztują 35 zł za kilogram, a jutro mogą stanąć o połowę. Albo mogą być jeszcze droższe — uważa Robert Walczak. — Jestem rolnikiem i susza rzeczywiście daje się we znaki. Mam też własny ogródek z fasolką szparagową, sałatą i ogórkami. Na razie warzywa kiełkują, ale słońce już zaczyna je palić. Trzeba cały czas podlewać. Sporo też kupuję, bo jem bardzo dużo warzyw, mięsa praktycznie wcale. Wzrost cen widzę, ale sam nic na to nie poradzę.

WARZYWA DROŻEJĄ JEDNAK NIE TYLKO PRZEZ SUSZĘ, ALE I PRZEZ MODĘ NA NIE. SŁYSZYMY, ŻE TRZEBA JEŚĆ JE PIĘĆ RAZY DZIENNIE. DO TEGO WIĘCEJ ZARABIAMY, WIĘC JEMY WIĘCEJ DROŻSZYCH WARZYW Z IMPORTU, O KTÓRYCH JESZCZE KILKA LAT TEMU MAŁO KTO W POLSCE SŁYCHAŁ.

Fot. Zbigniew Woźniak

Szparagi były kiedyś towarem luksusowym, dziś dostępne są w każdym sklepie.

— Sto złotych pani weźmie, nic pani nie kupi, a pieniędzy nie ma — twierdzi pani Krystyna. — Jak przychodzi na rynek, nigdy nie wiem, jakie ceny zobaczę. Chrzanu chciałam utrzyć, ale gdy zobaczyłam, że mam dać aż 17 zł, to machnęłam ręką i nie kupiłam. Będę jeść sałatkę z pomidorów.

Nie tylko warzywa drożeją. Miłośnicy mięsa też mają powody do niepokoju. Ceny wieprzowiny idą w górę od dawna, teraz drożeje również mięso drobiowe. Sytuacja raczej nie zmieni się przez kilka miesięcy — wszystko przez epidemię ASF w Chinach. Tam wytwarza się połowę światowej produkcji wieprzowiny, a z powodu epidemii liczba świń zmniejszyła się o 13 proc, czyli o 54 miliony sztuk.

Z powodu braków mięsa na rynku wieprzowina została wyeliminowana nawet z jadłospisów w chińskich szkołach. Chińskie zawirowania szybko sprawiły, że ceny skoczyły na wszystkich światowych rynkach. Z sytuacji cieszą się za to polscy rolnicy. Oni, co prawda, nie eksportują wieprzowiny bezpośrednio do Chin, ale polskie mięso trafia tam przez zachodnioeuropejskich pośredników. Przewiduje się, że do końca czerwca wieprzowina w hurcie podrożeje o 4,2 proc., a na koniec sierpnia nawet o 6,7 proc. wobec cen

NA RAZIE WARZYWA KIEŁKUJĄ, ALE SŁOŃCE JUŻ ZACZYNA JE PALIĆ. TRZEBA CAŁY CZAS JE PODLEWAĆ.

z kwietnia. Drób drożeje o 4,8 proc. A ceny hurtowe szybko znajdują odzwierciedlenie na sklepowych półkach. Zatem w ciągu najbliższych miesię-

cy ceny mięs prawdopodobnie będą rosły.

— Na podwyżki mają też wpływ programy socjalne. Mamy pieniądze do wydania, więc rynek na to reaguje — mówi Mateusz Kaczmarek. — Przedsiębiorcy są też obciążeni podatkami i to również wpływa nie tylko na ceny produktów, ale i usług. Rosną również koszty pracy, o czym też nie należy zapominać. Nie można podwyżek tłumaczyć tylko suszą, bo czynników jest wiele.

— A często sprzedawcy wykorzystują sytuację i trzymają wysokie ceny — dodaje Jacek Kaczmarek, tata Mateusza. — A my nie mamy wyboru, musimy kupować. Nie będziemy żyć przecież samym powietrzem.

To, że sklepy lubią trzymać się wysokich stawek, widać

MATEUSZ KACZMAREK

Na podwyżki mają wpływ programy socjalne. Mamy pieniądze do wydania, więc rynek na to reaguje. Jego ojciec Jacek dodaje: Zdarza się, że sprzedawcy wykorzystują sytuację i trzymają wysokie ceny

W CIĄGU ROKU CENA CHLEBA PODSKOczyła AŻ O 50 PROC. TO EFEKT SUSZY, ALE TEŻ ROSNĄCYCH CEN PALIW I ROBOCIZNY.

Zgodnie z wyliczeniami GUS-u, w ciągu tego roku ceny żywności wzrosły o 5 proc., a w ciągu miesiąca o 1,4 proc. To dużo. Ale drożeje nie tylko jedzenie. Po kilkadziesiąt procent w górę idą też środki czystości — a najbardziej papier toaletowy. Skok cen między marcem a kwietniem był największy od ośmiu lat. Ale patrząc na ogólny wskaźnik cen całego koszyka dóbr i usług, nie ma się czym martwić. Inflacja w maju wyniosła 2,3 proc. — to niemal dokładnie tyle, ile NBP uznaje za sytuację optymalną. Tylko czy na pewno?

— To pierwszy symptom, że za chwilę przyjdzie kryzys. Pytanie brzmi: kiedy? — podkreśla dr Waldemar Kozłowski, ekonomista z Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego. — Ceny są kuriozalne, a podwyżki nie dotyczą tylko pojedynczych produktów. Za chwilę przestaniemy kupować, bo będzie tak drogo, że zaczniemy oszczędzać. To przełoży się na spowolnienie produkcji, a to z kolei na zwolnienia. Duże znaczenie ma też polityka amerykańska wobec Chin, Meksyku i Unii Europejskiej w zakresie cel. Mam wrażenie, że kryzys zacznie być zauważalny jesienią tego roku. Najpóźniej w styczniu. Pytanie, ile to załamanie będzie trwało i ile ofiar przyniesie? Prawdopodobnie będzie gorzej niż w 2009 roku. Ale — żeby tylko nie straszyć — po kryzysie znowu zaświeci słońce.

ADA ROMANOWSKA

ROBERT WALCZAK

Kiedyś pewien człowiek nauczył mnie, że nie należy patrzeć na ceny. Trzeba mieć tyle pieniędzy, żeby za wszystko zapłacić. Wziąłem to sobie do serca i bardzo staram się właśnie tak żyć

URLOP POD ZNAKIEM ZAPYTANIA?

OBYCZAJE\\ Co drugi z nas w tym roku nie wyjedzie na wakacje. Jest z nami gorzej niż rok temu. Nawet jeśli wyjedziemy, wydamy znacznie mniej niż ostatnio. Mamy mniej w kieszeni? A może wolimy posiedzieć w domu? A może jest jeszcze inny powód?

Letnie podróże tracą na popularności. W tym roku na wakacje wyjedzie tylko co drugi z nas. W porównaniu do 2018 roku jest to spadek o ponad 15 proc. Rzadziej też wyjedziemy za granicę. W tym roku stawiamy na odpoczynek w kraju — wynika z badań przeprowadzonych przez IBRIS.

— Gdyby były pieniądze, nikt nie siedziałby w domu — uważa Ola Maconko. — W tym roku nie mam jeszcze planów na wyjazd. Nałożyło się tyle spraw, że jeszcze nie obraliśmy żadnego kierunku. Ale na pewno wyjedziemy. Niektórzy w czasie urlopu remontują mieszkania. A ja uważam, że to może poczekać. A wrażenia z wyjazdu są bezcenne.

— Na pewno wyjedziemy wgóry i nad morze. Oczywiście nasze polskie. Bo jestem zdania, że trzeba zwiedzać nasz kraj, bo jest ciekawy. Po co mam jechać do Grecji, skoro Bałtyk też jest piękny? — dodaje Łukasz Jan Dyda. — Liczy się też organizacja. Jeżeli człowiek pracuje, to jest w stanie odłożyć coś nawet na krótki wyjazd. Nie wierzę, że przez cały rok trudno to zrobić.

W Polsce będzie wypocząć 35,5 proc. z nas. Drugim najpopularniejszym kierunkiem są inne kraje Europy. W dalszą podróż, poza Unię Europejską, wybierze się 7,5 proc. Chęć wyjazdu i wybór kierunku

Ola Maconko i Łukasz Jan Dyda: Nie mam jeszcze konkretnych planów na wyjazd

zależy jest też od naszego wieku. Pod tym względem przodują 40-latkowie. Na wakacje uda się blisko 74 proc. ankietowanych z tej grupy. Chętnie urlop planują także osoby w wieku 30-39 lat (64,5 proc.). W dalszą podróż, poza granicę Polski, wyjedzie najwięcej osób młodych w wieku 18-29 lat — prawie 28 proc., z czego 13,5 proc. uda się poza Europę. Co ciekawe, osoby w tym przedziale wiekowym są także najbardziej niezdecydowane. Prawie 30 proc. nie ma jeszcze sprecyzowa-

nych planów. Może to wynikać z tego, że młodzi ludzie często podejmują decyzje na krótko przed wyjazdem lub szukają ofert na ostatnią chwilę. Na przeciwnym biegunie są osoby starsze. Nigdzie nie wyjedzie aż 61,5 proc. 60-latków i prawie 57 proc. osób w wieku 70 lat i powyżej.

— Na wakacjach nie byłam już dobrych kilka lat. Najeżdżałam się w młodości, a teraz podróżuję z domu na działkę i z powrotem. Tak spędzam emeryturę — przyznaje Leokadia Stankiewicz z Olsztyna.

— Wyjazd to nie tylko wydatek, ale też organizacja. Nie mam samochodu, a to jest wielkim utrudnieniem. Na stare lata jestem wygodna. Największym szaleństwem rok temu był zakup hamaka. Dzięki temu moja działka jest już nie tylko ogrodnicza, ale i rekreacyjna.

Blisko połowa z nas (49,1 proc.) chce zmieścić się w wakacyjnym budżecie do 1 tys. zł na osobę. Rośnie też grupa turystów, która wyda więcej. Z 14,3 do 17,8 proc. urosł odsetek osób, która na urlop wyda między 2 a 4 tys.

zł. Natomiast 8,3 proc. Polaków planuje wydać powyżej 4 tys. zł na osobę. Przy okazji, oszczędzamy na ubezpieczeniach. Jako turyści czujemy się niezniszczalni. 34 proc. z nas przebywających na zagranicznych wakacjach, nie ma wykupionego ubezpieczenia turystycznego — wynika z badania Nationale-Nederlanden. Tymczasem nieplanowana wizyta u lekarza lub awaria samochodu może zwiększyć cenę wyjazdu nawet kilkukrotnie. Często zapominamy też o wyrobieniu karty EKUZ, czyli Europejskiej Karty Ubezpieczenia Zdrowotnego. Ona potwierdza prawo do korzystania na koszt NFZ z niezbędnych świadczeń zdrowotnych w czasie tymczasowego pobytu za granicą. Tymczasem, jak również pokazał raport, co trzeci Polak na urlopie za granicą doświadczył nieprzyjemnego zdarzenia losowego. Czyli Polak, wbrew przysłowiu, wcale nie jest mądry po szkodzie. To dziwi, bo karta EKUZ jest darmowa.

Na wakacje częściej pojadą rodziny, które pobierają świadczenie 500 plus. W przypadku osób, które nie mają takiego wsparcia, urlop zaplanowało aż o 26 proc. osób mniej niż rok temu.

— Nie tylko pieniądze są czynnikiem, który wpływa na nasze wakacyjne decyzje — twierdzi prof. Andrzej Buszko, ekonomista z UWM.

— Oczywiście. Żeby wyjechać, trzeba mieć środki. I z tym trudno dyskutować. Ale minęła fala zachwytów wyjazdami zagranicznymi. Ludzie poznali świat. Nie mamy się już komu chwalić, że byliśmy w ciepłych krajach. W odniesieniu do 4 czerwca mieliśmy na to 30 lat. Nawet zaciągaliśmy kredyty, żeby wyjechać. Teraz takie podróże są powszechne i już nie tak atrakcyjne. Dostrzegamy na przykład różne zagrożenia, które mogą się zdarzyć. Poza tym Polska stanowi bardzo ciekawą alternatywę turystyczną. Mamy morze, jeziora i góry. Każdy znajdzie, co lubi. Aci, którzy nie wyjeżdżają, decydują się mimo wszystko na krótkie wypady. Dostrzegamy też wzrost cen, co niestety wpływa na nasze racjonalne decyzje. A poza tym rodziny wolą zrezygnować ze wspólnych wakacji na koszt lepszego wypoczynku swoich dzieci.

ADA ROMANOWSKA

Blisko połowa z nas chce się zmieścić w wakacyjnym budżecie do

1 tys. zł na osobę

HULAJNOGĄ ELEKTRYCZNĄ WOLNIEJ I PO ŚCIEŻCE ROWEROWEJ

PRAWO\\ Maksymalnie 25 km/h i obowiązek jazdy po ścieżkach rowerowych — takie zapisy mają się znaleźć w ustawie regulującej poruszanie się hulajnogami elektrycznymi.

Wreszcie mają zostać uregulowane zasady poruszania się hulajnogami elektrycznymi. Projekt ustawy, która w tym tygodniu ma trafić do harmonogramu prac rządu, zakłada, że hulajnogi będą mogły poruszać się z prędkością maksymalnie 25 kilometrów na godzinę. Jak podało RMF FM, w ustawie ma znaleźć się też zapis, że hulajnogi elektryczne mają poruszać się po

ścieżkach rowerowych. Teraz użytkownicy hulajnóg traktowani są jak piesi.

Co jednak robić, jeśli nie ma ścieżki rowerowej? Otóż osoba na hulajnodzie będzie mogła poruszać się po jezdni, ale tylko tam, gdzie jest ograniczenie prędkości do 30 km/h. W innych przypadkach hulajnogą będzie można wjechać na chodnik, ale tylko na takich warunkach, na jakich może to zrobić rowerzysta.

A przypomnijmy, że zgodnie z prawem o ruchu drogowym możemy wjechać rowerem na chodnik w trzech przypadkach. Otóż korzystanie z chodnika lub drogi dla pieszych przez kierującego rowerem jest dozwolone wyjątkowo, gdy opiekuje się on osobą w wieku do lat 10 kierującą rowerem, gdy szerokość chodnika wzdłuż drogi, po której ruch pojazdów jest dozwolony z prędkością większą niż 50 km/h, wynosi

co najmniej 2 m i gdy brakuje wydzielonej drogi dla rowerów oraz pasa ruchu dla rowerów, wreszcie gdy warunki pogodowe zagrażają bezpieczeństwu rowerzysty na jezdni (śnieg, silny wiatr, ulewa, gołoledź, gęsta mgła).

Nie wiadomo jeszcze, od jakiego wieku będzie można jeździć hulajnogami, jak też czy będzie trzeba posiadać przynajmniej kartę rowerową czy na przykład nie zostanie

też wprowadzony obowiązek jeżdżenia wkaskach?

— Elektryczne hulajnogi będą traktowane jak pojazdy. Odpowiedni projekt zmiany ustawy jest praktycznie gotowy — mówił minister infrastruktury Andrzej Adamczyk, zapowiadając, że w tych dniach resort będzie chciał wpisać projekt ustawy do harmonogramu prac rządu.

Hulajnogi elektryczne to przebój ostatnich miesięcy.

Coraz więcej osób kupuje je dzieciom, choćby w prezencie komunijnym. Jednak obecne przepisy nie regulują zasad korzystania z hulajnóg elektrycznych. Ich użytkownicy są traktowani jako piesi, którzy powinni korzystać z chodników. Ale hulajnogi są dużym zagrożeniem dla przechodniów. We Francji w ubiegłym roku w wypadkach z udziałem hulajnóg zginęło 5 osób.

Andrzej Mielnicki

ZUS TEŻ POTRAFI SYPNAĆ GROSZEM

ŚWIADCZENIA\\ To mit, że świadczenie z ZUS muszą być niskie. Choć większość seniorów musi przeżyć miesiąc za małe pieniądze, to są osoby, które dostają z ZUS całkiem pokaźne emerytury czy zasiłki macierzyńskie. Ich wysokość może oszołomić.

Wysoka emerytura lub renta to marzenie każdego seniora w Polsce, ale są tacy, którzy nie muszą marzyć, bo co miesiąc otrzymują pokaźne świadczenia. Emerytury powyżej 5 tys. zł. dostaje około 130 tys. osób. To ok. 2 proc. wszystkich emerytów i rencistów.

Emerytury są waloryzowane co roku. W tym roku waloryzacja była kwotowo-procentowa. Ale w przypadku 62-letniej kobiety z Biłgoraja można mówić wręcz o kosmicznej waloryzacji. Do niedawna kobieta dostawała 2 grosze emerytury, bo pracowała tylko jeden dzień i miała jedną opłaconą składkę. A że nasza emerytura to zgromadzone składki podzielone przez prognozowany czas życia, to stąd się biorą te groszowe emerytury. Wprawdzie jest emerytura minimalna, ale żeby ją dostać trzeba mieć odpowiedni staż pracy. Dla kobiet to 20 lat, a dla mężczyzn 25 lat.

Jak podał portal money.pl, kobieta z Biłgoraja dostała świadczenie z rządowego programu Mama 4+, bo ma sześcioro dzieci. Dzięki temu jej emerytura podskoczyła do 1,1 tys. zł brutto, bo tyle wynosi dziś w Polsce minimalna emerytura, a więc prawie 55 tys.razy.

Najniższa emerytura wypłacana przez warmińsko-mazurski oddział ZUS to 17 groszy. Dostaje ją kobieta,

Zasiłki mogą pobierać także ojcowie po wykorzystaniu przez matkę 14 tygodni urlopu macierzyńskiego

która jest bezdomna, a jej staż składkowy to zaledwie 12 dni. W oddziale ZUS w Elblągu najniższa wypłacana emerytura to 2,9 zł.

Po drugiej stronie są świadczenia jak marzenie. Obecnie najwyższe świadczenie wypłacane z olsztyńskiego oddziału ZUS to ponad 10 400 zł. Taką emeryturę dostaje mężczyzna, który w swojej karierze zawodowej był prezesem. Jego staż składkowy to prawie 49 lat. Natomiast najwyższa emerytura wypłacana z ZUS w Elblągu to prawie 11,4 tys. zł.

Otrzymuje ją inżynier, który przepracował ponad 51 lat w przemyśle stoczniowym.

Jednak nawet tak wysokie emerytury to nic w porównaniu z zasiłkami macierzyńskimi dla rodziców, które wypłaca ZUS. Wprawdzie średnia wysokość zasiłku macierzyńskiego z ZUS wynosi około 2,4 tys. zł. Jednak są mamy, które otrzymują nawet kilkadziesiąt razy więcej. Z danych ZUS wynika, że najwyższy zasiłek macierzyński w kraju dostaje kobieta w Warszawie. Jest to 78,5 tys. zł. miesięcznie. Tak wysoka kwota wynika

z wysokich zarobków kobiety. Roczne dochody warszawianki przekroczyły 781 tys. zł. Na drugim miejscu pod względem wysokości zasiłków jest mama, której rybnicki oddział ZUS wypłaca co miesiąc 39 tys. zł.

W OLSZTYNIE NAJWYŻSZY ZASIŁEK MACIERZYŃSKI TO 18 TYS. ZŁ, A W ELBLĄGU PRAWIE 9,6 TYS. ZŁ.

Przypominamy, że zasiłki macierzyńskie mogą pobierać także ojcowie, po wykorzysta-

niu przez matkę 14 tygodni macierzyńskiego, gdy zdecydują się sprawować opiekę nad dzieckiem.

— Im wyższe wynagrodzenie, tym wyższe są odprowadzane składki, a w konsekwencji wyższe świadczenie dla rodziców dziecka. Wpływ na wysokość pobieranego świadczenia ma nasze średnie wynagrodzenie z ostatnich 12 miesięcy — mówi Anna Ilukiewicz, regionalny rzecznik prasowy ZUS województwa warmińsko-mazurskiego.

Ile wynosi zasiłek? Otóż za 20-tygodniowy urlop ma-

cierzyński (przy urodzeniu jednego dziecka przy jednym porodzie) i 6 tygodni urlopu rodzicielskiego zasiłek macierzyński wynosi 100 proc. podstawy wymiaru. Za pozostałe 26 tygodni urlopu — 60 proc. podstawy wymiaru. Jeśli mama już na samym początku zdecyduje się, że chce mieć jednakową kwotę macierzyńskiego przez cały rok, to wówczas wysokość zasiłku macierzyńskiego wynosi 80 proc.

— Iz reguły na takie właśnie rozwiązanie decydują się mamy — dodaje Anna Ilukiewicz.

Andrzej Mielnicki

Najwyższe zasiłki macierzyńskie w Polsce

1. Warszawa — 78 577,50 zł
2. Rybnik — 39 020,10 zł
3. Poznań — 32 712 zł
4. Chorzów — 22 990,91 zł
5. Wrocław — 21 108,21 zł

Rekordzista, tata z Wrocławia, dostaje co miesiąc

21,1 tys. zł
zasiłku

WIELKA PŁYTA ZE ZNACZNYM DOFINANSOWANIEM

PIENIĄDZE\\ Pomoc dla właścicieli budynków wybudowanych w systemie wielkopłytowym to najważniejsze zmiany nowelizacji o wspieraniu termomodernizacji i remontów.

Nie ma żadnego zagrożenia, jeśli chodzi o konstrukcję i bezpieczeństwo budynków z wielkiej płyty. Jestem przekonany, że przy dobrym wykorzystaniu przygotowanego przez Instytut Techniki Budowlanej raportu, ci którzy dzisiaj zarządzają budynkami z wielkiej płyty, będą mogli nimi zarządzać w taki sposób, aby można w nich mieszkać przez kolejne lata, przez pokolenia — mówił, zapowiadając projekt, wicemi-

nister inwestycji i rozwoju Artur Soboń.

Wsparcie bloków z wielkiej płyty będzie przeznaczone na wzmocnienie połączeń między warstwą fakturą a warstwą konstrukcyjną w płytach wielowarstwowych za pomocą metalowych kotew. Dodatkowa premia będzie przyznawana w przypadku prowadzenia przez inwestora prac termomodernizacyjnych, a jej wartość będzie stanowiła 50 proc. kosztów za-

kupu i montażu kotew. Przeprowadzenie takich robót zwiększa bezpieczeństwo użytkowania budynków z płyt prefabrykowanych, zwłaszcza w sytuacji gdy montowane są nowe warstwy ocieplenia stanowiące dodatkowe obciążenie dla łączników będących elementami płyty wielowarstwowej.

Pomoc w prowadzeniu remontów mieszkalnych budynków komunalnych otrzymają samorządy. Gminy będą

mogły ubiegać się o premie remontowe w wysokości 50 proc. wartości realizowanych przedsięwzięć. W przypadku, gdy budynki komunalne, które będą poddawane remontom, są wpisane do rejestru zabytków lub znajdują się na terenie wpisanym do tego rejestru, premia będzie wynosić 60 proc. kosztów przedsięwzięcia.

Zmiana przewiduje także dodatkowe wsparcie dla inwestorów, którzy przy okazji pro-

wadzenia termomodernizacji, zainstalują w budynkach systemy odnawialnych źródeł energii. W takich przypadkach premia termomodernizacyjna wyniesie nie 16, ale 21 proc. wartości przedsięwzięcia termomodernizacyjnego.

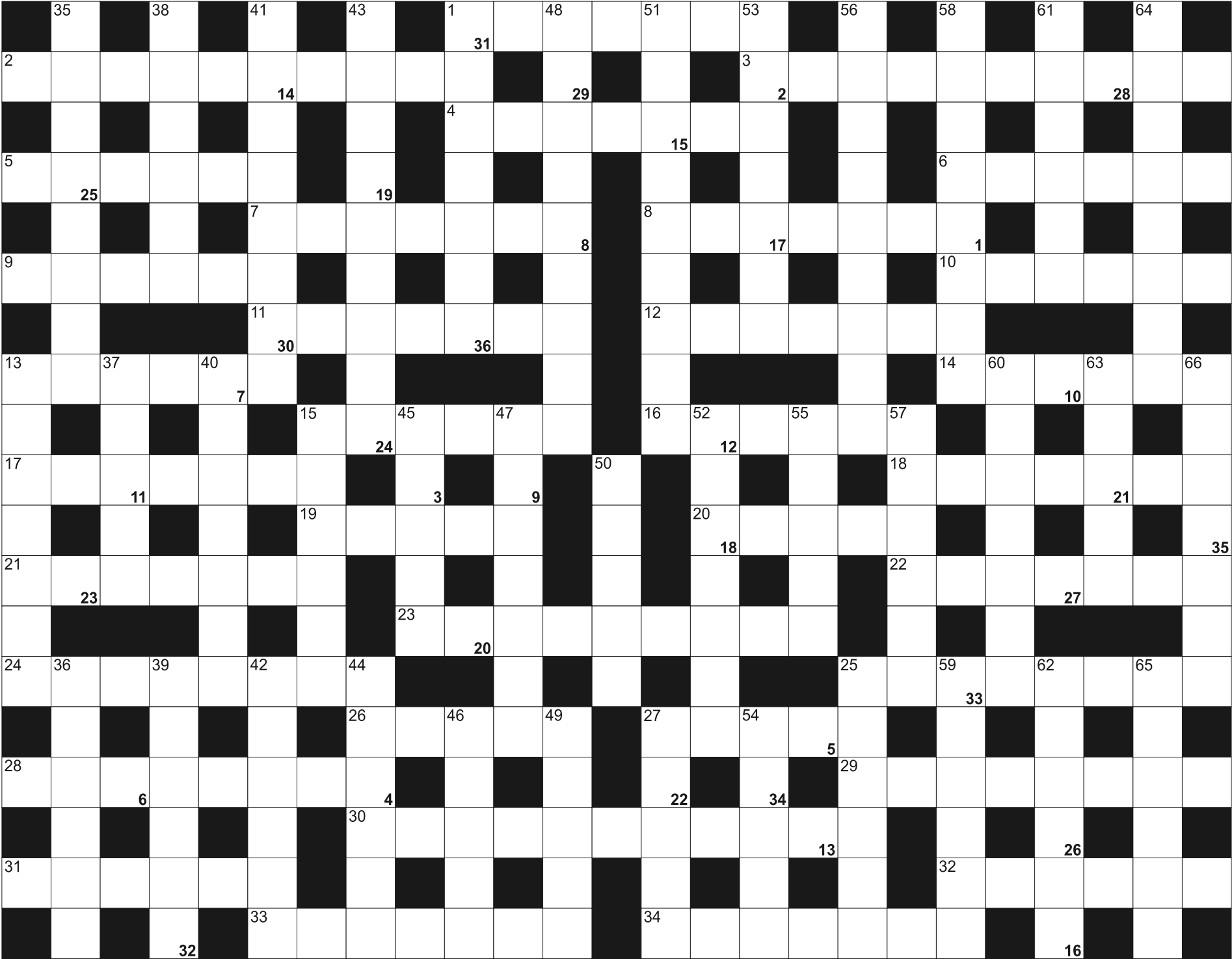
O wsparcie na remonty będą mogły ubiegać się wspólnoty mieszkaniowe, w których większościowe udziały ma także gmina — to obecnie nie jest możliwe. Projekt premiuje inwestycje

poprawiające charakterystykę energetyczną budynków. Ma ograniczyć ubóstwo energetyczne oraz zmniejszyć zanieczyszczenia pochodzące z przestarzałych systemów ogrzewania.

Potencjalna wartość inwestycji w budynkach z wielkiej płyty jest szacowana na 25,8 mld zł w tym: termomodernizacja — 17,2 mld zł i montaż kotew — 8,6 mld zł. Wartość dofinansowania publicznego w formie premii może wynieść 7 mld zł.

Źródło: MRiI

Krzyżówka klasyczna z hasłem

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 36, utworzą rozwiązanie - przysłowie:

1	2	3		4	5	6	7	8		9	10	11	12	13		14	15	16		17	18	19	20	21
	22	23	24	25		26		27	28	29		30	31	32	33	34	35	36						

POZIOMO: 1) członek mafii; 2) wyspisko śmieci; 3) tradycyjne włoskie pierożki nadziewane mięsem; 4) góra na granicy Wenezueli, Gujany i Brazylii; 5) stolica stanu Teksas w USA; 6) Ghandi, była premier Indii; 7) studenckie dzienniczki; 8) świnia hodowana na mięso; 9) malarstwo marynistyczne; 10) podpory poręczy; 11) łączenie różnych elementów w całość; 12) japońskie bukieciarstwo; 13) odprawia msze; 14) rządzi we wsi; 15) Taufik, pisarz z Iraku "Królestwo gór"; 16) Tomasz, bokser o przydomku "Góral"; 17) torebka noszona na kilcie przez Szkotów; 18) lazurowe wybrzeże; 19) Południowa z Seulem; 20) słynny batalion Szarych Szeregów; 21) "Ero e ..." opera Bottesiniego 22) stolica amerykańskiego stanu New Jersey; 23) narty dla "alpejczyka"; 24) filmowy dubler akrobata; 25) organizm

jednokomórkowy wywołujący choroby; 26) najwyższy szczyt Pirenejów masywu Maladeta; 27) ze stolicą w Damaszku; 28) założył tygodnik Der Spiegel; 29) obywatelka Tajwanu; 30) basen do hodowli i pokazów delfinów; 31) gobelin od nazwiska M. Abakanowicz; 32) drugie co do wielkości jezioro we Francji; 33) zespoły klasztorne; 34) strzyżony kosiarka
PIONOWO: 1) morskie w Tatrach; 13) potocznie o Fiacie 126p; 15) Wattusi inaczej; 25) człowiek nietoperz; 27) początek maratonu; 35) karetka; 36) Lemuria czarna inaczej; 37) cerkiewny obraz; 38) liczne w dyni; 39) brukowa na podjazdach; 40) udziela wskazówek; 41) uzdrowił ze ślepoty i ochrzcił Pawła z Tarsu; 42) materiał dla stolarza; 43) zmyślone imię lub nazwisko; 44) spotkanie zakochanych; 45)

atlantycki to wątlusz; 46) portowe miasto w Izraelu, Berenika; 47) baldasznik afrykański; 48) imię Magellana, żeglarza portugalskiego; 49) płynny tłuszcz; 50) imię Chotomskiej; 51) przyrzeczenie; 52) rodzaj węgla; 53) drobne zadrapanie; 54) budynek w rozsypane; 55) złote są aforyzmami; 56) impreza artystyczna co trzy lata; 57) ściekowa lub wentylacyjna; 58) znany klub piłkarski ze Stambułu; 59) bardzo słodka, ciągliwa masa cukiernicza; 60) ukończony otwór górniczy; 61) ryba ze smażalni, płastuga; 62) matka Galahada z legend arturiańskich; 63) angielska rzeka, płynie w Nottingham; 64) teatralne przerwy; 65) duże syberyjskie miasto i port nad Angarą; 66) pomieszczenie dla koni

Ogłoszenia drobne

KURIER ogłoszenia

Ogłoszenia drobne

PRACA

OPIEKUNKA Seniorów w Niemczech. Pełna organizacja wyjazdu, kursy niemieckiego w Działdowie - po nich oferty pracy gwarantowane. Atrakcyjne zarobki!, Tel. 517-175-036, Promedica24

OPIEKUNKA Seniorów w Niemczech. Pełna organizacja wyjazdu, kursy niemieckiego w Działdowie - po nich oferty pracy gwarantowane. Zarobisz więcej niż w Polsce!, Tel. 517-175-036, Promedica24

OPIEKUNKA Seniorów w Niemczech. Dobra pensja, atrakcyjne bonusy i pełna organizacja wyjazdu. Akceptujemy język na poziomie podstawowym! Promedica24, tel. 517-175-036

POSZUKUJE ratowników wodnych, Nidzica i okolice, dobre wynagrodzenie, 724-627-918

POSZUKUJĘ pracownika budowlanego bez nałogu alkoholowego, 690-640-480

PRZYJMĘ do pracy brukarzy i pomocników, 690-188-885, 507-751-585

PRZYJMĘ pracownika na stolarnię , 602-137-986

PRZYJMĘ pracowników budowlanych z terenu Nowego Miasta Lubawskiego, 500-784-175

RENCISTA poszukuje dodatkowej pracy, 881-043-846

W gospodarstwie, tel.516057261

ZATRUDNIĘ do koszenia trawników w Nidzicy, 501-645-844

ZATRUDNIĘ do zbioru truskawek od 15 czerwca- Kacze Bagno (przy gazie) koło Nowego Miasta Lubawskiego, nowa plantacja tel.600-870-853

ZATRUDNIĘ kierowcę kat.C+E do przewożenia żywców, transport międzynarodowy, Polska- Niemcy tel.604-123-146

ZATRUDNIĘ murarzy i pracowników budowlanych, wysokie wynagrodzenie 609-293-996.

ZATRUDNIĘ murarzy, pracowników budowlanych, 500-081-076

ZATRUDNIĘ pomoc kuchenną, kucharza. Restauracja Włoska w Nowym Mieście Lubawskim. tel.501-618-239

ZATRUDNIĘ pracownika myjni samochodowej tel.604-123-146

ZATRUDNIĘ pracowników budowlanych i murarzy tel. 506-439-480

SPRZEDAM

ALTANY ogrodowe dostępne od ręki. (89)535-480-220

DREWNO opałowe i kominkowe-świerk, sosna, brzoza, dąb DOWÓZ GRATIS, 501-684-007

DREWNO opałowe pocięte sprzedam- obładra, kostka bukowa- dębowa sucha, drewno leśne oraz trociny tel.603-975-966.

DREWNO opałowe sprzedam- obładra bukowa, brzożowa, sosnowa, sucha, pocięta oraz drewno rozpalikowe, zapewniam transport, 697-768-908

NML Sprzedam łóżko rehabilitacyjne na pilota z materacem, wózek inwalidzki ulepszony, 501-730-991

NML Sprzedam pralkę małą- wirnikową, zlew 2 komorowy, umywalkę 50cm z nogą, piec C.O. 17kW, 514-348-213

NML Sprzedam sprzęt do ćwiczeń siłowych- ławka, gryf, pas, gruszka i kręgi stalowe, 510-261-842

OSTRÓDA, okna, grzejniki nowe- używane, 513-159-810, (89)642-02-82

PELLET DĘBOWY - PRODUCENT 608 539 225

SPRZEDAM dom wolnostojący Działdowo, 505188082

SPRZEDAM działki budowlane w Iłowie, 23-654-10-79

SPRZEDAM rower w bardzo dobrym stanie, tanio, 505-505-187

SPRZEDAM rowery używane z Niemiec i Holandii Mławka 12, 721-616-086

SPRZEDAM Rowery używane z Niemiec i Holandii, Łysakowo 38, 733-588-543

SPRZEDAM: wersalkę dwuosobową rozkładaną, dwa fotele pokryte materiałem skóropodobnym w kolorze jasny beż. Stan bardzo dobry. Cena 500zł., 794-426-752

KUPIĘ

KUPIĘ ciągniki, sprawne lub do remontu. 888-881-802

SKUP przyczep leśnych. 791-128-664

NIERUCHOMOŚCI

NML LOKAL handlowo- usługowy do wynajęcia w Nowym Mieście Lubawskim, ul.3 Maja 41, tel.503-163-130

NML Mam do wynajęcia mieszkanie, osobne wejście, ogrzewane, 502-558-484

NML Mieszkanie do wynajęcia 45m2, ul.Tysiąclecia, Nowe Miasto Lubawskie, dzwonić po godz. 15.00, tel.792-014-788

NML Noclegi dla firm- Kurzętnik, 661-200-510

NML Sprzedam dom 72m2, budynek gospodarczy, garaż, działka 0,5ha przy szosie, Wawrowice, 500-081-070

NML Sprzedam dom jednorodzinny z działką 696-213-969

NML Sprzedam dom wybudowany w 2002r.+ działka 1/4ha, Otręba 32, 56-472-82-71, 665-041-814

NML Sprzedam dom+ budynek gospodarczy, 503-107-207

NML Sprzedam DZIAŁKĘ BUDOWLANĄ 13,5ara położoną bezpośrednio przy ul.Kamionki w Nowym Mieście Lubawskim 606-345-303

NML Sprzedam działkę budowlaną w Nowym Mieście Lubawskim, osiedle przy Kurzętniku 782-108-123

NML Sprzedam działki budowlane 10 arowe ul.Górna 5, Bratian, 504-836-330

NML Sprzedam działki na nowo powstającym osiedlu przy ul.Rolnej w Nowym Mieście Lubawskim 604-562-972

NML Sprzedam garaż murowany z działką (księga wieczysta), ul.GRUNWALDZKA, Nowe Miasto Lubawskie, blisko Sądu, 607-450-645

NML Sprzedam gospodarstwo rolne, 694-706-464

NML Sprzedam małą kawalerkę w Mszanowie, nieaktualne

NML Sprzedam nowy dom jednorodzinny w Otrębie 60, działka 3.300m2, cena do uzgodnienia, Stanisław Cisek, 609-519-380

NML Sprzedam trzy działki po 10 arów, nieuzbrojone, w pobliżu las, jeziora, 788-241-096

NML Wynajmę mieszkanie przy ul.Kopernika w Nowym Mieście Lubawskim, 604-562-972

NML WYNAJMĘ MIESZKANIE W KURZĘTNIKU, 30m2 dla 1-2 osób, częściowo urządzone, 733-464-744

NML Wynajmę parter domu jednorodzinnego osobne wejście, dwa pokoje, kuchnia, łazienka, umeblowane, duże podwórko, spokojna dzielnica, Nowe Miasto Lubawskie 604-939-786, 531-041-248

NML-SKARLIN Sprzedam działki budowlane 1200m2 koło J.Wieczorki, 18.000zł, uzgodniona woda i prąd 606-346-750, 56-493-44-24

SPRZEDAM dom 350m2 , 504-634-451

SPRZEDAM mieszkanie dwu pokojowe kuchnia,łazienka w Turzy Małej koło Mławy, 502-288-822

SPRZEDAM mieszkanie w Działdowie, ul. Karłowicza, powierzchnia 38m2, parter, dwa pokoje, kuchnia, łazienka, 696-182-169

SZUKAM małego mieszkania do wynajęcia w Mławie, 513-534-518

WWW.DOMKIANGIELSKIE.PL, 503-103-703

WYNAJMĘ mieszkanie 45m2 Działdowo, 730-480-664, 792-036-138

WYNAJMĘ mieszkanie na OKM, parter, umeblowane, 515-155-484

WYNAJMĘ mieszkanie na stację, 501-792-150

ZAMIENIĘ mieszkanie M4 na mniejsze , 507-086-773

AUTO-MOTO

!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!! Aut skup do remontu. Najlepiej płacę, 509-916-550

CITROEN Berlingo 2.0HDI 2005r. srebrny metalik, aktualne OC i przegląd, alufelgi, nowe opony, 7.000zł do negocjacji- sprzedam 506-439-480

NML Sprzedam Audi A4 36 AVANT 2003r. 1.9TDI diesel 798-243-927

NML Sprzedam Citroen Berlingo 2.0HDI 2005r. srebrny metalik, aktualne OC i przegląd, alufelgi, nowe opony, 7.000zł do negocjacji 506-439-480

NML Sprzedam Fiat Seicento 1.1 benzyna 2003r. niebieski 535-210-781

NML Sprzedam Ford Focus 1.8 diesel 2004r. 270.000km, 4.500zł, 605-122-222

NML Sprzedam Opel Astra G 1.6-16V benzyna 101KM 2000r. 226.000km, 517-411-312, 504-925-067

NML Sprzedam Opel Corsa 2006r. benzyna, sprowadzona, opłacona 504-032-966

NML Sprzedam Opel Corsa D 1.2 diesel 2006r. 798-243-927

NML Sprzedam Opel Zafira 1.8+gaz 2005r. zarejestrowana w kraju, pierwszy właściciel 504-032-966

NML Sprzedam Renault Scenic 1.6 benzyna 2004r. 7.000zł do negocjacji 510-107-514

NML Sprzedam Renault Scenic 1.6+gaz sekwencja3 lata, 2003r., srebrny metalik, przegląd do 31.05.2020r., OC ważne, klimatyzacja sprawna, cena do uzgodnienia 608-772-635

NML Sprzedam VW Golf 5 1.6(102KM) 2004r. 5-drzwi, salonowy, bordo metalik, bogate wyposażenie, po wymianie amortyzatorów, hamulców, rozrządu, nowy przegląd i ważne OC, możliwa zamiana 501-570-911

NML Sprzedam VW Transporter 1.9TD 1997r. 9-osobowy, aktualne OC i przegląd, stan dobry, 6.500zł do negocjacji 506-439-480

VW Transporter 1.9TD 1997r. 9-osobowy, aktualne OC i przegląd, stan dobry, 6.500zł do negocjacji- sprzedam 506-439-480

WYJAZDY po samochody do Niemiec 504-032-966

USŁUGI

BUDOWA domów, budynków gospodarczych, prace ogólnobudowlane, wykończenia wnętrz, instalacje elektryczne, płytkowanie, 690-640-480

BUDOWA domów, hal, kurników, usługi ogólnobudowlane- docieplenia budynków, tynki, układanie kostki brukowej- faktura VAT tel.506-439-480

DACHY,WIĘŻBY dachowe,altany, 502-211-850

FIRMA ogólnobudowlana- budowa domów, hal, garaży, kurników, tynki, posadzki, ogrodzenia, docieplenia, układanie kostki brukowej, kucie betonu tel.609-293-996.

GARAŻE blaszane, ocieplane, bramy garażowe, wiaty, hale. Transport i montaż, raty, www.garazyki.pl, (58)535-15-96, 695-214-000.

GARAŻE blaszane, PROMOCYJNE CENY, www.partnerstal.pl, 798-710-329, (89)650-51-06, 87/555-54-20.

GLAZURNIK emeryt poleca swoje usługi w układaniu płytek 514-592-158

POKRYCIA dachowe, podbitki, więźby kominy, 500477504

POSADZKI maszynowe. Solidnie, 517-729-421

SZPACHLOWANIE,MALOWANIE,PA NELE,PŁYTKI,ELEWACJE, 500-670-859

TRANSPORT, przeprowadzki, 729-242-457

TRANSPORT, przeprowadzki, 729-242-457

USŁUGI Glazura, Malowanie, Panele, 504-634-451

USŁUGI hydrauliczne, 508491711

WYKOŃCZENIA mieszkań- regipsy, stelaże metalowe, szpachlowanie, malowanie. Montaż drzwi i okien, ocieplanie domów, ocieplanie i wykończenia poddaszy- szybko, solidnie i tanio 507-951-949.

WYPOŻYCZALNIA przyczepek, lawet , ul.Kamionki 23C, Nowe Miasto Lubawskie 605-353-491 , 609-738-393.

RÓŻNE

DACHY, 514-456-553

DACHY, 514-456-553

KAMIENIARSTWO-SPRZEDAŻ nagrobków granitowych, 788-121-372

POŻYCZKA NA DOWÓD. Bez zaświadczeń, minimum formalności. Zadzwoń: 221220281

POŻYCZKA NA DOWÓD. Bez zaświadczeń, minimum formalności. Zadzwoń: 683817078

SUCHY opał, 602-137-986

NAUKA

JĘZYK angielski- korepetycje, 507-572-218

ZWIERZĘTA

AMUR, sandacz, jesiotr, pstrąg, tołpyga, karp, karaś pospolity, lin, węgorz, złota orfa, sum, karaś kolorowy, materiał zarybieniowy- sprzedam tel.600-460-777.

NML Sprzedam kury nioski oraz króliki Olbrzymy i Nowozelandzkie, 662-018-553

ODDAM 4-letniego wilczura w dobre ręce ludziom z własną posesją,pies kochający ludzi,postuluszny, 513-271-949

ODDAM szczeniaki w dobre ręce, 608-742-514

ROLNICTWO

zwierzęta hodowlane

JAŁÓWKI przed ocieleniem, wycielenie koniec lipca, 4.400zł sprzedam, 512-868-697

KOKOSZKI OKAZJA, szczepione różnokolorowe, 16-20 tygodniowe- sprzedam z dowozem na miejsce tel.505-919-321.

KURY Młode Nioski, Od Hodowcy, Szczepione, Pasza, Dowóz, TANIO, 502-031-298

NML Jałówki hodowlane wysokocielne sprzedam, 726-079-834

NML Sprzedam jałówkę cielną, wycielenie czerwiec, 530-539-431

NML Sprzedam jałóWKi cielne, 662-274-623

NML Sprzedam prosięta po knurze pietren durokiem, odrobaczone i szczepione na cyrco i myko, 886-349-960

SPRZEDAM jałóWKę cielną, tanio, 518-356-731

maszyny rolnicze

NML Sprzedam ładowacz Cyklop na chodzie 2.500zł, 798-872-308

NML Sprzedam maszyny rolnicze- cyklop, lej do nawozu kos, trawiarka osa, sieczkarki, 784-716-889

NML Sprzedam prasę Z-224 oraz okrągłe karmiki z tworzywa sztucznego dla świń, 503-925-424

NML Sprzedam przyczepę D47, 4,5T wywrotka, 500-481-143

NML Sprzedam rozrzutnik obornika, przyczepę HL, przetrząsarkę do siana, rozsiewacz nawozu, tyłka do tura, dwie kłaczce, 600-606-349

NML Sprzedam siewnik Poznaniak 2,5m, stan dobry, tanio, garażowany, 519-662-818

NML Sprzedam siewnik Poznaniak, stan dobry, 505-354-998

NML Sprzedam Ursus C-360 i wentylator do chlewni, 608-454-957, 515-634-593

SPRZEDAM przyczepę 3,5t, wywrotka 4tony sztywna, 503-849-797

UŻYWANE CZĘŚCI URSUS- ZETOR silniki; skrzynie biegów; tylne mosty; zwolnice; podnośniki; przednie napędy; bloki; głowice i wiele innych; możliwość wysyłki; ceny od 100zł. 601-598-983

ciągniki

NML Sprzedam ciągnik MTZ-82, 1993r., 511-770-001

produkty rolne

NML Sprzedam jęczmień, 508-527-236

NML Sprzedam pszenicę i jęczmień, 56-472-86-99

NML Sprzedam pszenżyto, jęczmień, 517-050-131

NML Sprzedam siano dobrej jakości w kostce, cena do uzgodnienia, 56-472-15-69, 500-868-784

NML Sprzedam siano w kostce dobrej jakości, cena do uzgodnienia, 56-472-15-69, 500-868-784

SPRZEDAM słomę, 511-714-470

SPRZEDAM:ZBOŻA paszowe, owies, tel.606-505-511

inne

SPRZEDAM: - słomę w małych kostkach, - przyczepy: 3-tonową i 6-tonową - rozrzutnik do obornika Dzwonić po godzinie 20, 669-911-675,727-921-506

USŁUGI dla rolnictwa Działdowo agromachines.pl, 501-385-555

ZATRUDNIMY do zbioru truskawek, 733-583-917

MAŁY KSIĄŻĘ I KSIĘŻNICZKA 2019

PLEBISCYT Tylko do 16 czerwca można zgłaszać kandydatów do naszego plebiscytu na Małego Księcia i Księżniczkę 2019. Obecnie pozycje liderów zajmują 12-miesięczna Kaja Wiśniewska z Mławy oraz 3,5-letni Nataniel Możdżonek, również z Mławy.

1. Kaja Wiśniewska, wiek 1 rok, (Mława, gm. Mława)15.7% SMS o treści nkm.mka.3 na numer 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)

2. Zuzanna Rzap, wiek 11 miesięcy, (Mława, gm. Mława)15.7% SMS o treści nkm.mka.4 na numer 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)

3. Alicja Pętlicka, wiek 5 miesięcy, (Mława, gm. Mława)15.0% SMS o treści nkm.mka.9 na numer 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)

4. Ada Dzierżęcka, wiek 4 miesiące, (Mława, gm. Mława)12.5% SMS o treści nkm.mka.2 na numer 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)

5. Amelia Gadomska, wiek 6 miesięcy, (Czernice Borowe, gm. Czernice Borowe)12.1% SMS o treści nkm.mka.10 na numer 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)

6. Lena Sękowska, wiek 2,5 roku, (Kępczewo, gm. Lipowiec Kościelny)8.0% SMS o treści nkm.mka.5 na numer 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)

7. Nadia Sadowska, wiek 1 rok i 5 miesięcy, (Mława, gm. Mława)7.3% SMS o treści nkm.mka.7 na numer 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)

8. Amelia Markowska, wiek 3 lata, (Wyszyń Kościelny, gm. Stupsk)4.8% SMS o treści nkm.mka.6 na numer 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)

9. Natalia Długoszewska, wiek 1,5 roku, (Zawady gm. Lipowiec Kościelny)4.3% SMS o treści nkm.mka.1 na numer 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)

10. Marcelina Kowalska, wiek 23 miesiące, (Mława, gm. Mława)3.4% SMS o treści nkm.mka.11 na numer 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)

11. Marcela Bednaszewska, wiek 4 miesiące, (Mława, gm. Mława)0.9% SMS o treści nkm.mka.8 na numer 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)

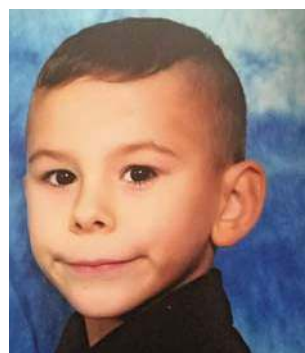
12. Gabriela Bieranowska, wiek 1 rok 9 miesięcy, (Mława, gm. Mława)0.5% SMS o treści nkm.mka.12 na numer 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)

1. Nataniel Możdżonek, wiek 3,5 roku, (Mława, gm. Mława) 58.6% SMS o treści nkm.mka.2 na numer 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)

2. Marcel Gadomski, wiek 3 lata i 9 miesięcy, (Rąbież Gruduski, gm. Grudusk)31.0% SMS o treści nkm.mka.4 na numer 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)

3. Gracjan Gołębiewski, wiek 7 lat (Strzegowo, gm. Strzegowo) 6.9% SMS o treści nkm.mka.1 na numer 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)

4. Wiktor Bieranowski, 4 lata i 9 miesięcy, (Mława, gm. Mława)3.5% SMS o treści nkm.mka.5 na numer 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)

5. Natan Opara, wiek 4 miesiące (Mdzewo, gm. Strzegowo)0.0% SMS o treści nkm.mka.3 na numer 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)

W naszym rankingu na Małą Księżniczkę 2019 prowadzi Kaja Wiśniewska z Mławy. Na drugim miejscu znajduje się Zuzanna Rzap z Mławy a ostatnie miejsce na podium zajmuje Alicja Pętlicka. Oczywiście

wszystko może się zmienić za sprawą smsów wysłanych przez naszych Czytelników. W tym tygodniu w rankingu Mały Książę 2019 nie się nie zmieniło. Nadal prowadzi Nataniel Możdżonek z Mławy, na drugim miejscu znajduje Marcel Gadomski z Rąbieża Gruduskiego,

a trzecie miejsce przypadło dla Gracjana Gołębiewskiego ze Strzegowa. Zapraszamy do zabawy.

Plebiscyt trwa do północy 29 czerwca 2019 roku.

1. W plebiscycie mogą brać udział dzieci urodzone 02.04.2009 i później, zgłoszone

do udziału w plebiscycie przez ich rodziców lub opiekunów prawnych zamieszkałe na terenie powiatu mławskiego.

2. Zgłoszenie dziecka do udziału w Plebiscycie następuje poprzez nadestanie drogą elektroniczną jego jednego zdjęcia na adres: redakcja@kuriemlawski.pl
3. Kandydatury dzieci można

zgłaszać do dnia 16.06.2019 do godziny 12. Wielkość zdjęcia nie może przekraczać 5 MB.

4. Prawidłowe zgłoszenie dziecka do Plebiscytu powinno zawierać:

- imię, nazwisko i wiek dziecka oraz miejscowość i powiat,
- zgodę co najmniej jednego rodzica lub opiekuna prawnego

na wykorzystanie przez Organizatora wizerunku dziecka na potrzeby Plebiscytu,
- akceptację postanowień regulaminu,
- imię i nazwisko rodzica/opiekuna, numer telefonu do kontaktu. W temacie e-maila należy napisać: Mały Książę i Mała Księżniczka 2019.

KRÓTKO I NA TEMAT Z MIASTA, I POWIATU

ODWIEDZILI PAŃSTWOWĄ STRAŻ POŻARNĄ

Dnia 5 czerwca 2019 roku uczniowie klasy I d z SP7 byli na wycieczce w Państwowej Straży Pożarnej. Uczniowie zapoznali się z pracą strażaków, na własne oczy zobaczyli jak przygotowują się oni do prawdziwej akcji wyjazdowej: alarm, zjeżdżanie po rurze, wyjazd samochodem do akcji. Z wielkim zainteresowaniem oglądali wyposażenie pojazdów, przymierzali ciężkie hełmy strażackie i inne specjalne ubrania. Największą frajdę sprawiła im próba „gaszenia” fikcyjnego pożaru. Wizyta w Straży Pożarnej bardzo podobała się wszystkim dzieciom.

DORADZTWO ZAWODOWE W SP7

Planowanie kariery edukacyjno - zawodowej to nie tylko dość skomplikowany, ale także wieloetapowy proces, który wymaga od uczniów czasu i wiedzy zarówno na swój temat, jak i zawodu, który chcieliby wykonywać. Aby ułatwić uczniom to zadanie, w Szkole Podstawowej nr 7 odbył się cykl zajęć z doradztwa zawodowego. W ramach tych zajęć, uczniowie zapoznali się z ofertami szkół ponadpodstawowych, rozwiązywali testy preferencji zawodowych, a przede wszystkim zdobywali wiedzę na temat różnych zawodów. W szkole pojawiły się osoby reprezentujące takie zawody jak: fizjoterapeuta, trener personalny, strażak, ratownik medyczny, przedstawiciel handlowy, chemik oraz doradca zawodowy z Powiatowego Urzędu Pracy.

GMINNE IGRZYSKA LEKKOATLETYCZNE W WIECZNI KOŚCIELNEJ

W piątek, 31 maja w Szkole Podstawowej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Wieczni Kościelnej odbyły się Gminne Igrzyska Lekkoatletyczne. Impreza miała na celu m.in. popularyzowanie lekkiej atletyki jako zdrowej i najprostszej formy aktywnego wypoczynku. W tym roku imprezie przyświecało motto Szybciej, Wyżej Mocniej. W klasyfikacji generalnej, w kategorii klas I – III, zwyciężyła Szkoła Podstawowa w Wieczni Kościelnej, II miejsce zajęła Szkoła Podstawowa w Windykach, a III lokatę wywalczyła Szkoła Podstawowa w Uniszkach Zawadzkich. Wśród młodzieży najlepsza okazała się Szkoła Podstawowa w Windykach, II miejsce zajęła Szkoła Podstawowa w Wieczni Kościelnej a III miejsce uzyskała Szkoła Podstawowa w Uniszkach Zawadzkich. Zwycięzcy, za osiągnięcia indywidualne i drużynowe otrzymali puchary, medale, dyplomy oraz nagrody rzeczowe.

UCZNIOWIE WZIĘLI UDZIAŁ W AKCJI „SADZIMY LAS”

W kwietniu uczniowie Szkoły Podstawowej nr 7 wzięli udział we wspólnym sadzeniu lasu mławskiego z leśniczymi Nadleśnictwa Dwukoty. W tym roku oprócz sadzenia lasu mającego na celu jego odnowienie było upamiętnienie 80 rocznicy „Bitwy Mławskiej”. Część oficjalna rozpoczęła się na terenie lasu mławskiego. Po wystuchaniu krótkiego instruktarzu z zasad sadzenia drzew uczniowie pod opieką wyznaczonego leśnika udali się na teren odnawiania lasu. Dobrani w pary samodzielnie sadzili młode drzewka - sadzonki dębu szypułkowego. Następnie wszyscy uczestnicy akcji udali się na wyznaczony fragment lasu, na którym zostały przygotowane miejsca na posadzenie 80 sadzonek dębów.

DZIEŃ BEZ PAPIEROSA

Święto obchodzone 31 maja zostało zainicjowane przez Światową Organizację Zdrowia. Dzień bez papierosa ma na celu zwrócenie uwagi na szkodliwość palenia tytoniu. Ma zachęcić osoby palące do rzucenia palenia oraz ograniczenia palenia w miejscach, w których przebywają ludzie. W Szkole Podstawowej nr 7 w czasie lekcji wychowawczych, uczniowie obejrżeli przygotowane prezentacje oraz filmy o tematyce

antynikotynowej. Uczniowie klasy piątej stworzyli plakaty z propozycjami „Nie palę bo...”. Argumenty były przeróżne: nie chcę być chorym, chcę mieć dobrą kondycję fizyczną, świeży oddech, białe zęby. Uczniowie szkolnego koła PCK przedstawili rówieśnikom informacje związane ze szkodliwością palenia papierosów oraz pokazali doświadczenie obrazujące płuca osoby palącej i niepalącej.

SZKOLNY KONKURS WIEDZY O MŁAWIE - „MŁAWA - NASZA MAŁA OJCZYZNA”

Dnia 28 maja 2019 r. w Szkole Podstawowej nr 1 po raz kolejny odbył się Konkurs Wiedzy o Mławie – „Mława - Nasza Mała Ojczyzna”. Jego uczestnikami byli uczniowie klas IV – V. Konkurs był jednoetapowy i miał charakter zmagania klasowych. Do rywalizacji przystąpiło po trzech chętnych uczniów z każdej klasy, tworząc drużynę. Celem konkursu było m.in.

utrwalenie i poszerzenie wiadomości dotyczących Mławy i jej historii i rozwijanie postaw patriotycznych. Po burzliwej rywalizacji i podliczeniu punktów przez komisję zwycięskie miejsca przypadły przedstawicielom następujących klas: I miejsce - kl. Vb - Wiktoria Jaworska, Gabrysia Libudzka, Maja Tuszyńska; Wyróżnienie - kl. Va - Zuzanna Rzeplińska i Zuzanna Watemborska.

KWALIFIKACJE DO FINAŁU XXI MIMS

LEKKOATLETYKA Na stadionie MOSiR w Ciechanowie rozegrane zostały zawody rejonowe - eliminacje do finałów XXI Mazowieckich Igrzysk Młodzieży Szkolnej młodzików i juniorów młodszych, szkoły średnie walczyły w Rejonowej Liceliadzie.

Lekkoatleci szkół podstawowych rywalizowali w dwóch kategoriach w ramach XXI MIMS, natomiast szkoły średnie zawodami rejonowymi kończyły zmagania. W komunikacie, nie wszyscy medalisci byli ujęci, zabrakło zawodników zgłoszonych do finału mazowieckiego.

Kategoria młodziczek/ kórnicy 2004/05:

100m: 2. Anna Wtulich- 13,80 SP nr 1,
2. Igor Granoszewski- 12,39 SP nr 7,
300m: 1. Gabriela Goschorska- 44,90 SP nr 3,
2. Konrad Kuciński- 40,79 3.

Podium zdominowane przez dziewczęta z SP nr 7

Najlepsi trójboiści z powiatu mławskiego

Szymon Gorlewski- 42,89 (obydwaj SP nr 4)
600m: 3. Wiktoria Kotakowska- 1:56,87 SP Dębsk,
1 000m: 3. Mateusz Zomkowski- 3:10,89 SP Radzanów,
Skok w dal: 3. Kornelia Balcerzak- 4,33 SP nr 7,
1. Patryk Bedra- 5,66 2. Szymon Jurkiewicz- 5,02 (obydwaj SP nr 7),
Skok wzwyż: 2. Mateusz Hincmanowski- 145 SP nr 7,

Kula- 3kg: 2. Kamila Grzegorzewska- 8,18 SP nr 4,
1. Dominik Morawski- 10,37 SP nr 6, 2. Mateusz Miecznikowski- 9,68 SP nr 7,
Sztafeta 4x 100m: 1. SP nr 7 (Patryk Bedra, Wiktor Bryks, Filip Zalewski, Igor Granoszewski).

Juniorzy mł./ juniorzy mł.- rocznik 2003:

100m: 1. Wiktoria Michalska- 13,02 KSP, 2. Wiktoria Olszewska- 13,10 SP nr 2, 3. Julia Klimek- 13,39 SP Wieczfnia K.
1. Eryk Kocięcki- 12,23 SP Radzanów, 2. Dominik Marłęga- 12,34 SP nr 2,
200m: 1. Alan Mroczkowski- 25,30 SP Radzanów,

ska- 115 SP Wieczfnia,
Sztafeta 4x 100m: 2. SP nr 2 (Wiktoria Olszewska, Martyna Brzezicka, Weronika Kaczmarczyk, Julia Grzybowska)
Sztafeta olimpijska: 2. SP Stupsk (Zuzanna Święcka, Klaudia Kowalewska, Nikola Hain, Klaudia Palmowska).

LICELIADA SZKÓŁ ŚREDNICH

Lekkoatleci szkół średnich walczyli o medale w Ciechanowie podczas Liceliady. Zawody rozgrywane były w kategorii junior. Niewielka grupa lekkoatletów wystartowała z mławskich szkół.

Wyniki mławskich lekkoatletów:

100m: 3. Weronika Gębala- 14,18 Kat. LO, 4. Klaudia Cichocka- 14,71 ZS nr 1,
800m: 1. Klaudia Supińska- 3:38,08 ZS nr 3,
1 500m: 2. Kamil Klimek- 5:11,41 ZS nr 3,
Skok w dal: 3. Monika Supińska- 4,01 ZS nr 1,
1. Łukasz Jędrzejewski- 6,23 ZS nr 1, 2. Aleksy Piotrowski- 5,72 ZS nr 3,
Kula: 1. Wiktoria Szymańska- 9,37, 2. Klaudia Marłęga- 8,87 (obydwie z ZS nr 2),
3. Igor Olkowski- 11,53 4. Michał Merchel- 11,23 (obydwie ZS nr 1)
4x100m dziewcząt: 1. ZS nr 1 Mława- 67,34 (Weronika Dębska, Zofia Strzyżewska, Monika Supińska, Klaudia Cichocka)
4x100m chłopców: 2. ZS nr 1 Mława- 48,28 (Oskar Podliński, Tomasz Wiącek, Dominik Rutkowski, Łukasz Jędrzejewski).

TRÓJBÓJ LEKKOATLETYCZNY

We wtorek 4 czerwca na mławskim stadionie rozegrane zostały mistrzostwa powiatu w trójboju lekkoatletycznym dla klas IV szkół podstawowych. Była to już ostatnia impreza w roku szkolnym 2018/19. Startowało 21 dziewczynek i 25 chłopców z czterech szkół. W kategorii dziewcząt zwyciężyła Maria Żerańska z SP nr 7, podopieczne Wojciecha Kowalskiego zdominowały całe podium. W kategorii chłopców zwyciężył Aleksander Osiecki (SP nr 7), podopieczny Wojciecha Gawlikowskiego wyprzedził trzema punktami Piotra Wróbla z Niedzborza. Zawody rejonowe odbyły się w Ciechanowie,

Medaliści na podium zawodów rejonowych w Ciechanowie

wyniki podamy w najbliższym wydaniu NKM.

Wyniki trójboju- dziewczęta:

1. Maria Żerańska- 147 pkt. 2. Zuzanna Puszcz- 143, 3. Oliwia Calik- 129, 4. Maja Pawłowska- 126 (wszystkie SP nr 7), 5. Iza Podlecka- 106 (SP Niedzborz), 6. Weronika Bojarska- 93, 7. Zuzanna Dworznicza (obydwie SP nr 7) i Julia Dymczyk- 92 (SP nr 1).

Chłopcy: 1. Aleksander Osiecki- 115 pkt (SP nr 7), 2. Piotr Wróbel- 112 (SP Niedzborz), 3. Adam Kobytecki- 98, 4. Kacper Gosik- 86 (obydwie SP nr 7), 5. Bartosz Duda- 79 (SP Niedzborz), 6. Gracjan Gregorczyk- 78 (SP nr 7).

VII BIEG ULICZNY

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Mławie oraz Parafia Św. Stanisława BM w Mławie serdecznie zapraszają dzieci oraz młodzież na „VII Bieg Uliczny im. Ojca Bernarda Kryszkiewicza”.

Bieg odbędzie się 13.06.2019r (czwartek)- start do biegów odbędzie się o godz. 18:45 sprzed kościoła Św. Trójcy w Mławie.

Program zawodów:

- 200m- dz. chł. rocznik 2014 i młods.
- 200m- dz. chł. rocznik 2012-2013
- 200m- dz. chł. rocznik 2010-2011
- 200m- dz. chł. rocznik 2008-2009
- 600m- dz. chł. rocznik 2006-2007

• 600m- dz. chł. rocznik 2005-2004

Medale dla wszystkich uczestników biegu oraz słodkie upominki. Dla pierwszych trzech zawodników w poszczególnych kategoriach medale oraz dyplomy.

Puchary dla S P oraz przedszkoli za udział w biegu. Po zakończeniu dekoracji losowanie nagród.

Serdecznie zapraszamy!

LIGA WOJEWÓDZKA

- PRZEDOSTATNIA KOLEJKA

W Lidze Wojewódzkiej drużyny młodzieżowe Mławianki rozegrały mecze przedostatniej kolejki. Juniorzy młodszy na własnym boisku pokonali zespół Drukarza W- wa. Hat- trickiem w tym

spotkaniu popisał się Jakub Tworek, po jednej dołożyli: Patryk Jankowski i Wiktor Ogródowczyk.

Trampkarze rocznik 2004 przegrali na wyjeździe w Sokółowie Podlaskim. Bramki zdobyli Daniel Hund i Nikolas Dąbrowski.

Trampkarze rocznik 2005 w zaległym spotkaniu na wyjeździe pokonali Stoczniońca Płock. Trzy bramki zdobył Wiktor Bryks, po jednej Bartek Chmielewski i Adam Szulc.

Mławianka

- Drukarz Warszawa 5:0

- Podlasie Sokółów P.

- Mławianka 6:2

Stoczniońca Płock

- Mławianka 0:5

ZDZISŁAW BRĘNSKI

redakcja@kuriermlawski.pl

Jakub Tworek popisał się hat- trickiem w meczu z Drukarzem

TYLKO REMIS Z KASZTELANEM SIERPC

PIŁKA NOŻNA W przedostatnim meczu zespół Mławianki nie wykorzystał atutu własnego boiska. Przed własną publicznością zremisowali z Kasztelanem Sierpc, Strzegowo w meczu derbowym pokonało Koronę Szydłowo, Konopianka nadal walczy o awans.

Mławianka - Kasztelan Sierpc 2:2

Podopieczni Adama Fedoruka w przedostatnim meczu tylko zremisowali przed własną publicznością. Garstka wiernych kibiców ponownie była zawiedziona grą naszego zespołu. Wywalczony jeden punkt, to za mało na utrzymanie się w IV lidze. W sobotę była okazja wydobycia się ze strefy spadkowej, Korona Ostrołęka straciła punkty w meczu z Przasnyszem.

W 9' dośrodkowanie Ł. Wróblewskiego, strzał głową Kostyka przechodzi nad poprzeczką. W 11' po dośrodkowaniu goście obejmują prowadzenie po błędzie naszej defensywy. Próby strzałów z dystansu kończą się niepo-

misu. Dwukrotnie zagroził bramce rywala J. Wróblewski, w 79' strzelił w środek bramki, w 82' ponad bramką. W 84' Tomczak strzelił przewrotną obok bramki.

Ostatni mecz zagramy na wyjeździe z Drukarzem Warszawy.

Mławianka: Jabłonowski-Jaworski, Wodzyński, Zejer, Brzozowski (70' J. Wróblewski)-Cieślak, Sieja (81' Białoskurski), Kostyk, Tomczak, Ł. Wróblewski-Rogalski.

Pozostałe wyniki 29 kolejki:

Łomianki- Drukarz 0:1, Ożarówianka- Wista II 0:7, Pogoń II- Hutnik 2:1, Ciechanów- Huragan (gospodarze zrezygnowali z gry), Przasnysz- Korona 6:1, Mazovia- Mazur 4:1, Żąbkowia- Wkra 5:0.

próby strzałów z dystansu Dziubińskiego, Tatkowskiego bez efektu bramkowego. Gra toczyła się w środku pola wszystkie dośrodkowania kończyły się niepowodzeniem. W 22' najlepszą sytuację miał podopieczny Włodzimierza Gorczyca, Antoniuk w sytuacji sam na sam bramkarzem GKS strzelił obok bramki. W 41' po dwójkowej akcji Rogowskiego z Wareckim ten pierwszy strzela bramkę dla GKS.

W drugiej połowie goście próbowali zmienić niekorzystny wynik meczu. Najlepsze sytuacje mieli Kućko w 75' po dośrodkowaniu Głowackiego i w 77' Antoniuk w sytuacji podobnej z pierwszej połowy. Piłkarze GKS umiejętnie bronili korzystnego wyniku, wyszli z tego obroną ręką.

Maciej Rogalski i Przemysław Cieślak, strzelcy bramek

tał 4:1, Jednorożec- Tęcza 1:3, Nadnarwianka- Wkra S. (goście nie dojechali), Orzyc- Sona 3:7, Ostrovia- Iskra 2:0.

Konopianka- Jutrzenka Unieck 7:3

Podopieczni Leszka Geska do końca walczą o upragniony awans do Ligi Okręgowej. W niedzielę 9 czerwca na boisku w Morawach pokonali Jutrzenkę Unieck. Hat-trickiem w tym meczu popisał się Mateusz Pietruś, po jednej dołożyli: Kamil Nosarzewski, Dawid Kobielski, Adrian Kocięcki i z rzutu karnego Damian Ankiewicz.

Ostatni mecz zagrają na wyjeździe z Rzekunianką.

OSTATNIA KOLEJKA W KLASIE B

Piłkarze Wkry Radzanów już wcześniej zapewnili sobie awans do klasy A. W sobotnim meczu ostatniej kolejki pokonali wysoko Gryf Kownaty Ż. Hat-trickiem w tym meczu popisał się Zbigniew Kalinowski, grający trener Wkry. Strzelecki popis rozpoczął w 5' po dograniu piłki przez Mateusza Kosiorka.

Zbigniew Kalinowski strzelec hat-tricka w ostatnim meczu

Korona w ostatniej kolejce zagra na własnym boisku w sobotę 15 czerwca o godz. 15.00 ze Żbikiem Nasielsk.

Piłkarze GKS zagrają na wyjeździe w Płońsku.

GKS Strzegowo: Bartosiewicz- Ronkiewicz, Wojciechowski, Gawryszewski, Jakubowski (80' Pauba)- Warecki, Gatyński, Dziubiński, Tatkowski- Rogowski, Mączewski (60' Molzych).

Korona Szydłowo: Węgierski- Górniak (80' Drozdowski), Kłos, Kućko, Kieczmer- Kac. Małecki, Głowacki, Sowiński (70' Rydzewski), Bartnikowski- Gawęda, Antoniuk.

GKS Strzegowo- Korona Szydłowo 1:0

Pozostałe wyniki 29 kolejki:

Żbik- Troszyn 2:1, Wkra B.- Płońsk 2:3, Makowianka- Krys-

Piłkarze GKS wygranym meczem zapewnili sobie utrzymanie

wodzeniem. W 23' za zagranie ręką w polu karnym Kasztelana, sędzi dyktuje rzut karny. Jedenastkę na bramkę zamienił Rogalski. W 33' po jednej z akcji gości poprzeczka ratuje nasz zespół. W 39' dośrodkowanie Siei, strzał Cieślaka broni golkipera Kasztelana. W 41' po strzale przyjezdnych słupek ratuje nasz zespół.

W 47' dośrodkowanie z rzutu rożnego i goście ponownie wychodzą na prowadzenie. W 48' strzał Cieślaka broni bramkarz gości. W 59' Rogalski wychodzący na czystą pozycję, zostaje faulowany. Za to nieczyste zagranie, zawodnik Kasztelana zostaje ukarany czerwoną kartką. Strzał Tomczaka z rzutu wolnego zablokowany. W 77' dośrodkowanie Ł. Wróblewskiego z prawej strony i Cieślak z bliskiej odległości doprowadził do re-

TABELA:

1. MKS Przasnysz	62	79:31
2. Huragan Wołomin	61	71:35
3. Żąbkovia Żąbki	60	69:25
4. Mazovia Mińsk M.	59	52:30
5. Hutnik Warszawa	43	49:39
6. Wista II Płock	42	60:42
7. KS Łomianki	41	54:46
8. Drukarz W-wa	40	46:50
9. Pogoń II Siedlce	37	37:38
10. Wkra Żuromin	36	41:63
11. Ożarówianka	35	33:60
12. Korona Ostrołęka	32	33:41
13. MKS Mławianka	31	31:53
14. Kasztelan Sierpc	28	34:50
15. Mazur Gostynin	22	23:50
16. MKS Ciechanów	20	24:83

DERBY DLA STRZEGOWA

Piłkarze GKS Strzegowo po zwycięskim meczu derbowym z Koroną Szydłowo awansowali na 13 bezpieczne miejsce. Podopieczni Pawła Taranowskiego w pierwszej połowie zagraли dość asekuracyjnie,

godniu podpisał kontrakt. Wcześniej występował w Zagłębiu Sosnowiec, z którym spadł do I ligi. W tym czasie zanotował 23 występy w Ekstraklasie. Wychowanek Mławianki reprezentował barwy m.in. Legionovii Legionowo. Wraz z nowym klubem w lipcu rozpoczął walkę o fazę grupową Ligi Mistrzów.

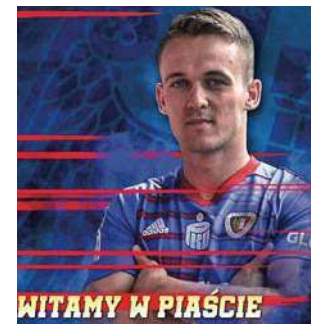
ADAM FEDORUK W SUWAŁKACH

Trener Mławianki poprowadzi pierwszoligowca. Adam Fedoruk nie będzie już szkoleniowcem klubu z Mławy. W ubiegłym tygodniu związał się umową z I ligowym zespołem Wigry Suwałki. Dokument wejdzie w życie wraz z nowymi rozgrywkami. Póki co walczy z białymi zielonymi o utrzymanie. Do końca sezonu pozostało już niewiele. Dotychczas 52- latek pracował w m.in. rezerwach Lechii Gdańsk czy Karpat Krosno. Jako piłkarz reprezentował barwy Legii Warszawa. Był także reprezentantem kraju.

ZDZISŁAW BRĘŃSKI
redakcja@kuriermlawski.pl

Adam Fedoruk w Wigrach Suwałki

Sebastian Milewski w Piaście Gliwice

DZIEŃ DZIECKA NA SPORTOWO

GRY I ZABAWY W sobotę 25 maja na stadionie MOSiR w Mławie odbył się ostatni czwarty w roku szkolnym 2018/19 finałowy Turniej Rekreacyjno - Sportowy dla szkół podstawowych. W kategorii klas II zwyciężyła SP nr 3, a w klasach III SP nr 6.

Organizatorem ostatniego turnieju była Mławska Hala Sportowa, KS Zawkrze, współorganizatorami MOSiR i MKS Mławianka. W zawodach rekreacyjno-sportowych biorą udział reprezentacje wszystkich szkół podstawowych z Mławy i składają się z 7 dziewczyn i 7 chłopców każdego rocznika. W bieżącym roku szkolnym odbyły się cztery imprezy. Podczas zawodów panuje wspaniała atmosfera. Dzieci dopingowane są przez rodziców, dziadków i starsze rodzeństwo.

W czwartym turnieju w kategorii klas II zwyciężyła mławska „trójka” przed SP nr 7, startowało 6 szkół, zabrakło na starcie SP nr 4.

W kategorii klas III zwyciężyła SP nr 7 przed SP nr 6.

zgrupowali 109,5 pkt., natomiast w klasach III triumfowała SP nr 6 w Mławie, podopieczni Krzysztofa Koziatka zdobyli łącznie 79,5 pkt.

Klasyfikacja końcowa klas II:

1. SP nr 3 Mława- 109,5 pkt.
2. SP nr 7 Mława- 100,0 pkt.
3. Katolicka SP- 88,0 pkt.
4. SP nr 1 Mława- 66,0 pkt.
5. SP nr 6 Mława- 56,5 pkt.
6. SP nr 4 Mława- 50,0 pkt.
7. SP nr 2 Mława- 21,5 pkt.

Klasyfikacja końcowa klas III:

1. SP nr 6 Mława- 79,5 pkt.
2. SP nr 1 Mława- 71,0 pkt.
3. SP nr 7 Mława- 68,5 pkt.
4. K SP Mława- 61,0 pkt.
5. SP nr 4 Mława- 26,0 pkt.

MŁAWSKA PARA WICEMISTRZEM MAZOWSZA

W sobotę 1 czerwca w Józefostawie rozegrany został

zestawiał jeden zespół w kategorii dwójek i jeden zespół w kategorii trójek. Nasza dwójka w składzie: Adam Kobyłecki, Aleksander Osiecki i Gracjan Gregorczyk wygrali wszystkie mecze w grupie. W półfinale pokonali jeden z zespołów z Trójki Kobyłki 2:0. W finale ulegli 0:2 innemu zespołowi z Trójki Kobyłki i zostali v-ce mistrzami Mazowsza, tym samym awansowali na Mistrzostwa Polski w Zabrzu, które odbędą się 24-26 czerwca. Będą jednym z dwóch zespołów, które będą reprezentować województwo mazowieckie na tym turnieju. W kategorii Trójek nasz zespół w składzie: Zaraziński Jakub, Jastrzębski Karol, Zembrzusi Krzysztof i Sarnowski Kacper w grupie niestety przegrali po wyrównanej walce 3 trudne mecze

Turniej sportowo-rekreacyjny rozegrany na mławskim stadionie

W klasyfikacji najsukceszniejszych zawodników ligi prowadzi: Andrzej Karpiński- 10, Paweł Olszewski- 9 i Mateusz Sokół- 7. Następna 6 kolejka rozegrana zostanie 13 czerwca.

Pozostałe wyniki 5 kolejki:

OLDBOY 2- MARCO 6:1 (K. Butryn- 2, P. Olszewski- 2, St. Gołębiowski, R. Olencki- M. Sokół), TAMKA- O K M 5:1 (P. Kaczerski-2, M. Nadratowski, M. Dąbrowski, T. Grzybowski- J. Flis), Z Ti R- Body Club 3:0 (A. Gawęda- 2, P. Kacperowski).

TABELA:

1. OLDBOY	15	22:4
2. FC KEPA	13	19:4
3. OLDBOY 2	10	18:13
4. MARCO	9	16:13
5. Z Ti R	9	9:7
6. JOKER	8	14:10
7. Zielone Miasto	5	10:12
8. TAMKA	3	10:16
9. O K M	0	3:20
10. Body Club	0	6:26

CAŁA MŁAWA BIEGA

W słoneczne popołudnie 2 czerwca odbył się bieg pod hasłem „Cała Mława Biega”, kolejna już edycja biegu, promująca zdrowy styl życia. W tym roku ze względu na prace przy ulicy Lelewela, bieg odbywał się inną trasą (zawodnicy przebiegali ulicami Reymonta, Żwirki oraz Kopernika). Na starcie stanęło 352 uczestników, najmłodszy liczył po 2 lata, natomiast najstarszy uczestnik 80. Organizatorzy między innymi wręczyli nagrody w tych kategoriach, i tak: nagroda dla najmłodszego uczestnika biegu została wręczona Marii Anbo oraz Dominikowi Chylińskiemu, statuetkę dla najstarszego uczestnika biegu otrzymał Edward Staniszewski. Nagrodę dla najliczniejszej rodziny zdobyła rodzina Zgorzelskich. Jak co roku nad bezpieczeństwem trasy czuwali Strażacy z OSP, Mławska Policja oraz służba medyczna z Mławskiego Szpitala.

ZWYCIĘSKI DEBEL Z MŁAWY

W ostatnią sobotę maja rozegrano w hali sportowej Miejskiego Centrum Sportu i Rekreacji w Płońsku otwarte mistrzostwa miasta w tenisie stołowym w grze deblowej. Oprymat w mieście rywalizowało 12 duetów, w tym jeden reprezentował Mławę.

Wojciech Sieradzki i Mirosław Krajewski nie ograniczyli się tylko do samego udziału. Przystąpili do rywalizacji pewni swoich umiejętności. To przełożyło się na końcowy wynik. Po zaciętej parogodzinnej walce sięgnęli po główne trofeum.

W decydującym pojedynku pokonali zawodników GKS-u Wkry Sochocin. Roman Sobociński i Marek Kamiński występujący na co dzień w rozgrywkach IV ligi. Trzecie miejsce zajęła para, Damian i Krystian Szajewscy z Małej Wsi.

ZDZISŁAW BRĘSKI
redakcja@kuriermlawski.pl

Drużyny KS Zawkrze na Mistrzostwach Mazowsza w Józefostawie

W klasyfikacji generalnej klas II zwyciężyła SP nr 3 w Mławie podopieczni Jędrzeja Szulca i Doroty Sulwirskiej w czterech turniejach

finałowy turniej o mistrzostwo Mazowsza w mini siatkówce chłopców z cyklu Kinder+Sport. Na turnieju KS Zawkrze Mława repre-

izostali sklasyfikowani w naszym województwie na miejscu 5-8. Obydwa zespoły KS Zawkrze reprezentowali siatkarze z klas sportowych SP nr 7 (trener Wojciech Gawlikowski).

MŁAWSKA LIGA ORLIKA - 5 KOLEJKA

W czwartek 6 czerwca rozegrana została 5 kolejka Mławskiej Ligi Orlika. Samodzielnym liderem jest zespół OLDBOY, który w ostatnim meczu pokonał 2:1 Jokera. Dwie bramki zdobył Maciej Rogalski, jedną z rzutu karnego. Dla Jokera bramkę zdobył Zbigniew Krystkiewicz. W ciekawym meczu kolejki wice-lider FC Kępa zremisowała z Zielonym Miastem. Drugi kolejny mecz przegrał zespół MARCO. Pierwsze zwycięstwo zanotował zespół Tamki Dzierzgowo.

FC Kępa w remisowym meczu z Zielonym Miastem

Mławska para deblowa na najwyższym stopniu podium

rolnicze abc

Kukurydza lubi koktajl z aminokwasów

\16

Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych

dr. Marcin Kazimierzczuk, zastępca dyrektora Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

W terminie od 29 marca do 28 czerwca 2019 r. rolnicy, którzy ponieśli w gospodarstwach straty spowodowane klęskami żywiołowymi bądź wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń (ASF), mogą składać w ARiMR wnioski o przyznanie pomocy. Jest to wsparcie na operacje pn. „Inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w odtwarzanie gruntów rolnych i przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof”, finansowane z budżetu PROW 2014-2020. Pomoc taka może być związana z odtworzeniem zniszczonych składników gospodarstwa bądź z odtworzeniem potencjału produkcji rolnej w gospodarstwie przez realizację inwestycji niezwiązanej z produkcją świń.

Nowe kryteria podmiotowe i przedmiotowe

W ramach przedmiotowego instrumentu wsparcia pomoc przyznaje się rolnikowi, jeżeli m.in. jest posiadaczem samodzielnym lub zależnym gospodarstwa rolnego lub nieruchomości służącej do prowadzenia produkcji w zakresie działów specjalnych produkcji rolnej, w których w roku składania wniosku o przyznanie pomocy lub w roku poprzedzającym rok składania wniosku o przyznanie pomocy wystąpiły szkody spowodowane co najmniej przez jedno ze zdarzeń losowych wymienionych w art. 3 ust. 2 pkt 2-6 i 8-11a ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz.U. z 2016 r. poz. 792). Dotyczy to co najmniej jednej z następujących klęsk żywiołowych: powódź, deszcz nawalny, susza, przymrozki wiosenne, ujemne skutki przezimowania, obsunięcie się ziemi, lawina, grad, huragan, uderzenie pioruna. Ponadto o taką pomoc będą mogli wnioskować rolnicy, którym powiatowy lekarz weterynarii nakazał, w drodze decyzji, zabicie świń lub zniszczenie zwłok świń w celu zwalczania ASF.

O wsparcie mogą ubiegać się rolnicy, którzy w związku z wystąpieniem zdarzeń losowych, w danym roku kalendarzowym, ponieśli straty w uprawach rolnych, zwierzętach gospodarskich, czy rybach w wysokości co najmniej 30% średniej rocznej produkcji rolnej w gospodarstwie z trzech lat poprzedzających rok, w którym wystąpiła szkoda, albo z trzech lat w okresie pięcioletnim poprzedzającym rok, w którym wystąpiła szkoda, z pominięciem roku o najwyższej i najniższej produkcji w gospodarstwie oraz jeżeli straty dotyczą trwałego składnika gospodarstwa, którego odtworzenie wymaga poniesienia kosztów wchodzących

w zakres kosztów kwalifikowalnych. Warto podkreślić, że pomoc nie obejmuje kosztów odtworzenia uszkodzonego lub zniszczonego budynku, który podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego, o którym mowa w ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. Wysokość poniesionych strat, które powstały w gospodarstwie rolnika, określa komisja powołana przez wojewodę.

Natomiast w przypadku wystąpienia ASF o pomoc mogą ubiegać się rolnicy, którym powiatowy lekarz weterynarii nakazał, w drodze decyzji, zabicie świń lub zniszczenie zwłok świń w celu zwalczania ASF, a w dniu wydania tej decyzji świnie, których dotyczył ten akt administracyjny, stanowiły co najmniej 30% świń będących w posiadaniu rolnika. Ponadto w siedzibie stada w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt, w której przebywały świnie objęte ww. decyzją, po jej wykonaniu rolnik nie może utrzymywać świń, których dotyczy wspomniany akt administracyjny.

Wysokość wsparcia

Maksymalna kwota wsparcia, jaką może otrzymać rolnik na „inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej” w całym okresie realizacji PROW 2014-2020, wynosi do 300 tys. zł, z tym że nie może przekroczyć ona poziomu 80% kosztów kwalifikowalnych. Na podstawie oszacowanej przez komisję wartości szkód w składniku gospodarstwa, którego odtworzenia dotyczy wniosek o przyznanie pomocy, bądź wartości szacowania zwierząt,

na podstawie protokołu szacowania zwierząt określana jest wysokość wsparcia, jaką może otrzymać rolnik, z uwzględnieniem wcześniej wskazanego limitu pomocy na gospodarstwo i beneficjenta. Ponadto w przypadku wystąpienia zdarzeń losowych, jeżeli zniszczony składnik gospodarstwa był ubezpieczony, wówczas wysokość pomocy w odniesieniu do odtwarzanego składnika pomniejsza się o kwotę odszkodowania uzyskanego z tytułu jego ubezpieczenia. W przypadku gdy rolnik nie zawarł umowy obowiązkowego ubezpieczenia upraw, ważnej na dzień wystąpienia szkody w gospodarstwie, a będzie ubiegał się o pomoc na odtworzenie plantacji chmielu, sadów, plantacji krzewów owocowych gatunków owocujących efektywnie dłużej niż 5 lat, wówczas kwotę pomocy na odtworzenie tego składnika, pomniejsza się o połowę.

Procedura przyznawania pomocy

Rozpatrywanie wniosków o przyznanie pomocy na „inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej” odbywa się w oddziale regionalnym ARiMR właściwym ze względu na miejsce realizacji operacji. Wsparcie będzie przyznawane według kolejności wpływu do Agencji wniosku o przyznanie pomocy, zawierającego dane niezbędne do przyznania pomocy oraz wymagane załączniki, które zostały wyszczególnione w rozporządzeniu wykonawczym MRiRW. Aplikacje można będzie składać w oddziałach regionalnych ARiMR, bądź za pośrednictwem biura powiatowego Agencji lub wysłać je do właściwego oddziału regionalnego rejestrowaną przesyłką pocztową nadaną w placówce Poczty Polskiej.

Dr Marcin Kazimierzczuk

25 lat
Agencja Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa

UNOWOCZEŚNIAMY
rolnictwo i obszary wiejskie

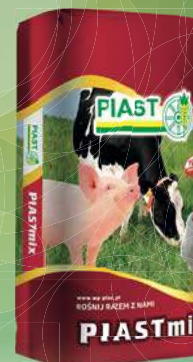
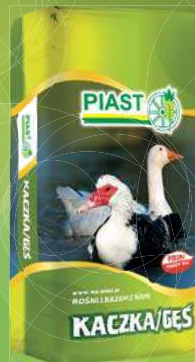
PIAST

25 lat razem...

W ofercie:

- pasze
- preparaty mlekozastępcze
- koncentraty
- premiksy
- dodatki paszowe

SKUP SOI

i innych nasion strączkowych

GROCHU

BOBIKU

ŁUBINU

(odmiany słodkie)

Odbiór bezpośrednio z gospodarstwa - min. 25 ton

Szczegółowe informacje można uzyskać w oddziale:

PIAST PASZE II Sp. z o.o.
ul. Mazowiecka 4
09-100 Płońsk

23 661 34 80

plonsk@wp-piast.pl

Zapraszamy do odwiedzenia naszego stoiska podczas targów:

15-16 czerwca
Poświętne

29-30 czerwca
Szebietowo

www.piastpasje.pl

facebook.com/wppiast

Kolejna szansa dla młodych rolników

**Nabór wniosków
od 31 maja
do 29 czerwca br.**

Wsparcie dla młodych rolników w wysokości 150 tys. zł (120 tys. zł – I rata i 30 tys. zł – II rata), w ramach PROW 2014-2020, ma głównie na celu ułatwienie rozpoczęcia samodzielnej działalności rolniczej w przejmowanych i nabywanych gospodarstwach rolnych przez osoby pełnoletnie, które będą w stanie sprostać wymagom dotyczącym zarówno beneficjenta operacji, jak i gospodarstwa. Aby otrzymać takie wsparcie, trzeba dokładnie przeanalizować swoje możliwości i bardzo precyzyjnie i spójnie opracować plan rozwoju swojego gospodarstwa.

I. BENEFICJENTEM DZIAŁANIA MOŻE BYĆ OSOBA, KTÓRA:

1. Nie ukończyła 40 roku życia do dnia złożenia wniosku o pomoc.

2. Rozpoczęła urządzenie gospodarstwa rolnego (opow. minimalnej co najmniej 1 ha UR) przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy, lecz nie wcześniej niż w 24 miesiące przed tym dniem.

3. Przed dniem rozpoczęcia urzędowania gospodarstwa:

- nie wystąpiła: o przyznanie płatności bezpośrednich, pomoc finansową dla rolników ze środków UE i krajowych

- nie była posiadaczem zwierząt objętych obowiązkiem zgłoszenia do rejestru zwierząt gospodarskich

- nie prowadziła działań specjalnych produkcji rolnej.

4. Posiada odpowiednie kwalifikacje zawodowe lub zobowiąże się do uzupełnienia wykształcenia w ciągu 3 lat od dnia doręczenia decyzji o przyznaniu pomocy.

5. Zobowiąże się do zrealizowania biznesplanu dotyczącego rozwoju gospodarstwa.

II. WYMAGI DOTYCZĄCE GOSPODARSTWA WSKAZANEGO W BIZNESPLANIE:

1. Powierzchnia użytków rolnych musi być równa co najmniej średniej krajowej (=10,81 ha za rok 2018). (w tym dla woj. warmińsko-mazurskiego) oraz nie większa niż 300 ha;

2. Najpóźniej w terminie 9 miesięcy od dnia doręczenia decyzji o przyznaniu pomocy, rolnik rozpocznie jako kierujący prowadzenie działalności rolniczej w gospodarstwie o łącznej powierzchni użytków rolnych, równej co najmniej powierzchni minimalnej.

3. Przynajmniej 70% minimalnej powierzchni, tj. ok. 7,60 ha, musi stanowić przedmiot własności beneficjenta, użytkowania wieczystego lub dzierżawy zasobu własności rolnej Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego.

4. W wyniku realizacji biznesplanu powinien nastąpić wzrost wielkości ekonomicznej gospodarstwa, o co najmniej 10% od wyjściowej. Docelowo wielkość ta nie może być mniejsza niż 13 tys. i nie większa niż 150 tys. euro.

5. Prowadzenie działalności rolniczej może dotyczyć produkcji roślinnej lub zwierzęcej (w tym produkcji materiału siewnego, szkółkarskiego, hodowlanego lub reprodukcyjnego, produkcji warzywniczej, roślin ozdobnych lub grzybów uprawnych, sadownictwa, hodowli i produkcji materiału zarodkowego zwierząt, ptactwa i owadów użytkowych lub produkcji zwierzęcej typu przemysłowo-fermowego), z wyłączeniem chowu i hodowli ryb.

6. W dniu złożenia wniosku o płatność, w skład gospodarstwa nie mogą wchodzić grunty od osoby fizycznej, której wypłacono pomoc w ramach działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” objętego PROW na lata 2007-2013 lub wypłacono pierwszą

ratę pomocy na operację „Premie dla młodych rolników” w ramach 2014-2020.

Kolejność przysługiwania pomocy jest ustalana na podstawie danych i informacji zawartych we wniosku o przyznanie pomocy, dołączonych dokumentach oraz kontroli administracyjnej. Jeżeli dane lub informacje zawarte we wniosku lub biznesplanie mające wpływ na ustalenie kolejności przysługiwania pomocy ulegną zmianie w wyniku kontroli administracyjnej lub kontroli na miejscu, aktualizacji kolejności przysługiwania pomocy oraz liczby przyznanych punktów dokonuje się wyłącznie w przypadku, gdy z danych uzyskanych w wyniku kontroli wynika, że pomoc przysługuje w dalszej kolejności niż pierwotnie ustalona. Minimalna wymagana liczba punktów – 8.

III. KRYTERIA WYBORU WNISKU I PUNKTACJA

1. Powierzchnia użytków rolnych

Za każdy ha użytków rolnych w gospodarstwie powyżej średniej powierzchni woj. warmińsko-mazurskim, wynoszącej 23,05 ha po 0,25 pkt, nie więcej jak 7 pkt

2. Udokumentowane kwalifikacje rolnicze

W zależności od rodzaju wykształcenia rolniczego lub innego niż rolnicze i potwierdzonego stażu pracy – od 2 do 5 pkt

3. Kompleksowość biznesplanu

- inwestycja budowlana związana z działalnością rolniczą – 3 pkt

- prowadzenie działań w zakresie przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie – 1 pkt

- prowadzenie działań w zakresie przetwarzania produktów rolnych – 1 pkt.

- udział w zorganizowanych formach współpracy producentów rolnych – 1 pkt.

4. Wpływ na realizację celów przekrojowych PROW 2014-2020

NAJBLIŻSZE NABORY WNISKÓW Z PROW 2014-2020

- Poddziałanie 5.2 Inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej
  - nabór od 29 marca do 28 czerwca 2019 r.
- Poddziałanie 6.1 Premie dla młodych rolników
  - nabór od 31 maja do 29 czerwca 2019 r.
- Poddziałanie 6.3 Restrukturyzacja małych gospodarstw*
  - nabór od 31 maja do 29 czerwca 2019 r.
- Poddziałanie 6.3 Restrukturyzacja małych gospodarstw na obszarach objętych ASF
  - nabór od 28 czerwca do 27 lipca 2019 r.
- Poddziałanie 8.1 Wsparcie na zalesianie i tworzenie terenów zalesionych:
  - nabór od 1 czerwca do 31 lipca 2019 r.

IV. ZOBOWIĄZANIA BENEFICJENTA PREMII DLA MŁODYCH ROLNIKÓW

ZOBOWIĄZANIE	WYMAGANY OKRES
Zrealizowanie biznesplanu w terminie przewidzianym w biznesplanie	do dnia upływu 3 lat od dnia wypłaty I raty pomocy
prowadzenie jako kierujący działalności rolniczej w gospodarstwie, którego rozwoju dotyczy biznesplan	co najmniej do dnia upływu 5 lat od dnia wypłaty I raty pomocy
podleganie ubezpieczeniu społecznemu rolników jako rolnik z mocy ustawy i w pełnym zakresie	co najmniej 12 miesięcy od dnia wypłaty I raty pomocy
rozpoczęcie prowadzenia rachunkowości rolnej (ewidencji przychodów i rozchodów) nie później niż w dniu rozpoczęcia realizacji biznesplanu	i co najmniej do dnia upływu 5 lat od dnia wypłaty I raty pomocy
uzupełnienie wykształcenia rolniczego (jeśli dotyczy)	w ciągu 3 lat od dnia doręczenia decyzji o przyznaniu pomocy
Przechowywanie dokumentów związanych z przyznaną pomocą	co najmniej do dnia upływu 5 lat od dnia wypłaty I raty pomocy
prowadzenia działań, z tytułu których przyznano punkty w ramach systemu wyboru operacji	do dnia upływu 5 lat od dnia wypłaty I raty pomocy
umożliwianie przeprowadzenia przez uprawnione podmioty kontroli na miejscu lub kontroli dokumentów	

- zobowiązanie do przygotowania planu nawozowego – 2 pkt

- inwestycje zochny środowiska i klimatu – 5 pkt

5. Różnica wieku pomiędzy przekazującym gospodarstwo lub największą część użytków rolnych wchodzących w skład gospodarstwa, a młodym rolnikiem do 25 lat – 2 pkt, powyżej 25 lat – 2 pkt

6. Przejęcie przynajmniej jednego gospodarstwa w całości – 3 pkt

* Wbieżącym naborze wniosków dot. „Restrukturyzacji małych gospodarstw” wprowadzono korzystne dla rolników zmiany:

- zniesiony został wymóg podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników przez określony czas przed złożeniem wniosku o przyznanie pomocy,

- kryterium dochodowości lub przychodowości, będzie wskazywało, iż wnioskodawca prowadzi działalność rolniczą w celach zarobkowych,

- podwyższono górny próg wyjściowy wielkości ekonomicznej do poziomu poniżej 13 tys. euro, przy zachowaniu wymogu osiągnięcia wzrostu wielkości ekonomicznej w okresie docelowym 10 tys. euro i o co najmniej 20% w stosunku do wartości wyjściowej,

- złagodzonego wymóg dotyczący struktury własnościowej gospodarstwa rolnego w okresie docelowym.

Maria Suszko
Kierownik Działu Rozwoju
Obszarów Wiejskich
W-M ODR z siedzibą w Olsztynie

REKLAMA

Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego
z siedzibą w Olsztynie

ul. Jagiellońska 91, 10-356 Olsztyn
tel./fax 89 535 76 84, 89 526 44 39

e-mail: sekretariat@w-modr.pl, www.w-modr.pl

Oddział w Olecku

al. Zwycięstwa 1010, 19-400 Olecko
tel./fax 87 520 30 31, 87 520 30 32

e-mail: olecko.sekretariat@w-modr.pl

365190tr-c-0

Chroń ziemniaki przed zarazą

Ziemniak, tak jak inne rośliny uprawne, porażany jest przez wiele organizmów patogennych. Wegetatywny sposób rozmnażania sprzyja swobodnemu przenoszeniu sprawców chorób wraz z sadzoniakami na nowy sezon wegetacyjny.

Choroby niszczące powierzchnię asymilacyjną roślin ziemniaka w okresie wegetacji mogą w zależności od stopnia porażenia obniżyć plon nawet o 70% oraz pogorszyć jakość. Bardzo groźnymi i powszechnymi chorobami występującymi na plantacjach w okresie wegetacji są choroby grzybowe takie jak: zaraza ziemniaka i alternarioza ziemniaka.

Zaraza ziemniaka jest najgroźniejszą z chorób atakujących rośliny i bulwy ziemniaka. Choroba występuje w dużym nasileniu w lata, które charakteryzują się dużą liczbą dni z opadami deszczu, wysoką wilgotnością względną powietrza oraz umiarkowanymi temperaturami powietrza. Objawy pojawiają się zwykle w połowie czerwca, a w mniej sprzyjających warunkach termicznych występują dopiero w lipcu-sierpniu. Zaraza ziemniaka rozwija się w warunkach bardzo dużej wilgotności powietrza spowodowanej opadami, mgłą oraz rosą przy temperaturze rzędu 12-15°C, a optimum przypada na 15-18°C. Przy wyższej temperaturze (optimum 24°C) rozproszone w środowisku zarodniki patogena kielkują bezpośrednio, infekując nowe rośliny ziemniaka. Przy niższej temperaturze zarodniki zmieniają się w zoospory wytwarzające

6-16 drobnych zarodników pływających (zoospor), które w warunkach podwyższonej wilgotności zakażają nowe rośliny. Dalszy rozwój choroby przebiega najintensywniej przy temperaturze ok. 20°C. W takich warunkach plantacja ziemniaka może zostać zniszczona przez chorobę w ciągu zaledwie kilku dni.

Początkowo na brzegach liści pojawiają się wodniste, żółtawo-brunatne plamy, które stopniowo powiększają się. W ciągu kilku dni, w sprzyjających warunkach dla patogenu wszystkie liście zaczynają gnić, natomiast przy suchej pogodzie, gnicie ulega zahamowaniu, a zgniłe części liści marszczą się i zasychają. W okresach deszczowych po dolnej stronie chorych liści, na pograniczu zdrowej i chorej tkanki, występuje biały nalot, który znika podczas suchej pogody. Porażeniu liści towarzyszy także występowanie brunatnych plam i białego nalotu na łodygach, który utrzymuje się podczas słonecznej pogody. Przy intensywnym rozwoju choroby cała nać czernieje, wydzielając zapach zgnilizny.

Ochronę przed zarazą warto rozpocząć od metody agrotechnicznej, która nie zwalcza choroby, ale może ograniczyć jej występowanie.

Oprócz zabiegów agrotechnicznych i hodowlanych, powszechnie stosuje się ochronę chemiczną. Prawidłowo prowadzona ochrona chemiczna w okresie wegetacji z użyciem fungicydów może powstrzymać lub bardzo spowolnić rozwój choroby, chroniąc rośliny ziemniaka przed całkowitym

zniszczeniem. O jej skuteczności decydować będzie kilka czynników, z których najważniejsze są:

- termin rozpoczęcia ochrony,
- terminy kolejnych zabiegów,
- oraz dobór i kolejność zastosowanych fungicydów.

Największe znaczenie ma prawidłowe wyznaczenie terminu pierwszego zbiegu. Zaleca się przeprowadzenie pierwszego zabiegu najpóźniej z chwilą wystąpienia pierwszych objawów chorobowych stwierdzonych na nielicznych roślinach ziemniaka. Kolejne zabiegi należy wykonać w odstępach 10-14 dniowych, w zależności od przebiegu warunków pogodowych. Metody, które ograniczają występowanie choroby to: uprawa odmian mniej podatnych, sadzenie bulw zdrowych, wysokie obsypywanie roślin w celu zmniejszenia możliwości zakażenia bulw, stosowanie chemicznej ochrony roślin, zbieranie bulw w czasie bezdeszczowej pogody, co za-

pobiega porażeniu bulw oraz niszczeniu odrzuconych w czasie sortowania gnijących bulw. Program ochrony, czyli kolejność stosowania fungicydów powinien uwzględniać nie tylko stadium rozwoju patogena na plantacji ale także fazę wzrostu roślin w chronionej uprawie. Ostatnim zabiegiem ochrony plantacji ziemniaka, w tym także przed zarazą jest desykacja roślin. Czynność tą można wykonać mechanicznie lub chemicznie. Zabezpiecza ona bulwy przed porażeniem przez wirusy, zarazę ziemniaka i rizoktoniozę. Ponadto, przyspiesza osiągnięcie dojrzałości fizjologicznej bulw, powoduje lepsze przygotowanie plantacji do zbioru, czego następstwem jest zmniejszenie liczby uszkodzeń mechanicznych.

Należy pamiętać, że silna infekcja na roślinach i bulwach przyczynia się do ekonomicznych strat w plonie, pogarszając znacznie jakość uzyskiwanych plodów.

Alternarioza ziemniaka obok

zarazy jest najgroźniejszą chorobą części nadziemnej ziemniaka i występuje powszechnie we wszystkich rejonach uprawy ziemniaka. Znaczenie tej choroby wynika z faktu, że pierwsze jej objawy pojawiają się w ważnym momencie rozwoju roślin ziemniaka. Jej szkodliwość oceniana jest na poziomie 20%, niemniej silne porażenie jest w stanie przysporzyć rolnikowi o stratę nawet połowy spodziewanego plonu ziemniaka.

Występowanie choroby zbiega się z zewszcieniem roślin ziemniaka w fazę początku do pełni kwitnienia, kiedy rośliny fizjologicznie osłabione na skutek przekazywania asymilatów z części nadziemnej do zawiązujących się bulw. Choroba występuje w dużym nasileniu w latach o łagodnej zimie oraz dużej liczbie dni z suchych latem, które przerywane są krótkotrwałymi obfitymi deszczami.

Rozwojowi infekcji sprzyja temperatura około 16°C oraz powolne wysychanie liścia. Powstawaniu trzonków konidialnych (konidioforów) i zarodników sprzyjają delikatne deszcze i silne rosy. Maksymalne zarodnikowanie następuje podczas wilgotnych okresów przy temperaturze 19-23°C. W temperaturze powyżej 27°C proces zarodnikowania zatrzymuje się.

Pierwsze objawy choroby na liściach występują zwykle wczesną wiosną na początku lipca. Jednak największe ich nasilenie obserwuje się w II i III dekadzie czerwca. Na dolnych, najstarszych liściach pojawiają się okrągłe lub kanciaste ciemnobrunatne plamy. Cechą diag-

nostyczną alternariozy ziemniaka jest plama nekrotyczna, która wyglądem przypomina tarczę strzelniczą lub słoje na ściętym pniu drzewa. Często na tkance otaczającej nekrozę tworzy się chloroza. Porażona tkanka staje się sucha i krucha, często ulegając wykruszeniu.

Choroba atakuje także bulwy tworząc płytkie, szaro-oliwiane plamy. Skórka w tym miejscu jest twarda i nie pęka. Choroba osłabia zdolność kielkowania powodując obumieranie oczek lub nitkowatość kielków. Występowanie i rozwój nekrozy na bulwie sprzyja także wtórnemu porażeniu się bulw przez inne patogeny np. grzyby z rodzaju Fusarium sprawcy suchej zgnilizny bulw.

Ochrona fungicydowa jest obecnie podstawą zwalczania obu chorób. Niektóre preparaty zarejestrowane są tylko do zwalczania zarazy ziemniaka. Warto podczas zakupu środka ochrony roślin kierować się zamiarem jednoczesnej ochrony, zarówno przed zarazą, jak i alternariozą, gdyż coraz więcej zarejestrowanych środków ochrony roślin zwalcza obie te choroby.

Do walki z zarazą oraz alternariozą skierować możemy preparaty oparte o kilkanaście substancji aktywnych.

- Acrobat 69 MZ WG (mankozeb, dimetomorf),
- Banjo Forte 400 SC (fluazynam, dimetomorf),
- Ridomil Gold MZ Pepite 67,8 WG (mankozeb, metalaksyl),
- Carial Star 500 SC (mandipropamid, difenokonazol),
- Antracol 70 WG (propineb),
- Folpan 80 WG (folpet) **red.**

W trawie czai się kleszcz

Kleszcze atakują w parku, w lesie i na polu. W grupie ryzyka, najbardziej narażeni na jego ukąszenie są m.in. rolnicy.

O ile spadła liczba wypadków w rolnictwie, to niestety, nastąpił wzrost zachorowań na choroby zawodowe. Z zestawienia KRUS za lata 2012-2016 wynika, że największy odsetek stanowią choroby zakaźne, w tym borelioza i kleszczowe zapalenie mózgu (KZM). Zbliża się okres żniw, najgorętszy i najbardziej pracowity okres roku dla rolników i ich ro-

dzin. Warto pamiętać o przestrzeganiu zasad bezpieczeństwa i poznać zwyczaje tego niebezpiecznego pajęczaka, by uniknąć problemów.

Kleszcze są szczególnie aktywne rano w godzinach od g. 8 do 12 oraz po południu od g. 16 aż do zmierzchu. Wówczas wspinają się na żdzbla trawy i siadają na spodzie liści, skąd łatwiej jest im przenieść się na ciało żywiciela. Kleszcze wcale nie przeskakują z drzewa ani nie spadają z niego – one wchodzi na ciało znajdującego się tuż przy nich żywiciela. Trzeba

go jak najszybszej usunąć. Można użyć do tego pęsety, szczypczyków albo specjalnych akcesoriów do kupienia w aptece lub u weterynarza. Chwyta się nimi pajęczaka tuż przy skórze, łapiąc go za głowotułów. Miejsce ukłucia należy zdezynfekować.

Z kolei ryzyko zachorowania na boreliozę po ukłuciu przez kleszcza nie przekracza 1 proc. Większość zakażeń jest bezobjawowa. To taka sytuacja, kiedy kleszcz jest zakażony, ale ukąszenie przez niego nie prowadzi do choroby, bo zakażenie jest eliminowane przez nasz

układ odpornościowy. Po takim ukąszeniu pozostaje ślad w naszym organizmie w postaci przeciwciał. Działają one jak szczepionka, która sprawia, że stajemy się odporni na chorobę. Trudno mówić o objawach boreliozy, bo ta choroba nie ma objawów po których zawsze i u każdego można ją rozpoznać. Jedynym przypadkiem kiedy diagnozę można postawić nawet bez przeprowadzania testów, jest pojawienie się rumienia wędrującego o średnicy powyżej 5 cm. W każdym innym przypadku dochodzenie do diagnozy powinno być dwu-

etapowe. Badanie podstawowe, tzw. test Elisa, kosztuje ok. 100 zł. Jeśli wynik jest dodatni, należy go potwierdzić lub wykluczyć badaniem krwi metodą Western Blota (150 do 300 zł).

Planując prace wiążące się z przebywaniem na polach i łąkach należy założyć ubranie z długimi rękawami i nogawkami, zabudowane buty, a na głowę czapkę lub kapelusz. Chronić można się też za pomocą środków chemicznych, które odstraszają, a nawet zabijają kleszcze. Odstraszać pasożyty możemy wykorzystując repelenty

oparte na naturalnych wyciagach, takich jak: wrotycz, chrzan, kocimiętka, klematis, tatarak, cebula, jaskier, piołun, czosnek niedźwiedzi, lawenda i czeremcha.

Szybkie usunięcie pajęczaka nie uchroni nas przed kleszczowym zapaleniem mózgu, gdyż wirus tej choroby znajduje się w ślinie zarażonego zwierzęcia i do jego transferu dochodzi z chwilą ukąszenia. Na szczęście przed KZM można się zabezpieczyć za pomocą szczepionki. Do przyjęcia szczepienia kwalifikuje lekarz. **red.**

Wróćkowo zaprasza na Dni Pola

Dni Pola i Dni Otwarte to już tradycja w kalendarzu zakładów doświadczalnych COBORU w całej Polsce.

W tym roku po raz pierwszy zaprezentowana będzie kolekcja roślin bobowatych grubonasiennych z odmianami soi włącznie.

REKLAMA

CENTRALNY OŚRODEK BADANIA ODMIAN ROŚLIN UPRAWNYCH
STACJA DOŚWIADCZALNA OCENY ODMIAN
WE WRÓCIKOWIE

DZIEŃ POLA

ROŚLIN ZBOŻOWYCH, BOBOWATYCH I SOI

W programie:

- Wykład
- Prezentacja wyników doświadczeń polowych Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego (PDO)
- Rośliny bobowate grubonasienne i soja w badaniach PDO - „INICJATYWA BIAŁKOWA COBORU”
- Zwiedzanie poletek doświadczalnych z roślinami: bobowatymi (soja, bobik, lubin wąskolistny), zbożami, rzepakami i okopowymi
- Prezentacja odmian zalecanych do uprawy

25 czerwca 2018 r.
Początek o godz. 10⁰⁰
na polach
Stacji Doświadczalnej Oceny Odmian
we Wróćkowie

COBORU STACJA DOŚWIADCZALNA OCENY ODMIAN
 WE WRÓCIKOWIE
 11-010 Barczewo
 Tel. (89) 514 84 27, fax. (89) 514 82 31
<http://www.sdoowroclikowo.pl>

82319oltr-d-M

W całej Polsce, w 39 podległych COBORU stacjach lub zakładach doświadczalnych oceny odmian (SDOO/ZDOO) są organizowane imprezy promujące uprawę roślin bobowatych grubonasiennych i soi. W trakcie tych imprez zaprezentowane zostaną innowacje doświadczalne prowadzone w ramach tzw. Inicjatywy białkowej COBORU. W naszym województwie imprezy odbędą się 25 czerwca - Dzień Pola w SDOO we Wróćkowie i Dzień Otwarty w Zakładzie Doświadczalnym Oceny Odmian w Ruskiej Wsi oraz 27 czerwca - Dzień Pola w Zakładzie Doświadczalnym Oceny Odmian w Rychlikach.

- Na polach doświadczalnych we Wróćkowie, Ruskiej Wsi i Rychlikach można będzie zapoznać się z najnowszymi odmianami gatunków roślin rolniczych takich jak: pszenica ozima i jara, jęczmień ozimy i jary, żyto i pszenżyto ozime, owies, pszenica orkiszowa ozima, rzepak ozimy i jary, len, lubiny żółty i wąskolistny, bobik oraz groch pastewny i jadalny na gleby lekkie. W tym roku po raz pierwszy zaprezentowana będzie kolekcja roślin bobowatych grubonasiennych z odmianami soi włącznie. Większość doświadczeń zbożowych prowadzona jest na dwóch poziomach uprawy. Na poziomie intensywnym będą zaprezentowane najnowsze technologie rolniczej agrotechniki z wykorzystaniem preparatów róż-

Fot. Archiwum SDOO Wróćkowo

Dzień Pola 2018 w Stacji Doświadczalnej Oceny Odmian we Wróćkowie

nych firm chemicznych - mówi Henryk Pastuszek, dyrektor Stacji Doświadczalnej Oceny Odmian we Wróćkowie.

Jak nas poinformował Grzegorz Marciniak, kierownik Zakładu Doświadczalnego Oceny Odmian w Ruskiej Wsi podczas Dnia Otwartego w ZDOO w Ruskiej Wsi będzie można również zapoznać się z efektami dokarmiania dolistnego niektórych gatunków zbóż i rzepaku. Zwiedzanie poletek doświadczalnych poprzedzone zostanie wykładami, między innymi o Inicjatywie Białkowej COBORU, promującej produkcję białka z rodzimych plantacji roślin strączkowych.

- Zakład Doświadczalny Oceny Odmian w Ruskiej Wsi jest jedną z dwóch filii Stacji Doświadczalnej Oceny Odmian we Wróćkowie - oddziału terenowego Cen-

tralnego Ośrodka Badania Odmian Roślin Uprawnych w Słupi Wielkiej. W naszym Zakładzie na powierzchni 33 ha prowadzona jest towarowa produkcja roślinna, natomiast na powierzchni około 6 ha znajdują się poletka doświadczalne - wyjaśnia Grzegorz Marciniak. - Prowadzone są głównie doświadczenia odmianowe z podstawowymi gatunkami roślin rolniczych. Doświadczenia te to przede wszystkim badania rejestrowe oraz badania w ramach tzw. Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego i Rolniczego. W ramach PDO i R próbuje się wyselekcjonować odmiany roślin uprawnych, które najlepiej nadają się do uprawy w warunkach agrometeorologicznych północno-wschodniej Polski. Między innymi w wyniku tych badań powstaje Lista Odmian Zale-

canych do uprawy na terenie województwa warmińsko-mazurskiego - dodaje.

Dni Pola przeznaczone są dla wszystkich zainteresowanych postępem odmianowym: rolników, przedstawicieli instytucji z obszaru infrastruktury rolnictwa, służb doradczych, przedstawicieli sektora hodowlano-nasiennego, skupu surowca i przemysłu paszowego oraz słuchaczy szkół branżowych na różnych poziomach edukacyjnych.

- Wszyscy zainteresowani będą mieli okazję do konsultacji z ekspertem i uzyskania fachowej porady popartej wieloletnim doświadczeniem naukowym. Pytań z pewnością, jak co roku, nie zabraknie. Zachęcam do przyjazdu do naszych stacji we Wróćkowie, Ruskiej Wsi i Rychlikach - zaprasza dyrektor Henryk Pastuszek. **Elżbieta Żywczyk**

Bezpieczeństwo i dobra praktyka rolnicza kluczem do zrównoważonego rolnictwa

Zrównoważone rolnictwo to także odpowiedzialność za odpady w postaci opakowań po środkach ochrony roślin. W trosce o środowisko od wielu lat PSOR edukuje jak postępować z niebezpiecznymi odpadami. Służyć ma temu powstały w 2004 roku System Zbiórki Opakowań PSOR.

Rolnictwo jeszcze nie stało przed tak dużymi wyzwaniami jak obecnie. Rośnie liczba ludności oraz zapotrzebowanie na żywność. Produktywność rolnictwa w ciągu najbliższych 25 lat powinna wzrosnąć o 60%, ale nie kosztem różnorodności biologicznej. Przede wszystkim należy zapewnić dużą ilość żywności wysokiej jakości w przystępnych cenach

przy minimalnym wykorzystaniu niezbędnych zasobów. Wymaga to dużego nakładu pracy oraz środków, ale nie ma alternatywy. Z pomocą przychodzi zrównoważone rolnictwo realizowane poprzez integrowaną ochronę roślin, czyli połączenie najlepszych cech systemów rolnictwa konwencjonalnego i ekologicznego. W integrowanej ochronie roślin wykorzystuje się wszystkie dostępne metody ochrony roślin, w pierwszej kolejności agrotechniczne, mechaniczne, fizyczne i biologiczne, a dopiero gdy te zawiodą, rolnicy sięgają po chemiczne środki ochrony roślin.

Bezpieczne i odpowiedzialne stosowanie środków ochrony roślin jest jednym z funda-

mentów zrównoważonego rolnictwa. Użytkownicy środków ochrony roślin powinni stosować je z dbałością o środowisko naturalne i bezpieczeństwo ludzi. Konieczna jest również troska o bezpieczeństwo własne rolników. W oparciu o przepisy prawa oraz kodeks Dobrej Praktyki Rolniczej, PSOR od 2008 r. prowadzi kampanię społeczną pod hasłem „Nie tylko plony potrzebują ochrony” a także uczestniczy w projekcie TOPPS Water Protection. W ten sposób popularyzuje praktyki zapobiegające używaniu nadmiernej ilości preparatu i skażeniu środowiska oraz zachęca do używania odpowiednio dobranej odzieży ochronnej, m.in. rękawic,

Fot. Fotolia.pl

masek i kombinezonów. Jest to element bezpieczeństwa i higieny pracy w gospodarstwie. Więcej informacji znajduje się na stronie www.bezpiecznie.org.

Zrównoważone rolnictwo to także odpowiedzialność za odpady w postaci opakowań po środkach ochrony roślin.

W trosce o środowisko od wielu lat PSOR edukuje jak postępować z niebezpiecznymi odpadami. Służyć ma temu powstały w 2004 roku System Zbiórki Opakowań PSOR, który zapewnia odzysk, recykling i utylizację opakowań zgodnie z wymogami prawnymi. W ramach Systemu

prowadzona jest całoroczna zbiórka opakowań na terenie całej Polski. System obejmuje edukację w zakresie przygotowania i odpowiedniego przechowywania opakowań po zużytych środkach ochrony roślin. Opakowania powinny być czyste, dokładnie opróżnione i co najmniej trzykrotnie wypłukane. Prawdopodobnie przygotowane opakowania należy oddać do sklepu lub hurtowni, w których rolnik zaopatrzył się w produkty.

Stosując się do powyższych zasad, każdy rolnik przyczynia się do ochrony bioróżnorodności, uzyskując jednocześnie wysokiej jakości plony.

dr Joanna Gałązka
Polskie Stowarzyszenie
Ochrony Roślin

Marchew i pietruszka mają wymagania

Uprawa marchwi i pietruszki ma w Polsce wieloletnią tradycję. Warto jednak korzystać z wiedzy fachowców w tym zakresie. Prezentujemy w największym skrócie zalecenia wyłuskane z opracowań Instytutu Ogrodnictwa w Skierniewicach.

Zgodnie z opinią naukowców, marchew jest rośliną klimatu umiarkowanego i może być uprawiana na terenie całego kraju. Na większości typów gleb występujących w Polsce rośnie dobrze, ale najładniejsze korzenie wytwarza na średnio ciężkich i lekkich glebach piaszczysto-gliniastych, bogatych w próchnicę, przepuszczalnym podłożu.

Marchew?

Trzeba przygotować glebę

Na takich glebach nie występuje groźne dla wschodów marchwi zaskorupianie się, zbiór nie naraża na większe trudności. Nie nadają się do jej uprawy gleby bardzo ciężkie, zaskorupiające się, kamieniste oraz zlewne, podmokłe i kwaśne. Dzięki głęboko sięgającemu systemowi korzeniowemu posiada umiarkowane wymagania wodne. Największe zapotrzebowanie na wodę przypada uniej na okres intensywnego przyrostu masy korzeni, tj. na ok. dwa miesiące przed zbiorem. Na niedobór wody w glebie wrażliwa jest także w okresie wschodów. Złe znosi długotrwałe nadmierne uwilgotnienie gleby. Korzenie są wtedy krótkie, często silnie rotwidłone oraz słabo wybarwione.

Podstawowym warunkiem uzyskania wysokiego i dobrej jakości plonu w uprawie marchwi jest głęboka i staranna uprawa gleby. Tylko na glebie głęboko spulchnionej i odpowiednio rozdrobnionej,

o strukturze drobno gruzelkowej, można uzyskać długie i kształtne korzenie. Głębokie spulchnienie gleby najlepiej jest wykonać jesienią, stosując orkę z pogłębiaczem lub głęboszowanie.

Co istotne, marchew jest warzywem o dużej skłonności do gromadzenia azotanów i metali ciężkich. Do integrowanej uprawy należy zatem używać odmian jak najmniej podatnych na kumulację tych składników. Ponadto - niezależnie od przeznaczenia - dobra odmiana powinna odznaczać się: dużym udziałem plonu handlowego w plonie ogólnym, małą skłonnością do zazielenienia korzeni, dobrym wybarwieniem korzeni, małym udziałem rdzenia w średnicy korzenia oraz intensywnym jego zabarwieniem, nieróżniącym się od zabarwienia kory, a także wysoką zdrowotnością.

MARCHEW UPRAWIANA JEST WYŁĄCZNIE Z SIEWU, BO NIE ZNOSI PRZESADZANIA.

Termin i gęstość siewu zależą przede wszystkim od przeznaczenia plonu i odmiany. Najwcześniej wysiewa się marchew na wczesny zbiór pęczkowy, rozpoczynający się niekiedy już w końcu maja, ale zazwyczaj na początku czerwca. Na ten termin zbioru możliwy jest wysiew nasion w trzech terminach: późnoletni - od końca sierpnia do połowy września, przedzimowy - w listopadzie do końca grudnia oraz wczesnowiosenny - od końca lutego do początku kwietnia. Uprawę przeznaczoną na wczesny zbiór

pęczkowy można przykrywać tunelami foliowymi lub folią perforowaną czy agrowłókniną. Wówczas zbiory mogą być szybsze o 7-14 dni, a plon wyższy. Przy czym folię perforowaną należy usunąć, gdy marchew osiągnie 5-8 cm wysokości, a włókninę można trzymać dłużej, nawet do wysokości roślin ok. 15-18 cm.

Jeśli chodzi o metody uprawy marchwi, są to: tradycyjnie na płask, na redlinach lub na podwyższonych zagonach. Najczęściej wykorzystywana, zwłaszcza w produkcji towarowej, jest druga z wymienionych.

W uprawie marchwi niezwykle ważną rolę odgrywa nawożenie. Wymagania pokarmowe marchwi w odniesieniu do azotu określane są jako średnie, w odniesieniu do fosforu i magnezu jako niskie, a do potasu wysokie. Zplonem 100 ton świeżej masy (korzenie + liście) pobiera z gleby 170 kg N, 36 kg P, 410 kg K i 21 kg Mg.

Pietruszka

- ważna walka z chwastami

Przechodząc do pietruszki, należy ona do roślin o małych wymaganiach glebowych, ale wymaga gleby o dobrej strukturze, dostatecznie wilgotnej i zasobnej w próchnicę. Pod jej uprawę nie należy wybierać gleb silnie zaskorupiających się, zbyt ciężkich i podmokłych, kwaśnych oraz bardzo lekkich i suchych. Nie nadają się więc gleby zwięzłe, gliniaste, a najlepiej uprawiać ją na glebach średnich.

Pietruszka jest rośliną klimatu umiarkowanego, mało wrażliwą na niską temperaturę. Nasiona zaczynają kiełkować już w temperaturze 2-3 st. C, siewki wytrzymują nawet krótkotrwałą temperaturę do -9 st. C, ale najszybciej kiełkują gdy temperatura gleby wynosi powyżej 10 st. C. Optymalne temperatury wzrostu i przyrostu biomasy roślin wynoszą 16-18 st. C.

Wracając do wilgotności gleby, duże zapotrzebowanie na wodę występuje w okresie kiełkowania i wschodów pietruszki oraz w okresie formowania korzeni spichrzowych. W glebie suchej nasiona kiełkują źle i nierównomiernie. Korzenie wytworzone w warunkach suszy są małe, rozwidlone, ale bardziej aromatyczne. Przy

nadmiernej wilgotności rośliny reagują spadkiem plonów, głównie ze względu na silny rozwój chorób.

Podobnie jak w przypadku marchwi, pietruszka wymaga głębokiej uprawy i starannego przygotowania gleby, głównie ze względu na drobne nasiona i głęboki system korzeniowy. Przed zimą wykonuje się orkę na średnią głębokość. Natomiast w przypadku wystąpienia podeszwy płuznej należy zastosować głębosz. Do tego zaleca się wapnowanie w roku poprzedzającym uprawę, bo pietruszka źle rośnie na glebach kwaśnych.

Wymagania nawozowe pietruszki co do fosforu i potasu są podobne jak marchwi. Orientacyjne wymagania wynoszą 60-120 kg P₂O₅ i 120-250 kg K₂O (zależnie od zasobności gleb). Nawozy te stosuje się jesienią, aby nie zwiększać zasolenia podczas kiełkowania nasion. Nawożenie azotowe stosuje się wiosną w jednej lub dwóch dawkach - do 50 kg N na ha przed siewem oraz do 50 g N pogłównie (łącznie 100 kg N na ha).

W uprawie pietruszki, jako gatunku wrażliwego na zachwaszczenie, najważniejszym jednak zabiegiem pielęgnacyjnym jest odchwaszczanie. Wschody roślin chwasty mogą znacząco opóźniać lub wręcz uniemożliwiać. Chwasty mogą też być żywicielami wielu patogenów, wywołujących choroby pietruszki. Największe straty powodują chwasty pojawiające się w uprawach pietruszki od wschodów do połowy okresu wegetacji. Jest to tzw. „krytyczny okres konkurencji”, podczas którego chwasty muszą być koniecznie zwalczane, aby uniknąć większych strat plonów.

Oprac. dk

Źródła:

„Metodyka integrowanej ochrony marchwi” - opracowanie zbiorowe pod redakcją dr Zbigniewa Anyski. Instytut Ogrodnictwa w Skierniewicach
„Instrukcja uprawy pietruszki korzeniowej na nasiona metodami ekologicznymi” - dr Regina Janas, dr Krzysztof Górnik, prof. dr hab. Mieczysław Grzesik. Instytut Ogrodnictwa w Skierniewicach Uprawa Marchew i pietruszka mają swoje wymagania

BIOSTYMULATORY AGRO-SORB®

Ważne informacje

Dlaczego biostymulatory Agro-Sorb®

są tak skuteczne? Dlatego że:

wolne aminokwasy wyprodukowano unikalną technologią hydrolizy enzymatycznej L-Amino-®

Skąd taka siła aminokwasów w biostymulatorach Agro-Sorb®? Dlatego że:

biostymulatory zawierają wyłącznie NATURALNE aminokwasy 100% w formie lewoskrętnej L-Alfa.

Czy zastosowanie biostymulatorów ma wpływ na opłacalność produkcji?

stosowanie biostymulatorów AGRO-SORB stymuluje zdrowotność i odporność na stresy przez co wybitnie przyczynia się do wzrostu plonu oraz jego jakości, a to przekłada się na wzrost opłacalności produkcji.

Należy używać sprawdzonych biostymulatorów zarejestrowanych w MRiRW

S-518b/17 (Folium)

Siła aminokwasów

AGRO-SORB®

x3

- 👍 100% NATURALNE wolne aminokwasy
- 👍 100% L-Alfa (forma lewoskrętna)
- 👍 100% Hydroliza enzymatyczna

ZAPRASZAMY SKLEPY I HURTOWNIE DO WSPÓŁPRACY

BIOSTYMULATORY Z AMINOKWASAMI OFICJALNIE ZAREJESTROWANE W MRiRW

www.polskieaminokwasy.pl

tel. +48 34 366 54 49 / e-mail: marketing@agro-sorb.com

Czy rolnictwo poradzi sobie bez glifosatu?

Wokół glifosatu, najczęściej używanej substancji aktywnej w herbicydach, w ostatnich latach wrzało. Z jednej strony pojawiają się opinie, iż może poważnie szkodzić ludzkiemu zdrowiu, z drugiej przedstawiane są wyniki analiz, z których wynika, iż substancja ta jest nawet bezpieczniejsza niż sól kuchenna.

Czy to możliwe, by wyniki testowania tego samego związku chemicznego były tak różne? Postępowanie związane ze wznowieniem rejestracji w Unii Europejskiej było przedmiotem wielu dyskusji i ogromnego zainteresowania przedstawicieli mediów i opinii publicznej. Jaka przyszłość czeka glifosat i czy istnieje alternatywa dla jego stosowania?

Glifost został odkryty w połowie ubiegłego stulecia, ale do sprzedaży trafił dopiero w połowie lat siedemdziesiątych. Wprowadzono go na rynek pod nazwą handlową – Roundup. Okazał się komercyjnym sukcesem. Szybko stał się najbardziej popularnym herbicydem, najpowszechniej używanym na świecie. Ochrona patentowa umożliwiła producentowi zmonopolizowanie rynku. Po jej wygaśnięciu w sprzedaży pojawiły się generyki – produkty odtwórcze zawierające tę samą substancję czynną.

Sto herbicydów z glifosatem

Tylko w Polsce kilka lat temu (przed wycofaniem nośnika POA) w obrocie było blisko sto herbicydów zawierających w swym składzie glifosat.

O POWODZENIU,
SKUTECZNOŚCI
DZIAŁANIA TEGO
ORYGINALNEGO
HERBICYDU ŚWIADCZY
CHOCIAŻBY FAKT,
IŻ POWSZECHNIE
O UŻYCIU
GLIFOSATU MÓWI SIĘ
„ROUNDUPOWANIE”.
TO NIEBYWAŁY SUKCES
MARKI.

Ze względu na sposób działania glifosat jest aktywny wyłącznie w organizmach roślinnych. Działa systemicznie. Pobierany jest przez zielone części (liście, zielone pędy i niezdrewniałą korę), a następnie przemieszcza się po całej roślinie i dociera do jej części podziemnych (korzenie, rozłogi) powodując ich zamieranie. Żółknięcie i więdnienie – pierwsze objawy działania są widoczne już kilka dni po wykonaniu oprysku. Całkowite zamieranie niepożądanych roślin następuje po około trzech tygodniach. Glifosat jako środek odchwaszczający szybko zyskał aprobatę rolników, sadowników i ogrodników. Rolnicy na masową skalę zaczęli także go wykorzystywać do zabiegów desykacji. Zyskał też uznanie działkowców. Był i jest pomocnym narzędziem umożliwiająym odchwaszczanie poboczy dróg czy brzegów chodników. Można śmiało stwierdzić, że glifosat stosowany jest powszechnie, wszędzie tam, gdzie zamierzamy pozbyć się niechcianych roślin. Substancja działa w sposób totalny, wrażliwe są na nią prawie wszystkie chwasty. Jest niezastąpionym narzędziem w walce z nimi. Dodatkowo oryginalne formuły glifosatu działają lepiej w trudnych warunkach atmosferycznych, pozwalają na szybszą uprawę po oprysku czy dają pewność działania już godzinę przed spodziewanym deszczem, co jest gwarancją skuteczności wykonanego zabiegu. Oprysk glifosatem często zastępuje głęboką orkę, która zwiększa erozję wietrzną i wodną gleby, powoduje nadmierne zagęszczenie podglebia i tworzenie się podeszwy płużnej oraz zaburza obieg składników pokarmowych. Ponadto należy pamiętać, iż taki sposób uprawy gleby jest mało wydajny i kosztochłonny. Za-

Oprysk glifosatem często zastępuje głęboką orkę, która zwiększa erozję wietrzną i wodną gleby, powoduje nadmierne zagęszczenie podglebia i tworzenie się podeszwy płużnej oraz zaburza obieg składników pokarmowych

bieg z użyciem herbicydu totalnego to nie tylko skuteczna walka z chwastami, ale także możliwość zapewnienia sporych oszczędności w zasobach wody, co ma niebagatelne znaczenie w kontekście coraz częściej występujących w naszym klimacie niedoborów wody i susz, zminimalizowanie przejazdów ciągnika i w związku z tym niższe zużycie paliwa, co bezpośrednio przekłada się na ograniczenie emisji dwutlenku węgla.

DZIĘKI WYJĄTKOWEMU
MECHANIZMOWI
DZIAŁANIA GLIFOSAT
JEST ISTOTNYM
ELEMENTEM
DŁUGOFALOWEJ
STRATEGII
PRZECIWDZIAŁANIA
ODPORNOŚCI,
ZWŁASZCZA
BIORĄC POD UWAGĘ
MOŻLIWOŚCI
WYKORZYSTANIA
NOWYCH SUBSTANCJI
CZYNNYCH.

W tej chwili trudno jest sobie wyobrazić rolnictwo bez glifosatu. Nie ma alternatywy dla tej substancji aktywnej. Czy czeka nas przyszłość bez tego narzędzia?

Wspólnota dopuszcza

Na szczęście przez najbliższych kilka lat będzie można używać herbicydów zawierających ten związek. W Unii Europejskiej glifosat był dopuszczony do użytku do 2015 roku. Trzy lata wcześniej rozpoczęto jego ponowną ocenę. To standardowa procedura. Wspólnota dopuszcza wszystkie substancje aktywne środków ochrony roślin tylko na pewien czas. Po jego upływie podlegają one kolejnej weryfikacji i ocenie. Tak właśnie było również w przypadku glifosatu. Komisja Europejska, jej Komitet Apelacyjny, wydał decyzję o wznowieniu rejestracji, obecnie jest dopuszczony do stosowania do końca 2022 roku, więc nawet jeśli zostanie wycofany natychmiast po upływie ważności tego zezwolenia, to będzie jeszcze dostępny w obrocie przez ponad rok, czyli do początku 2024 roku.

Dla nas, producentów rolnych i konsumentów, takie procesy ponownej rejestracji i dopuszczenia preparatów są bardzo istotne, bowiem restrykcyjne przepisy UE

w tej kwestii są gwarancją bezpieczeństwa środków ochrony roślin. Potwierdzają to przeprowadzane wcześniej przez KE ponowne rejestracje innych preparatów. Burza trwająca wokół glifosatu spowodowała, że został on przebadany ze szczególną wnikliwością i dokładnością. Na podstawie wyników tych badań Europejska Agencja Chemikaliów stwierdziła, iż substancja ta nie jest rakotwórcza ani mutogenna, nie powoduje zaburzeń endokrynologicznych, nie obniża płodności.

Ponadto nie jest trująca dla pszczoł i nie stwarza istotnego ryzyka zanieczyszczenia wód gruntowych. Na wspólnym posiedzeniu ekspertów Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa i Światowej Organizacji Zdrowia w sprawie pozostałości pestycydów eksperci doszli do podobnych wniosków. Generalnie w trakcie badań potwierdzono pozytywną ocenę bezpieczeństwa przeprowadzoną przez unijne organy zatwierdzające. Zaleca się nieklasyfikowanie glifosatu jako substancji rakotwórczej.

Wyniki analiz potwierdzają bezpieczeństwo glifosatu, co z pewnością pozwoli uciszyć spory wokół tej substancji. Nie można jednak zapominać, że każdy środek ochrony

należy stosować zgodnie z zetykietą instrukcją użytkowania i stosować tylko wtedy, gdy jest to konieczne.

Na pytanie – „Jak będzie wyglądało rolnictwo bez glifosatu?” na szczęście dziś nie musimy sobie odpowiadać.

Anna Rogowska

NA PODSTAWIE
WYNIKÓW
TYCH BADAŃ
EUROPEJSKA
AGENCJA
CHEMIKALIÓW
STWIERDZIŁA,
IŻ SUBSTANCJA
TA NIE JEST
RAKOTWÓRCZA
ANI MUTOGENNA,
NIE POWODUJE
ZABURZEŃ
ENDOKRYNOLO-
GICZNYCH,
NIE OBNIŻA
PŁODNOŚCI.

Nie jakoś tylko jakość

Współczesne, zmechanizowane rolnictwo wymaga najwyższej jakości budynków inwentarskich oraz całej infrastruktury gospodarstwa rolnego. Firma GLOB-METAL wychodząc naprzeciw oczekiwaniom, stworzyła trzy rodzaje betonów dedykowane całej infrastrukturze gospodarstwa rolnego - mówi Konrad Zielaskiewicz, prezes zarządu GLOB-METAL.

**— Dlaczego zbudowanie trwa-
tej konstrukcji w gospodar-
stwie rolnym jest takie ważne?**

— Współczesne, zmechanizowane rolnictwo wymaga najwyższej jakości budynków inwentarskich – trwałych, o zminimalizowanych kosztach eksploatacji oraz odpowiadających wysokim wymaganiom przepisów Unii Europejskiej. Firma GLOB-METAL wychodząc naprzeciw tym oczekiwaniom stworzyła specjali-

Konrad Zielaskiewicz, prezes zarządu GLOB-METAL

styczne mieszanki betonowe dedykowane całej infrastrukturze gospodarstwa rolnego. Umożliwiają one stworzenie bardzo trwałych obiektów inwentarskich bez ryzyka korozji. W obiektach inwentarskich żyją bowiem zwierzęta, które wydają ogromne ilości fekalii. Odchody i mocz zawierają kwas moczowy, kwas węglowy, siarkowodor i amoniak. Wnikając w słabej jakości beton, szybko pojawiają się pęknięcia, złuszczenia, odspojenia, otulina betonu maleje i następuje korozja stali zbrojeniowej.

— **Beton produkowany przez GLOB-METAL to gwarancja wyjątkowej trwałości budynków inwentarskich?**

— Z całą pewnością. Zaangażowani w inwestycję powinni mieć świadomość wpływu ekspozycji betonu na jego trwałość. Zastosowanie nowoczesnych materiałów sprawia, że nasze betony są wyjątkowo trwałe w trudnych warunkach eksploatacji oraz wysoce odporne na działanie czynników biologicznych i chemicznych, a także mrozu. Takie betoniarnie jak nasza, bazując na normach oraz doświadczeniu są w stanie doradzić na etapie planowania jaki beton zastosować np. na zbiorniki, kanały gnojowe, posadzki pod zgarniak, legowiska, stoły paszowe, silosy na kiszonkę, nawierzchnię placów mane-

wrowych itp. Stworzyliśmy trzy rodzaje betonów dla rolnictwa: SILOBET - do budowy najbardziej wymagających obiektów gospodarstwa rolnego, narażonych na działanie czynników biologicznych, chemicznych oraz mrozu (zewewnętrzne płyty gnojowe, silosy na zboża lub kiszonki, górne płyty przejazdowe silosów, płyty zbiorniki do składowania środków chemicznych, elementy zbiorniki oczyszczalni ścieków), TRACTBET - beton nawierzchniowy odporny na działanie mrozu i ciekłych odpadów chemicznych agresywnych o wysokiej wytrzymałości oraz trwałości w warunkach wzmożonego ruchu maszyn i urządzeń rolniczych oraz AGRIBET - trwały, trudnościeralny beton, niezastąpiony w obiektach przeznaczonych do hodowli zwierząt pozwalający na wykonanie posadzki odpornej na działanie chemicznie agresywnych

czynników pochodzenia zwierzęcego.

— **Jakie dodatkowe korzyści wynikają z ich zastosowania?**

— To niewątpliwie oszczędność czasu przeznaczanego na częste remonty budynków oraz kosztów robocizny i różnych napraw, brak konieczności naprawiania budynków przez długi czas – minimalizacja niedogodności organizacyjnych z tym związanych oraz przede wszystkim znaczny wzrost trwałości konstrukcji.

— **Czy wszystkie betoniarnie potrafią wyprodukować takie specjalistyczne betony?**

— Na pewno wytwórnie podejmujące takie zlecenia powinny spełnić podstawowe

kryteria. Przede wszystkim posiadać obowiązkowo Certyfikację Zakładowej Kontroli Produkcji na beton towarowy w/g normy PN-EN 206. Oczywiście na życzenie klienta producent ma obowiązek wykazać również świadectwa badań z bieżącej kontroli produkcji lub też wyniki próbek pobranych na budowie po wcześniejszym uzgodnieniu z betoniarnią. Najważniejszym kryterium jednak jest wieloletnie doświadczenie producenta oraz referencje poparte zadowolonymi klientami, gdyż jak mówił Siemens: „O jakości można mówić, kiedy wracają do nas klienci, a nie produkty”.

Rozmawiała Elżbieta Żywczuk

REKLAMA

**PRODUCENT specjalistycznego
betonu
dla rolnictwa**

**BETON
ZEWNĘTRZNY**

Beton zaprojektowany do budowy najbardziej wymagających obiektów gospodarstwa rolnego, narażonych na działanie czynników biologicznych, chemicznych oraz mrozu.

**BETON
ZEWNĘTRZNY**

Zewnętrzny beton nawierzchniowy odporny na działanie mrozu i ciekłych odpadów chemicznie agresywnych.

**BETON
DO WEWNĄTRZ**

Trwały, trudnościeralny beton do wewnątrz, niezastąpiony w obiektach przeznaczonych do hodowli zwierząt.

Mądry wybór – dobry plon, czyli co warto wiedzieć o cechach mieszańców rzepaku ozimego

Czerwiec to już tradycyjnie czas spotkań polowych przedstawicieli firm nasiennych z producentami rzepaku ozimego. To dobry moment, by móc porównać poszczególne odmiany, zobaczyć jak prezentują się na polu.

Jednym z najważniejszych czynników decydujących o wysokości plonowania, na który wpływ ma rolnik, jest wybór odpowiedniej do uprawy odmiany. Spotkania polowe mają na celu ułatwienie producentom rzepaku podjęcie tej własnej decyzji – umożliwiając porównanie potencjału plonotwórczego i innych walorów poszczególnych odmian uprawianych w podobnych warunkach, przy zastosowaniu takich samych metod agrotechnicznych. Takie spotkania stanowią podstawę podejmowania przez rolników decyzji zakupowych

dotyczących materiału siewnego pod jesienne zasiewy. Hodowcy oferują szeroką gamę mieszańców przystosowanych do uprawy w warunkach glebowo-klimatycznych naszego kraju. Rolnik, bez względu na doświadczenie, areal, park maszynowy czy stosowaną technologię bez problemu znajdzie odmianę, która sprostą jego oczekiwaniom i umożliwi osiągnięcie wysokiego i jakościowo satysfakcjonującego plonu.

Najważniejsza wysokość plonowania

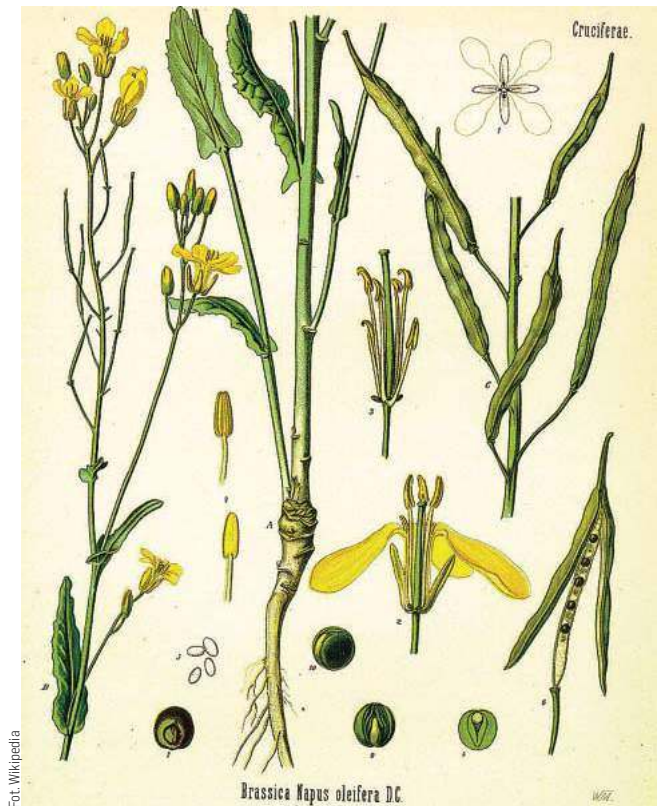
Dla większości producentów najważniejszym kryterium

wyboru, z uwagi na bezpośrednie przełożenie na rentowność produkcji, jest wysokość plonowania. Jednak równie istotna jest jego stabilność, czyli zdolność danej odmiany do utrzymywania satysfakcjonujących plonów w różnych warunkach. To wynik zmienności warunków pogodowych, przede wszystkim deficytów wody, z którymi w naszej strefie klimatycznej mamy do czynienia coraz częściej. Ta cecha gwarantuje bezpieczeństwo uprawy. Jest równie istotna, co potencjał plonotwórczy.

Kolejnym ważnym weryfikowanym czynnikiem jest zimotrwałość.

NISKA TEMPERATURA POWIETRZA W POŁĄCZENIU Z SILNYM WIATREM I BRAKIEM OKRYWY ŚNIEŻNEJ MOGĄ SPOWODOWAĆ OGROMNE STRATY NA PLANTACJACH RZEPAKU OZIMEGO.

Dlatego warto wybierać odmiany charakteryzujące się

Fot. Wikipedia

optymalnym tempem wzrostu zarówno przed zimą, jak i po wznowieniu wegetacji. Zimotrwałość jako cecha odmiany nabiera coraz większego znaczenia.

Podwyższona odporność na pęknięcie łuszczyń i osypywanie się nasion jest również czynnikiem zwiększającym bezpieczeństwo prowadzonych upraw. Często, w okresie poprzedzającym zbiór rzepa-

ku zdarzają się lokalne burze i intensywne opady deszczu. Uszkadzają one łuszczyń i powodują osypywanie się nasion powodując poważne straty wplonie.

Ta cecha odmianowa nie tylko zmniejsza ryzyko utraty ziarna, ale także zwiększa tolerancję na nierównomierne dojrzewanie łanu, zapewnia większą elastyczność terminu zbioru oraz redukuje problem

Choroby grzybowe w rzepaku ozimym:

Czerń krzyżowych, szara pleśń i kiła kapusty

Bez względu na to, która choroba okaże się najgroźniejsza w danym sezonie wegetacyjnym, przestrzeganie zasad prawidłowej agrotechniki oraz zwalczanie szkodników z pewnością pomogą ograniczyć ich negatywne skutki, a w przypadku niektórych z nich, jak na przykład kiły kapusty, można dodatkowo wybrać do uprawy odmiany odporne lub tolerancyjne na tę chorobę.

Ważną z punktu widzenia znaczenia gospodarczego chorobą grzybową rzepaku ozimego jest czern krzyżowych (może spowodować straty wplonie dochodzące do około 30%). Jest ona powodowana przez różne gatunki grzybów z rodzaju *Alternaria* spp., które mogą atakować rośliny przez cały okres wegetacyjny. Rozwojowi choroby sprzyjają

temperatury powyżej 20°C oraz wysoka wilgotność gleby i powietrza. Infekcji sprzyja również uszkodzenia mechaniczne oraz powodowane przez szkodniki, a jej źródłem są resztki pożywnie oraz zainfekowany materiał siewny. Porażane są wszystkie nadziemne części roślin. Na liściach i łodygach powstają jasne i ciemne pierścienie, a na łuszczyńach – ciemne plamy. Następuje ograniczenie powierzchni asymilacyjnej liści, przedwczesne dojrzewanie łuszczyń, wykształcenie mniejszych i zainfekowanych nasion oraz ich osypywanie się.

Ważna jest prawidłowa agrotechnika

Ograniczenie występowania czerni krzyżowych następuje poprzez stosowanie prawidłowej agrotechniki, niszczenie resztek pożywnych

i zaprawianie nasion. Środki przeznaczone do chemicznego zwalczania tej choroby wykorzystywane są również w przypadku wystąpienia innych chorób grzybowych.

INNĄ CZĘSTO SPOTYKANĄ CHOROBA RZEPAKU OZIMEGO JEST SZARA PLEŚŃ. PODOBNIIE JAK CZERŃ KRZYŻOWYCH, MOŻE ONA SPOWODOWAĆ STRATY PŁONU DOCHODZĄCE DO 30%.

Rozwojowi choroby sprzyja wysoka wilgotność powietrza oraz umiarkowane temperatury. Źródłem infekcji są

porażone resztki pożywnie roślin. Patogen wywołujący tę chorobę (*Botrytis cinerea*) poraża wszystkie nadziemne części roślin (szarobrazowy nalot grzybni) w ciągu całego okresu wegetacyjnego, szczególnie łatwo infekując rośliny osłabione i uszkodzone mechanicznie, przez szkodniki lub przymrozki. Porażone części roślin gniją i przedwcześnie zamierają, a wytworzone nasiona są słabo wykształcone. Przeciwdziałanie szarej pleśni polega głównie na niszczeniu resztek pożywnych, zwalczaniu szkodników i unikaniu uszkodzeń mechanicznych roślin. Preparaty chemiczne przeznaczone do ochrony fungicydowej przeciwko szarej pleśni zwalczają równocześnie inne choroby grzybowe.

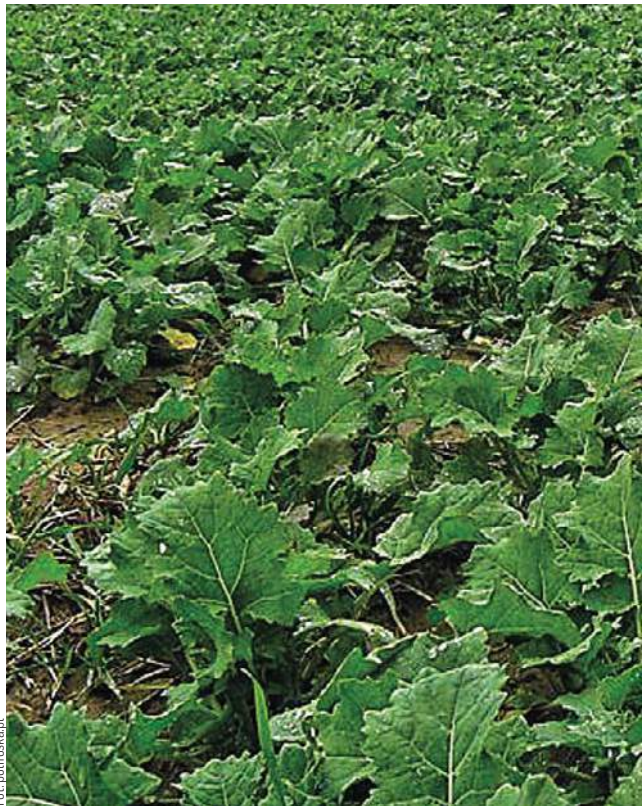
Coraz większego znaczenia w ostatnich latach na-

Fot. J. J. J.

biera kiła kapusty. Jest ona nazywana chorobą „złego płodozmianu”, ponieważ występuje przede wszystkim w rejonach intensywnej uprawy roślin kapustowatych w uproszczonym płodozmianie i monokulturze. Choroba

ta jest wywoływana przez pasożytniczego pierwotniaka *Plasmodiophora brassicae* i poraża wiele gatunków roślin rolniczych, warzyw i chwastów z rodziny kapustowatych. Jej rozwojowi sprzyjają: niski odczyn (pH).

Fot. polifoska.pl

samosiewów w uprawach następczych. Warto wybrać odmiany wyhodowane na przykład w systemie mieszańcowym Ogura. Są one bardziej odporne na uszkodzenia mechaniczne.

Tolerancja na choroby

W uprawie rzepaku ozimego zwalczanie chorób to jeden z ważniejszych aspektów agrotechnicznych.

Hodowla odpornościowa szybko rozwija się i coraz więcej odmian toleruje wybrane choroby. Przykładem mogą być chociażby te odporne na kilę kapusty. Ograniczenie tej niezwykle groźnej dla rzepaku choroby polega przede wszystkim na zrobieniu kilkuletniej przerwy w uprawie roślin kapustnych na tym samym stanowisku lub też utrzymaniu produkcji rzepaku na

zainfekowanym polu wybierając odmianę tolerancyjną na tę chorobę. Inną chorobą, której wystąpieniu zapobiega się przez odpowiedni płodozmian, agrotechnikę i chemiczną ochronę jest sucha zgnilizna kapustnych. Nowością w ofercie firm nasiennych są odmiany posiadające podwójną tolerancję na tę chorobę. Do tej pory producenci rzepaku mieli dostęp do odmian posiadających tolerancję warunkowaną genem Rlm-7. Nowością są te, które posiadają podwójną tolerancję na suchą zgniliznę kapustnych warunkowaną genami Rlm-7 i Rlm-3. Przykładem może być DK Extime.

Oferta firm hodowlanych jest niezwykle bogata i zróżnicowana. Rentowność produkcji zależna jest od wielu czynników. Jednak wybór odpowiedniej odmiany determinuje efektywność uprawy. Przed podjęciem decyzji zakupowych warto przeanalizować cechy poszczególnych odmian i zastanowić się, które z nich są dla nas najistotniejsze. Wybrana odmiana powinna być jak najlepiej dostosowana do naszych indywidualnych preferencji i warunków glebowo-klimatycznych naszego gospodarstwa. Spotkania polowe są świetną okazją do zapoznania się z właściwościami różnych odmian i dokonania racjonalnego wyboru.

Anna Rogowska

Hyundai Tucson.

Poznaj sportową wersję N Line.

N Line

**Przestuj, aby wziąć udział w loterii.
Do wygrania:**

Zależy Ci na ekscytującej stylistyce samochodu?

Nowy Hyundai Tucson N Line to nowa, agresywna sylwetka ze sportowymi akcentami: unikatowym kaskadowym grillem, 19-calowymi felgami i sportowymi oponami. Specjalnie dostrójone zawieszenie daje fantastyczne prowadzenie na drodze. A do tego nowoczesne systemy bezpieczeństwa, nawigacja z 8-calowym, dotykowym ekranem, kamerą cofania, obsługą Apple CarPlay™ i Android Auto™ i 5-letnia gwarancja bez limitu kilometrów. Zapisz się na jazdę próbną i weź udział w Wielkiej Loterii Jazd Testowych Hyundai.

**Specjalne rabaty
dla rolników!**

Hyundai Daszuta

Tuwima 23, Olsztyn

89 541-84-66

Znajdź nas: Facebook Youtube Instagram

Pełna oferta: www.daszuta.hyundai.pl

REKLAMA

95919otbr-A -0

Otwierając wytwórnię pasz w Łukowie,
chcemy umocnić pozycję naszego rolnictwa.

84619otbr-a -0

Pryszczarek pszeniczny może stanowić zagrożenie w uprawie zbóż

W przedostatnim numerze Rolniczego ABC zwracaliśmy Państwu uwagę na zagrożenia w uprawie pszenicy wynikające z zasiedlania roślin przez pryszcarka zbożowca, którego larwy żerują pod pochwami liściowymi.

W ostatnich dniach lustrując plantacje pszenicy ozimej stwierdziliśmy dość liczne pojawy innego gatunku, a mianowicie pryszcarka pszenicznego, który lokalnie może stanowić duże zagrożenie.

Pryszczarek pszeniczny (*Sitodiplosis mosellana* Géhin) jest małą muchówką (2-3 mm), koloru pomarańczowo-czerwonego o pokroju podobnym do komara, bardzo zbliżoną wyglądem do postaci dorosłych pryszcarka zbożowca. Jaja pryszcarka pszenicznego mają wielkość 0,35x0,09 mm. Larwa jest beznoga, koloru pomarańczowego, z widocznym prześwitem jelita, długości 2,5 mm.

Formą zimującą tego gatunku jest larwa otoczona kulistym kokonem w glebie. Na wiosnę larwy opuszczają kokony i przemieszczają się ku powierzchni gleby, gdzie przechodzą w stadium poczwarki. Intensywny wylot postaci dorosłych przypada około połowy czerwca, co zbiega się z kwitnieniem pszenicy i żyta.

Oczywiście naloty mogą rozpoczynać się wcześniej, zależne jest to przede wszystkim od temperatury i wilgotności. Najczęściej pierwsze osobniki dorosłe pojawiają się 2-3 tygodnie później niż wylot pryszcarka zbożowca. Nie wszystkie zimujące larwy kończą swój rozwój na wiosnę, część z nich może zimować w glebie od kilku do nawet kilkunastu lat, czemu sprzyjają susze. Po kopulacji samice składają najczęściej pojedyncze jaja między rozchylone plewki i plewy. Rozwijające się larwy odżywiają się pyłkiem kwiatowym i zawiązkami nasion. Dojrzałe larwy opuszczają kłosa i schodzą na zimowanie do gleby. W przypadku długo trwającej suszy larwy mogą tworzyć na kłosach tak zwane pseudokokony. Przebywają w nich około dwóch

miesięcy. Dlatego też, bardzo często z ziarnem trafiają do magazynu, co utrudnia w konsekwencji przemiał ziarna przeznaczonego na ten cel.

Jakie są skutki żerowania larw pryszcarka pszenicznego w kłosach?

W WYNIKU ŻEROWANIA LARW CZĘŚĆ KŁOSÓW JEST PŁONA, A ZIARNIAKI SĄ ZDEFORMOWANE O MNIJSZEJ MASIE 1000 ZIAREN, DODATKOWO W MIEJSCU W KTÓRYM ŻEROWAŁA LARWA NA STRONIE GRZBIETOWEJ WIDOCZNE JEST CIEMNIEJSZE WGLĘBIENIE.

Jak monitorujemy pojaw pryszcarka pszenicznego?

Najlepszą metodą w tym przypadku są żółte tablice lepowe. Liczba wystawionych tablic zależy od wielkości plantacji. Pamiętajmy, że ich dolna krawędź musi znajdować się bezpośrednio nad wierzchołkami roślin w łanie. Kontrolę przeprowadzamy systematycznie co 2 dni, każdorazowo licząc odłowione muchówki. Stwierdzenie wyraźnego zwiększenia się liczby odłowionych muchówek jest podstawą do wykonania zabiegu. Zabiegi najlepiej wykonywać popołudniu lub wieczorem, ponieważ w tym czasie obserwuje się najintensywniejsze loty postaci dorosłych pryszcarka pszenicznego. Można również prognozować występowanie tego gatunku

Fot. Monika Jasek

Ziarniaki uszkodzone przez larwy pryszcarka pszenicznego

w następnym roku. W tym celu pobiera się średnio z plantacji od 100 do 150 kłosów będących w stadium dojrzałości woskowej i ocenia się liczbę larw żerujących w 1 kłosie. Jeżeli średnio w 1 kłosie stwierdzi się 5 larw, to istnieje bardzo duże zagrożenie ze strony pryszcarka pszenicznego dla zbóż uprawianych na tym samym polu.

Profilaktyka i zwalczanie:
• przestrzeganie plodozmianu,

- głęboka orka niszcząca zimujące larwy i powodująca przemieszczanie się ich w głębsze warstwy gleby, uniemożliwiające przedostanie się ich bliżej powierzchni na wiosnę,
- stosowanie uprawek poźniowych,
- wybór odmian o zwarłym kłosie.

Zwalczanie chemiczne: brak zarejestrowanych preparatów do ochrony zbóż przed

tym szkodnikiem. Populację pryszcarka pszenicznego można ograniczać przy pomocy zabiegów przeciwko mszycom.

Prof. dr hab. Bożena Kordan,
Katedra Entomologii, Fitopatologii
i Diagnostyki Molekularnej,
Uniwersytet Warmińsko-Mazurski,
bozena.kordan@uwm.edu.pl

Mgr inż. Mariusz Foltynski,
Timac Agro Polska,
mariusz.foltynski@pl.timacagro.com

PRYSZCZAREK PSZENICZNY (SITODIPLOSIS MOSELLANA GÉHIN) JEST MAŁĄ MUCHÓWKĄ (2-3 MM), KOLORU POMARAŃCZOWO-CZERWONEGO O POKROJU PODOBNYM DO KOMARA, BARDZO ZBLIŻONĄ WYGLĄDEM DO POSTACI DOROSŁYCH PRYSZCZARKA ZBOŻOWCA.

Fot. Monika Jasek

Szkodliwość rdzy żółtej

W ostatnich latach odnotowano wzrost nasilenia rdzy żółtej w różnych regionach świata, nawet tam gdzie uwzględniając dotychczasową wiedzę o zakresie tolerancji termicznej *Puccinia striiformis* nie powinniśmy się jej spodziewać.

W regionie północno-wschodnim od kilku lat obserwujemy tę chorobę notujemy w każdym sezonie wegetacyjnym na pszenicy zwyczajnej, orkiszowej i pszenżyce.

P. STRIFORMIS TO SPRAWCA RDZY ŻÓLTEJ GOSPODARCZO KSZTAŁTUJĄCY PŁONY ZBÓŻ NA CAŁYM ŚWIECIE. ZASIĘG WYSTĘPOWANIA P. STRIFORMIS KOJARZONO DOTYCHCZAS PRZEDE WSZYSTKIM Z OBSZARAMI, GDZIE PANUJĄ CHŁODNE I WILGOTNE WARUNKI ATMOSFERYCZNE W OKRESIE WEGETACJI.

Objawy choroby, w postaci żółto-pomarańczowych łańcuszków skupień zarodników, notujemy w zależności od przebiegu warunków pogodowych już od kwietnia na liściach oraz po wtórnych infekcjach na również na plewach. Grzyb reprezentujący podstawczaki jest bezwzględnie biotrofem, pasywnie ołożonym cyklu rozwojowym. W agrocenozach by w pełni realizować cykl życiowy wymaga zarówno żywiciela podstawowego (pszenicy lub traw), jak i pośredniego (berberys, mahonia). Na berberysie rozwijają się spermacje i ecja, te ostat-

nie uwalniając ecjosporę infekują pszenicę i na niej tworzą się urediniospory. Urediniospory mają zdolność do rozprzestrzeniania się z wiatrem na duże odległości powodując dyspersję sprawcy rdzy żółtej na tysiące kilometrów od pierwotnych miejsc infekcji, stąd rozprzestrzenienie ras patogena na całym świecie i przelamywanie odporności dotąd opornych odmian zbóż.

Ponadto, do kiełkowania zarodników grzyb potrzebuje przynajmniej 50% wilgotności względnej powietrza, zaś ekspozycja na promienie słoneczne zarodników oraz skraplająca się na nich woda ogranicza istotnie zdolność infekcyjną. Jednocześnie wysokie nasłonecznienie wzmacnia sporulację.

W literaturze opisane są różne zakresy tolerancji termicznej *P. striiformis* zwykle odnoszące się do możliwości infekcyjnych urediniospor w zakresie od 2 do 20°C, 4-12°C czy też 10-15°C. Inne źródła podają minimum, optimum i maksimum na 0°, 11° i 23°C. Urediniospory mogą być transmitowane zarówno horyzontalnie, jak również w piętach łanu, wzrost temperatury dziennej ogranicza okres utajonej choroby, zaś skok temperaturowy w sezonie letnim jest zwykle sygnałem do formowania zarodników przetrwalnikowych - teliospor. Teliospory mogą przetrwać 118 dni zimowego

spoczynku, zaś pod okrywą śnieżną nawet 150 dni nie tracąc zdolności tworzenia bazydiospor.

Na podstawie przeprowadzonych obserwacji w regionie stwierdzono, że *P. striiformis* stanowi poważne zagrożenie stanu zdrowotnego zbóż w regionie Warmii i Mazur także w bieżącym sezonie. Analiza przebiegu warunków pogodowych z uwzględnieniem obserwacji pierwszych objawów, rozwoju sprawcy i nasilenia symptomów w badanych sezonach wegetacyjnych wskazuje na wzrost zakresu tolerancji termicznej sprawcy rdzy żółtej, co plasuje go wśród groźnych gospodarczo patogenów o plastycznej biologii względem czynników abiotycznych. Chociaż progi ekonomiczne szkodliwości uzasadniają zabieg ochrony liścia flagowego i podflagowego, gdy notujemy 30% powierzchni porażenia w fazie krzewienia, a 10% w fazie strzelania w źdźbło to wiemy, że intensywność oraz ilość produkowanych zarodników może w szybkim tempie rozprzestrzenić sprawcę, a nasilone objawy mogą powodować nawet 100% straty plonu. Mechanizmy mikroewolucji gatunku w zakresie tolerancji termicznej mogą spowodować, że zasięg występowania *P. striiformis* oraz straty gospodarcze wzrosną w skali światowej.

dr Marta Damszel
UWM Olsztyn

NA PODSTAWIE PRZEPROWADZONYCH OBSERWACJI W REGIONIE ŚTWARDZONO, ŻE P. STRIFORMIS STANOWI POWAŻNE ZAGROŻENIE STANU ZDROWOTNEGO ZBÓŻ W REGIONIE WARMII I MAZUR.

REKLAMA

przetarg

IHAR PIB

ZAKŁAD DOŚWIADCZALNY BARTĄŻEK

ogłasza pisemny, ofertowy przetarg nieograniczony na sprzedaż niżej wymienionych środków technicznych:

1. Kombinez zbożowy DEUTZ-FAHR 4080 HTS TopLiner z headerem zbożowym i wózkiem rok produkcji 1996; szerokość robocza 6 m; cena wywoławcza wynosi 60 000,00 zł (słownie: sześćdziesiąt tysięcy złotych 00/100). Wadium w wysokości 10% ceny wywoławczej wynosi 6 000,00 zł (słownie: sześć tysięcy złotych 00/100).
2. Kombinez zbożowy DEUTZ-FAHR 4065 HTS TopLiner z headerem zbożowym i wózkiem rok produkcji 1996; szerokość robocza 4 m; cena wywoławcza 51 000,00 zł (słownie: pięćdziesiąt jeden tysięcy złotych 00/100). Wadium w wysokości 10% ceny wywoławczej wynosi 5 100,00 zł (słownie: pięć tysięcy sto złotych 00/100).

Przetarg pisemny ofertowy odbędzie się w dniu 7 czerwca 2019 r. o godz. 10.00 w siedzibie Zakładu Doświadczalnego Bartązek, ul. Warmiński Las 46, Bartązek (sala konferencyjna).

Warunkiem przystąpienia do przetargu jest wpłacenie wadium w wysokości 10% ceny wywoławczej ww. środka technicznego w kasie Zakładu lub na konto Zakładu w banku BNP PARIBAS O. Olsztyn, nr 47 2030 0045 1110 0000 0046 8060 oraz złożenie w sekretariacie Zakładu Doświadczalnego Bartązek w zamkniętej kopercie oferty pisemnej z proponowaną ceną zakupu do dnia 7 czerwca 2019 r. do godz. 9.30. Opis na kopercie powinien zawierać nazwę środka technicznego, którego dotyczy oraz dopisek „Nie otwierać przed 7 czerwca 2019 r. godz. 10.00”.

Okres związania ofertą wynosi 7 dni od dnia wyboru najkorzystniejszej oferty. Wadium przepada na rzecz sprzedawcy, jeżeli żaden z uczestników przetargu nie zaoferuje ceny nabycia co najmniej równą cenę wywoławczej lub jeżeli oferent, którego oferta zostanie przyjęta, uchyli się od zawarcia umowy. Wadium złożone przez oferentów, których oferta nie zostanie przyjęta, zostanie zwrócone bezpośrednio po dokonaniu wyboru oferty, a oferentowi, którego oferta zostanie przyjęta, zostanie zaliczone na poczet ceny nabycia.

Środki techniczne objęte niniejszą procedurą przetargową można oglądać do dnia 6 czerwca 2019 r. w godz. 9.00-14.00 na terenie gospodarstwa Zakładu Doświadczalnego Bartązek po wcześniejszym uzgodnieniu telefonicznym (tel. 605 134 292.)

Sprzedającemu przysługuje prawo dowolnego wyboru oferty, jeżeli uczestnicy przetargu zaoferują tę samą cenę (decyduje kolejność wpływu ofert).

Sprzedającemu przysługuje prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyn.

Dyrektor Zakładu Doświadczalnego Bartązek Ryszard Kostrzewski
IHAR PIB Zakład Doświadczalny Bartązek
ul. Warmiński Las 46, Bartązek, 10-687 Olsztyn
tel. 89 541 86 63, fax 89 511 84 07, kom. 605 134 292

884190TBR-b-0

SOKOŁÓW

LIDER UBOJU BYDŁA

zaprasza do współpracy producentów bydła

GWARANTUJEMY:

- stabilny zbył (możliwość kontraktacji)
- rzetelną ocenę poubojową
- atrakcyjne ceny skupu
- pewną i terminową płatność
- możliwość atrakcyjnego sfinansowania zakupu cieląt
- pomoc w zorganizowaniu cieląt do opasu
- możliwość uzyskania gwarancji cen zbytu

Nasi przedstawiciele w regionach:

Wschodni – tel. 795160929
Płd-wsch. – tel. 608383702
Północny – tel. 660444064
Południowy – tel. 668523735
Centralny – tel. 608508556
Zachodni – tel. 795509058
Płn.- zach – tel. 668499163

Biura:
Sokołów Podl. – (25) 6408334 | Koło – (63) 2626484 | Tarnów – (14) 6317728

Jesteś producentem, pośrednikiem, organizatorem skupu, interesuje Cię stabilna partnerska współpraca?

ZGŁOŚ SIĘ DO NAS.

898190tr-a-M

W gospodarstwie, tel.516057261

! F.H.U. kupi knury, maciory, bydło, samochód+ waga, faktura, 721-040-072.

! Kupię byczki, jałówki, w każdej kondycji, 100kg-400kg do dalszego chowu. 607-53-32-66

BYCZKI sprzedam. Lubawa, 517-561-923

BYCZKI, jałowski sprzedam, 501-122-678

GĘSI odchowane, Miłnowo koło Mrągowa. Tel.507-546-052.

KOKOSZKI OKAZJA, szczepione różnokolorowe, 16-20 tygodniowe-sprzedam z dowozem na miejsce tel.505-919-321.

KUPIĘ byczki i jałówki od 50 do 450kg. 792-658-224

KUPIĘ byczki, jałówki 100-500kg. Tel.517-245-435

KURKI MŁODE ODCHOWANE, szczepione, różnokolorowe- sprzedam, dowóz GRATIS tel.791-348-180.

KURY Młode Nioski, Od Hodowcy, Szczepione, Pasza, Dowóz, TANIO, 502-031-298

Gdzie nas szukać?

Małgorzata Dargiewicz
Dyrektor projektu
Rolnicze ABC
Tel. (89) 5397473
Kom. 502-499-528
m.dargiewicz@rolniczeabc.pl

www.rolniczeabc.pl
fb: rolniczeabc

Następne wydanie
3 lipca 2019

KURY Młode Nioski, Od Hodowcy, Szczepione, Pasza, Dowóz, TANIO, 502-031-298

KURY Młode Nioski, Od Hodowcy, Szczepione, Pasza, Dowóz, TANIO, 502-031-298

KURY Młode Nioski, Od Hodowcy, Szczepione, Pasza, Dowóz, TANIO, 502-031-298

SKUP Bydła. Najlepsze Ceny! Dojazd do gospodarstwa. Tel.514-574-163

SPRZEDAM byki Limousine 100% do rozrodu, 608-452-972

SPRZEDAM jałówkę cielną, tanio, 518-356-731

SPRZEDAM jałówkę na wycieleń, 537-801-618

SPRZEDAM jałóWKi Limousine zacielone, 608-452-972

SPRZEDAŻ kaczek, brojlera do uboju i po uboju. Lubawa, ul.Toruńska1, 514-210-314

ZATRUDNIĘ do pracy przy trzodzie chlewnej, wymagane doświadczenie, mile widziane prawo jazdy, zapewniam zakwaterowanie, 512967315

maszyny rolnicze

C-328; C-360; Rozrzutnik 1-osioły sprzedam, 512-491-497

C330 +osprzętem, jęczmień, wózek widłowy,spych gąsienicowy, wiertarkę, przyczepę, 503-089-861

CIĄGNIK MTZ82, (1996); rozsiewacz do nawozów. 665-029-149

CZĘŚCI do Bizona sprzedam, 606-713-778

DMUCHAWA do zboża, 518-308-744.

DŹWIG HDS Hiab 650, 3,5t 9.000zł, przyczepa HL sztywna bez dowodu, stan bdb, 6t 9.000zł, koła 900/20, 8 otworów- 503-895-188.

PLUG Kverneland, orkan sprzedam, 513-592-184

PRZETRZĄSACZ karuzelowy ciągniony, szerokość robocza 5,20m, fabrycznie nowa, 698-142-441

SPRZEDAM GRABARKI, PRZEWRAKARKI DO SIANA ORAZ INNE MASZYNy. Tel.608-279-110

SPRZEDAM ciągnik C330 M, ,89r., C360, ,84r.; kopaczka do ziemniaków; przyczepa 1 osiowa, wywrotka, rejestrowana; Mercedes ,95r.; kosiarka rotacyjna, 605-981-589

SPRZEDAM opryskiwacz 400l/10m. oraz Amazone, 2 talerzowa, 797-429-081

SPRZEDAM przyczepę 3,5t, wywrotka 4tony sztywna, 503-849-797

SPRZEDAM przyczepę samobieżną Pottinger Trend II dy-

szel łamany, noże, 516-971-830

SPRZEDAM przyczepkę samochodową, kosiarkę, przewracarkę, siewkę, C360, przyczepę, opryskiwacz, 698-220-636

SPRZEDAM: ciągnik C330; Zgrabarkę 7-gwiazdową i rotacyjną 2 talerzową. Kazanice 145, (89)645-19-53

UŻYWANE CZĘŚCI URSUS- ZETOR silniki; skrzynie biegów; tylne mosty; zwolnice; podnośniki; przednie napędy; bloki; głowice i wiele innych; możliwość wysyłki; ceny od 100zł. 601-598-983

ciągniki

OBCIĄŻNIKI do 355 Ursus, stary typ, sprzedam, (89)645-10-23

URSUS C-360 sprzedam, rok prod.1985, w pełni sprawny, drugi właściciel, zarejestrowany i ubezpieczony. Cena do uzgodnienia, 692-996-373, 600-661-642

produkty rolne

JĘCZMIEŃ sprzedam. 694-294-337.

KUPIĘ siano z tegorocznych zbiorów, 692-411-362

KUPIĘ siano. 602-37-73-31

SŁOMĘ w balotach sprzedam, ze stodoły, 506-902-422

SPRZEDAM gorczycę na poplon, zbiór 2018r., oczyszczona i sucha, 500-129-026

SPRZEDAM pszenicę; Ładowacz big bag, obciążnik na przedni tuż 850kg. Lubawa, 519-193-773

SPRZEDAM pszenżyto, jęczmień. 514-897-954

SPRZEDAM słomę, 511-714-470

SPRZEDAM słomę, pszenżyto, małe pęczki. Fijewo 49, 606-807-529

inne

KUPIĘ ziemię rolną- Bogacko, okolice. 695-565-606

ODDAM ziemię w użytkowanie, Gajewo k.Giżycka. 604-153-247

USŁUGI dla rolnictwa Działdowo agromachines.pl, 501-385-555

ZATRUDNIĘ traktorzystę oraz pracowników pomocniczych przy żniwach 603-891-684

ZATRUDNIMY do zbioru truskawek, 733-583-917

ZIEMIA orna na sprzedaż, 8ha. Omule, 570-699-661

ZIEMIA rolna, 6ha, sprzedam. Szczepankowo 23, 509-371-064, (89)645-02-14

WE DWOJE

Drodzy Czytelnicy, rubrykę naszą dedykujemy wszystkim poszukującym swojej drugiej połowy wśród osób mieszkających lub chcących zamieszkać na terenach wiejskich.

Jak zamieścić swój anons lub wysłać list? Wystarczy wypełnić i wysłać zamieszczony poniżej kupon, w którym należy napisać hasło ogłaszającego się (np. KAWALER Z MAZUR) i numer rubryki. W tym wydaniu jest to numer 06/2019. Należy też pamiętać, by do listu załączyć znaczek pocztowy za 2,6 zł. Ogłoszenia są bezpłatne, ale muszą być napisane na kuponie zamieszczonym poniżej. Listy związane z naszą rubryką, należy wysłać na adres redakcji: „Gazeta Olsztyńska”, ul. Partyzantów 28, 10-521 Olsztyn, z dopiskiem: We dwoje. W razie pytań zapraszamy do kontaktu telefonicznego pod numerem (89)539-74-82.

♂ Panowie

WE DWOJE NR 06/2019

46-60 LAT

ADAM

Mam 52 lata 186cm wzrostu. Pochodzę z Elku. Rozwódnik bez zobowiązań, bez dzieci. Obecnie procuje w Islandii. Urlopy spędzam w Polsce, gdzie mam mieszkanie. Szukam stosownej do siebie kobiety do stałego związku.

KAWALER

Mam 43 lata, jestem pracowitym fachowcem, dodatkowo rozsądnym i szczerym. Poznam Panią w stosownym wieku panne lub wdowę. **RAK Z OSTRÓDY** Kawaler lat 58 niezależny finansowo i mieszkaniowo, spokojny chce poznać Panią w wieku 45-58 z Ostródy lub okolic, która nie szuka przygód. Rozwiedzionym dziękuję.

POWYŻEJ 60 LAT

WIKTOR

Jest gdzieś Pani, która polubi 66 emeryta? Zmotoryzowany, z miesz-

♀ Panie

45-60 LAT

WDOWA LAT 60

Jestem na emeryturze, niezależna finansowo i mieszkaniowo. Poznam Pana uczciwego, niepalącego i zmotoryzowanego, z poczuciem humoru.

KĘTRZYNIANKA

Jesteś samotny, chory, zwykły człowiek, Potrzebujesz pomocy? Napisz jeśli masz do 63 lat możesz zamieszkać na wsi. Ja również potrzebuje pomocy – bratniej duszy, dokucza mi samotność. Mam 55 lat i 162 cm wzrostu.

IZA

Mieszkam w Elblągu. Szukam odpowiedzialnej osoby do życia we dwoje, nie akceptuję samotności, z którą nie mogę się pogodzić. Jestem wdową w średnim wieku energiczną, szczupłą blondynką.

ZETA

Poznam wysokiego, wesołego i optymistycznego Pana po 60-tce, który szuka podobnej przyjaciółki do miłych

kaniem, w którym będzie się czuła mile i polubi w szybko mijające dni. Fajnie byłoby poznać Panią w podobnym wieku z Moraga lub okolic.

PAN Z GÓROWA

Palacy, bez zobowiązań, z pracą, szukam wolnej Pani w świecie wieku i młodszej, do 55lat.

EMERYT

Jestem emerytem bez nałogów i zobowiązań, nie palący, poszukuję emerytki samotnej, bezdzietnej, lat 66-70 o dobrym zdrowiu, z wykształceniem, szczerą i uczciwą, szczupłą do 170 cm wzrostu, bez zobowiązań ceniącą miłość i przyjaźń. Panią która może zamieszkać u mnie. Jestem opiekunem i wierny. Cel stały związek.

SAMOTNY 78

Szukam przyjaciółki do dalszego pozycia we dwoje, wiek obojętny. Szukam Pani uczciwej i radosnej jak ta wiosna. Pokocham i przytulę – obiecuję. Czekam na kontakt a będzie wesele.

EMERYT Z ELBLĄGA

Wolny bez nałogów i zobowiązań 70 lat

162cm wzrostu, nie materialista, domator lubiaczy spacerów, podróży naturę i zdrowy tryb życia. W związku cenie sobie szczerść, uczciwość i zaufanie. Poznam Pana z poczuciem humoru. Cel przyjaźń lub stały związek.

AKTYWNY

Wolny 71/167/65, spokojny, pogodny, bez nałogów, problemów i auta, ex-majster, romantyczny, czuły pozna stosowną naturalną, kobięcą gospodarną Panią na zawsze.

UCZCIWY EMERYT

Skromny emeryt bez zobowiązań, 68 lat, inteligentny, własne M, zmotoryzowany, bez nałogów. Poznam wartościową, szczupłą Panią do 64 lat bez zobowiązań.

SAMOTNY 64

Samotny wdowiec z okolic Olsztyna 64/174/85 pogodny, bez zobowiązań i nałogów oraz problemów. Dobre warunki materialne i mieszkaniowe, zmotoryzowany. Poznam Panią miłą potrafiącą kochać i być kochaną i spędzić we dwoje ten piękny czas.

spotkań i przyjaźni. Jeżeli taki jesteś napisz do mnie.

DANA

Samotna Pani (singielka) pracująca Elk, pozna Pana wiek 50-55 lat o dobrym sercu okolice Podlasia, cel – stały związek, może być też po przejściach.

POWYŻEJ 60 LAT

LUCJA

Poważnego Miłego Pana, wygląd nieważny, ważne serce, 73-76 lat. Mogę u Pana zamieszkać, poznam z okolic Elbląga i nie tylko.

AGA

Opiekunem o dobrym sercu stanu wolnego na emeryturze, średniego wzrostu, lat 62 niezależna. Pozna przyjaciela o dobrym sercu, zmotoryzowanego i niezależnego.

SAMOTNA 60

Samotna lat 60, 168cm. Życie w pojedynkę jest smutne dlatego szukam samotnego Pana w celu spędzania

wspólnie czasu. Lubię aktywny tryb życia.

ZARADNA Z ELBLĄGA

Miła, niezależna finansowo i mieszkaniowo, pełna ciepła i z poczuciem humoru, szczerą o miłym sposobie bycia. Pozna Pana do 75 lat, który pragnie uczciwego partnerstwa w jesieni życia. Napisz – oddzwonię. Cel stały związek.

MIŁA

Samotna przed 70-tką pozna pana starszego, uczciwego, bez nałogów, zmotoryzowanego z regionu Warmii i Mazur. Cel – przyjaźń, wzajemna pomoc.

DOBRA WDOWA

Poznam Pana o dobrym sercu, któremu dokucza samotność

WOLNA

całkowicie wolna, miła, uczciwa. Wzrost średni, wiek po 60-tce, bez zobowiązań, bez nałogów, niezależna finansowo i mieszkaniowo, nie materialistka o dobrym sercu. Cel stały związek. Poznam Pana do 72 lat.

Polub rolnicze abc
na Facebooku

imię i nazwisko.....

adres.....

nr PESEL.....rok urodzenia.....

treść zgłoszenia (maksimum 30 słów).....

.....

.....

Powyższe dane do wiadomości redakcji .....własnoręczny podpis.....

Mozarella z Polmleku – włoski ser, który pokochali Polacy

Mozarella to podstawowy składnik tak lubianej przez nas pizzy. To typowo włoski ser, który pochodzi z południa słonecznej Italii, a dokładniej z Kampanii. Jest miękki, kremowy i ma delikatny smak. Po roztopieniu wyraźnie się ciągnie, co sprawia, że jedzenie pizzy jest jeszcze przyjemniejsze. Nadaje się nie tylko do kultowej włoskiej potrawy – doskonale sprawdza się również w sałatkach, np. w klasycznej caprese z pomidorami i bazylią lub jako składnik zapiekanki.

Ten specyficzny ser charakteryzuje się nie tylko wybornym smakiem, ale zawiera w sobie wiele ważnych witamin i związków, które korzystnie wpływają na nasz organizm. Mimo, że mozzarella posiada ponad 15 g tłuszczu, a tym samym jest bardzo kaloryczna, nie powinniśmy się go obawiać. Tego typu kwasy tłuszczowe są mocno zróżnicowane. Jednym z podstawowych związków jest

sprężony kwas linolowy (popularny CLA), który nasila proces lipolizytkanki tłuszczowej, czyli pomaga spalać tłuszcz, wykazuje działanie antybakteryjne oraz buduje tkankę mięśniową. Ser mozzarella posiada aż ponad 700 mg wapnia w 100 gramach produktu. Coraz osób zmagających się z niedoborem wapnia, dlatego też warto wprowadzić mozzarellę do codziennej diety. Poza wapniem, w serze mozzarelli znajdziemy także minerały – potas, magnez, cynk czy selen, którego dawka w 100 g sera mozzarella pozwala pokryć średnio 30-50% dziennego zapotrzebowania. W swoim składzie mozzarella posiada także fosfor, który pełni w organizmie funkcję budulcową – współuczestniczy w mineralizacji kości i zębów, a także pomaga w utrzymaniu równowagi kwasowo-zasadowej jamy ustnej oraz jest składnikiem wielu enzymów. Ser mozzarella nie tylko zawiera liczne minerały, ale jest znakomitym źródłem

wielu witamin. Przede wszystkim są to witaminy z grupy B:

Produkowany w lidzbarskim Polmleku ser „Mozzarella Warmia” charakteryzuje się wyjątkową topliwością i ciągliwością. Posiada cha-

rakterystyczną elastyczną i włóknistą konsystencję. Ma mleczny, lekko kwaśny, słony smak. Jest idealny do gorących dań kuchni włoskiej takich jak zapiekanki, pizza czy lasagne. Grupa Polmlek

wychodząc naprzeciw oczekiwaniom nawet najbardziej wymagających konsumentów, stworzyła linię certyfikowanych produktów ekologicznych „EKO”, wśród których znalazła się również najwyższej jakości ekologiczna mozzarella.

O produkcji mozzarelli, wcale niełatwej, opowiada Monika Stępak, serowar z działu sera mozzarella lidzbarskiej mleczarni:

Każdy element ma znaczenie, na każdym etapie. Począwszy od nabierania mleka, w zależności od tego, z jakim mlekiem pracujemy, musimy umieć odpowiednio działać. Musimy wczuć się w proces, dostosować parametry. Analizujemy, jeśli w odpowiednim momencie dodamy szczepionki do kotła, myślimy czy trzymamy dłużej na tym zakwasie, czy krócej, sprawdzamy pH. Pamiętajmy, że mimo normalizacji mleko zawsze jest nieco inne. Przed wlaniem podpuszczki

też zawsze badamy pH i już wiemy, czy i jak szczepionka działa. Dopiero rozpoczynamy proces koagulacji. Sercem całego procesu jest badanie skrzepu. Musimy subiektywnie i subtelnie, każdorazowo indywidualnie badać skrzep. Nie możemy z automatu. Musimy podejść indywidualnie. Badam i decyduję: albo jeszcze skrzep przytrzymuję, albo jak jest bardzo dobry wcześniej, to wcześniej zaczynam krojenie, nie trzymam się sztywno programu kotła. Po to jestem serowarem, by czuć, znać i sprawdzać. Wiemy, że nie ma jednej recepty na zrobienie mozzarelli, nie możemy się kierować zawsze tymi samymi wskaźnikami, nie możemy automatycznie podchodzić do procesu. Każdy war trzeba indywidualnie zacząć zaprawiać, sprawdzać pH. Każde mleko jest inne i trzeba zawsze ciężko pracować przy każdym kotle, każdym warze.

REKLAMA

WARMIA

Samo
zdrowie
w najczystszej
postaci

Polmlek Sp. z o.o. Zakład Mleczarski w Lidzbarskim
ul. Topolowa 1, 11-100 Lidzbarsk Warmiński
www.polmlek.com

Jak pobudzić kukurydzę?

Wiosna nie napawa optymizmem producentów kukurydzy. Wielkość plonowania tej rośliny już na starcie została zredukowana. To wpływ wyjątkowo niekorzystnej pogody.

W tym roku na ogół przyspieszono termin siewu kukurydzy. Impulsem do podjęcia decyzji o wcześniejszym siewie była susza. Tegoroczny kwiecień był wyjątkowy pod tym względem, padać zaczęło dopiero w trzeciej dekadzie miesiąca. Rolnicy obawiali się, że wraz ze wzrostem temperatury wilgocie będzie coraz mniej. To jednak nie stres suszy najbardziej zaszkodził siewkom. Upośledził on co prawda transport

Fot. Pixabay

składników pokarmowych i spowolnił tempo rozwoju młodych roślin, jednak to niska temperatura i lokalne przymrozki zahamowały ich wzrost. Od trzech tygodni rośliny kukurydzy „stoją w miejscu”. W pierwszej dekadzie maja odnotowaliśmy przymrozki, pojawiły się one w wielu regionach kraju, szkody jakie wyrządziły mogą okazać się poważne. Liście żółkły i zbladły, niektóre nawet zbrunatniały i usychają. Na szczęście większość upraw znajdowała się w fazie, w której rośliny są dość odporne na stres związany z niską temperaturą – stożki wzrostu siewek znajdowały się pod powierzchnią gleby, były chronione, co daje nadzieję na szybką regenerację uszkodzeń. Zdecydowana większość upraw nie wymaga przesiewu.

Mało powietrza w glebie

Na szczęście temperatura wzrosła. Niestety silne opady deszczu spowodowały lokalne podtopienia upraw. Generalnie w glebie jest mało powietrza, co upośledza transport składników pokarmowych i pracę korzeni. To nie są komfortowe warunki do regeneracji i dalszego wzrostu młodych roślin. Do tego aura sprzyja rozwojowi chwastów, które w tym niewralgicznym dla rozwoju kukurydzy momencie stanowią poważne zagrożenie. Chwasty, które mają zdecydowanie niższe wymagania cieplne stanowią silną konkurencję dla tej rośliny uprawnej, tym bardziej, iż w tym roku jej tempo wzrostu jest mocno zahamowane. Takim osłabionym roślinom trudniej będzie się zregenerować po przeprowadzeniu zabiegu herbicydowego. Pa-

mietajmy, że oprysk pestycydem to także poważny dla młodego organizmu roślinnego czynnik stresowy. Na ogół rośliny potrafią się przed nim obronić i w znacznej części zredukować jego niekorzystny wpływ, jednak osłabionym przez czynniki atmosferyczne roślinom może on zaszkodzić. Reakcja obronna będzie zbyt słaba, a powstałe szkody trudne do nadrobienia.

Koktail na kondycję

Aby wesprzeć rośliny kukurydzy w tym niewralgicznym dla nich okresie – okresie największej wrażliwości można zastosować środki ułatwiające regenerację. Jednym ze sposobów jest podawanie roślinom koktajlu z aminokwasów, gdyż ich synteza to proces wymagający dużych nakładów energii. Aminokwasy mają wszechstronny, kompleksowy i niezwykle korzystny wpływ na kondycję upraw i wielkość uzyskiwanego plonu o wysokiej jakości. Korzystnie wpływają na metabolizm roślin, zwiększają jakość i wielkość plonu oraz wspomagają regenerację po wystąpieniu różnego rodzaju stresów podczas całego cyklu uprawowego. Standardowo produkty zawierające

w swym składzie kompleksy aminokwasowy wykorzystuje się do regeneracji uszkodzeń spowodowanych niską temperaturą. Aplikacja gotowych aminokwasów pozwala roślinom na oszczędność energii i poprawia ich rozwój. W celu złagodzenia skutków niekorzystnej i nieprzewidywalnej w naszym klimacie na początku okresu wegetacji pogody, najlepiej jest aminokwasy aplikować dolistnie, tym bardziej, że w tej chwili upośledzony jest transport składników pokarmowych odbywający się w tradycyjny sposób – przez korzenie.

Dobra dawka aminokwasów

Dla roślin cenne są także krótko łańcuchowe peptydy, które są połączeniem aminokwasów o specyficznej konfiguracji. Warto zatem wybrać produkt, który oprócz wysoko skoncentrowanej dawki aminokwasów zawiera w swym składzie także i peptydy pochodzenia naturalnego. Włączenie tego dolistnego oprysku poprawi ogólną kondycję i odporność roślin oraz umożliwi szybką regenerację uszkodzeń. Warto do zabiegu wybrać preparat, który dodatkowo zwiększy skuteczność i bezpieczeństwo

stosowanych agrochemikałów. Przykładem takiego produktu – koktajlu aminokwasowego jest Aminoprim. Jest on wprowadzony do obrotu jako organiczny stymulator wzrostu na podstawie decyzji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, a co za tym idzie musiał przejść szczegółowe badania skuteczności w wyznaczonych przez tę instytucję placówkach naukowych. Przeznaczony jest do wspierania regeneracji roślin i zwiększania ich odporności na stresy. Praktyka rolnicza potwierdza jego korzystny wpływ na rozwój roślin kukurydzy, ich szybką regenerację spowodowaną zarówno niską temperaturą, jak i stosowaniem herbicydów.

Ostatnia dekada maja była ciepła, ale i mokra. Deszcze i burze ustąpią dopiero w pierwszych dniach czerwca. To odpowiedni moment na wykonanie zabiegu, którego celem ma być przyspieszenie regeneracji uszkodzeń i podniesienie ogólnej kondycji upraw. Niska temperatura osłabiła rośliny kukurydzy, ale odpowiednio stymulowane mogą nadrobić straty spowodowane początkowym opóźnieniem wzrostu. Niezbędne jest jednak podjęcie odpowiednich działań interwencyjnych.

Anna Rogowska

ABY WESPRZEĆ ROŚLINY KUKURYDZY W TYM NEWRALGICZNYM DLA NICH OKRESIE – OKRESIE NAJWIĘKSZEJ WRAŻLIWOŚCI MOŻNA ZASTOSOWAĆ ŚRODKI UŁATWIAJĄCE REGENERACJĘ. JEDNYM ZE SPOSOBÓW JEST PODAWANIE ROŚLINOM KOKTAJLU Z AMINOKWASÓW, GDYŻ ICH SYNTEZA TO PROCES WYMAGAJĄCY DUŻYCH NAKŁADÓW ENERGII.